

Decembrie | Nr. 2 | 2019 | Seria VI

Vlăstarul

FONDATA ÎN 1923

din cuprins...

- Jeni ACTERIAN, *Jurnalul unei ființe greu de mulțumit* p. 4
- Un alt fel de a fi... p. 7
- Adevăr și certitudine în geometrie p. 13
- Interviu: domnul academician Mugur ISĂRESCU p. 19
- Concursul Național de Matematică „Laurențiu Panaitopol” p. 28
- Interviu: Radu CONSTANTINESCU, Qualitance p. 30
- Absolvent C.N.S.H.B.: dr. Corneliu IORGULESCU p. 34
- Radu PARASCHIVESCU, *Dacă nu avem libertate, avem cătușe...* p. 37
- O școală „altfel” p. 42
- Pauza de lectură p. 45
- Proiect Spiru: *TedEdClub* p. 67
- Euroscola, 2019: „Educația ne face liberi!” p. 69
- Interviu: doamna Maia MORGENSTERN p. 76
- „Cu cartea prin liceu” p. 81
- Din lumea largă: *Muntele Pordoi* p. 82
- Atenție! Se filmează! p. 83
- *Interact* la Spiru p. 91
- Biologia... altfel p. 93

Coordonator: prof. Alexandru Constantinescu
Redactor-șef: prof. Corina Buzoianu
Coordonator echipa de traducători
în limba engleză: prof. Diana Tivdă

Vlăstarul

ART & DESIGN:

Anda Diaconescu
Alexandra Burghilea
Corina Buzoianu

PR:

Anda Diaconescu
Sabina Dorobanțu

REDACTORI:

Maria Caranica
Andrei Teodoru
Daria Pană
Anastasia Mareș
Alexandra Zaman
Robin Svemer
Jessamine Murdzek
Codruț Toader
Alexandra Burghilea
Iulia Costache
Teodora Bercea
Andrada Vari
Ioana Cristina Anghel
Iman-Belkis Gemaledin

COLABORATORI:

prof. Ioana Dumitru
prof. Dana Sburlan
prof. Victoria Mihalcea
prof. Liana Hera

CORECTURĂ:

Corina Buzoianu
Alexandru Constantinescu

FOTO:

Teodora Crăciun
Alexa Boboc
Ilinca Smochină

ADMIN SITE

REVISTĂ:

Răzvan Velciu

PRINTARE:

Vizual - Graph

COPERTA I:

Alexandra Burghilea

COPERTA II:

Ilinca Smochină

(foto)

PUBLICAREA ACESTEI REVISTE S-A REALIZAT CU SPRIJINUL A.P.P.A - C.N.S.H.B. (ASOCIAȚIA PĂRINȚILOR, PROFESORILOR ȘI ABSOLVENȚILOR DIN C.N. „SPIRU HARET”, BUCUREȘTI)

NOTA REDACȚIEI: responsabilitatea pentru autenticitatea materialelor revine exclusiv autorilor.

Monografie

Ne bucurăm să anunțăm că munca pentru realizarea monografiei revistei „Vlăstarul” (în special *Partea I*, ce vizează numerele publicate între anii 1923 și 1943) a început. Astfel, doamna profesoară Valentina Bilcea (istorie) a creat un index al articolelor, menționând și aspecte particulare (de pildă, lipsa unor pagini). La începutul indexării materialelor publicate într-un număr, sunt precizate „lămuriri” cu privire la colectivul de redacție.

Reproducem, spre exemplificare, un fragment din documentul realizat pentru anul 1923:

„AN: I

AN APARIȚIE: 1923, 25 decembrie

NUMĂR: nr. 1

Lămuriri (colectivul de redacție: Nelu Ciorănescu, clasa VIII: literatură, lucrări originale sau traduse; Emil Ștefănescu, clasa VIII: articole științifice, probleme de matematică propuse sau rezolvate; M. Chivulescu, clasa VI: jocuri; Propus un concurs pentru dezlagarea de jocuri, premiate cu cărți de literatură și știință).

AUTOR

V.V. Haneș,
Nelu Ciorănescu,

„Vlăstarul”,

Horațiu,

Emil Ștefănescu

Vasile I. Velciu
Nelu Ciorănescu

F. Stamate
M.I. Chivulescu
Mihail I. Chivulescu
F. Stamatie

Emil Ștefănescu

Nelu Ciorănescu

TITLU

„Vlăstarul”
Toamnă târzie,
versuri- lipsă
În memoria lui Spiru
C. Haret, lipsă p. 2
Epistolă către Pisoni
(vers 1-59), lipsă
Știința ieri și azi, lipsă
p. 4, 6, 8
Castelul, versuri
Glasul copilăriei,
nuvelă, lipsă p. 10, 12
Jocuri distractive
Joc rombic
Joc de încurcătură
Șaradă
Aritmograf
Matematică
Probleme propuse
Pagina humoristică
Pentru un „Dacă”

1923-2023

JENI ACTERIAN

Foto. emag.ro

„Jurnalul unei ființe greu
de mulțumit“

prof. Nițulescu Raluca-Nicoleta

Foto: filtrait.ro

a lăsat moștenire nu mai puțin de 1000 de pagini de jurnal

Jeni ACTERIAN (Eugenia Maria

Acterian) s-a născut la Constanța și a fost sora mai mică a scriitorilor Haig și Arșavir Acterian, absolvenți ai Liceului „Spiru Haret” din București (Arșavir a debutat în revista „Vlăstarul”, în anul 1928). I-a cunoscut încă din tinerețe pe Mircea Eliade, Eugen Ionescu, Emil Cioran, Petre Țuțea. Jurnalul lui Jeni Acterian, intitulat *Jurnalul unei ființe greu de mulțumit* (sau *Jurnalul unei fete greu de mulțumit*), cuprinde 27 de caiete, aflate astăzi în fondul Acterian din cadrul Fundației Arhiva Culturală Română. A reușit să fie publicată numai prima parte, din 1932 până în 1947. (sursa: wikipedia)

★

Ființa care nu și-a găsit niciodată liniștea și echilibrul, dar care a apreciat libertatea de gândire este Jeni Acterian. S-a descris ca fiind un personaj aflat într-o perpetuă căutare atât a sinelui, cât și a unui echilibru în viață: „Sunt probabil un personaj care-și caută centrul de gravitație. Nu l-am găsit niciodată”. Nu a simțit niciodată că este satisfăcută pe deplin, nici în privința timpului pe care îl dedica activităților intelectuale, nici în legătură cu libertatea care i se oferea.

În cazul în care vă întrebați cine este Jeni Acterian, ea a fost cunoscută pentru faptul că a studiat regia și a tradus piese de teatru din franceză și engleză, însă pentru filologi este importantă tocmai pentru că ne-a lăsat moștenire nu mai puțin de 1000 de pagini de jurnal. Este cea care considera că omului nu îi este caracteristică exteriorizarea și că tot ce creăm în afara noastră reprezintă o falsificare, o degradare a ideilor și a emoțiilor.

Fiind o ființă orientată spre introspecție și extrem de modestă, nu s-a gândit niciodată să publice jurnalul, acesta apărând postum, abia în anul 1991. Fratele ei, Arșavir, menționează faptul că l-a rugat ca după moartea ei să ardă jurnalul.

Jurnalul oglindește societatea interbelică și evidențiază trăirile unei fete care se confruntă cu toate greutățile unui adolescent și mai apoi cu cele ale unei femei.

Jeni Acterian este sensibilă, iar jurnalul ei poate fi interpretat din multiple perspective, precum cea culturală, psihologică sau chiar socială. Mai mult, ea a fost contemporană cu mulți oameni de cultură precum: Mircea Eliade, Emil Cioran și Constantin Noica, iar în perioada interbelică și-a conturat personalitatea, definindu-se ca un spirit artistic care apreciază operele literare, găsește plăcere în a analiza o piesă de teatru sau un spectacol de operă. Jeni Acterian a rămas în memoria criticului literar Nicolae Manolescu ca având un jurnal de o „sinceritate aproape brutală“.

Aceasta descrie onest felul în care încearcă să învețe pentru admiterea la liceu sau ceea ce astăzi numim Evaluarea Națională, menționând cât de greu este să se concentreze și să memoreze toată informația: „Trebuie să fii un mic geniu ca să înveți atâtea lucruri în trei săptămâni.“

Marile ei pasiuni au fost cititul, scrisul și tradusul, pentru care ar fi sacrificat câteva ore de învățat pentru examene. Aceasta își impune să nu citească cărți traduse și să scrie poezii, însă știe că trebuie să depună mult efort pentru a se perfecționa: „Într-un cuvânt trebuie să aprofundez, să completez pe cât se poate cunoștințele mele literare ca să văd limpede“. Cea mai mare bucurie o găsește în solitudine, simțindu-se liberă să citească sau să scrie în jurnalul ei: „Nădăjduiesc totuși să revin cât mai curând posibil aici ca să mă simt puțin singură și liberă“. De altfel, și Mircea Eliade sublinia faptul că singurătatea e acea stare spirituală în care ne naștem și este starea naturală și adevărată.

Singurătatea devine un mod de a exista și de a se cunoaște atât pe ea, cât și tot ceea ce o înconjura, tânjind după momentele în care putea analiza natura sau în care emitea judecăți de valoare despre operele citite.

JENI ACTERIAN

Jurnalul unei fete greu de mulțumit

Ediție integrală

Foto. emag.ro

De pildă, *Maitreyi* i se pare un roman bine construit, care surprinde veridic societatea bengaleză, iar povestea de dragoste îi captează atenția, însă finalul o nemulțumește.

Există pagini de o simplitate aparte cu un limbaj expresiv, plastic, care se transformă în veritabile discursuri lirice ale unei ființe care contemplă existența și transfigurează realitatea. Acestea sunt secvențele care bucură cititorul și îl motivează să continue lectura: „Mi-e dor sălbatec de mare, de soare, de odihnă, de pace. Asta ar trebui să însemne că mai e viață în mine, mai e tinerețe și energie [...] Și mă uit în jurul meu ca un pui care se învârtă în jurul cozii sale. Am început să mor înainte de a începe să trăiesc. Oare toți oamenii pătesc la fel?“

Astfel, consemnările sunt scrise fie pe un ton amuzant, fiind pline de viață, fie pe un ton meditativ și dau impresia că, într-adevăr, jurnalul este o scriere reflexivă care surprinde trăirile unei ființe care s-a bucurat de viață și a analizat-o din plin.

Valentin IONESCU,
Colegiul Național „Dimitrie Cantemir-Vodă”, București

Un alt fel de a fi...

Un vis¹ al lui Don Quijote al doilea²

pentru A., căreia îi încredințez aventurile ce urmează

cu autor cu tot³

Fiecare zi e cumva o nouă aventură! Asta dacă ieși în întâmpinarea ei cu curaj... Asta e salutul meu când îl întâlnesc pe Don Quijote întâiul. Eu fiind doar continuatorul umil al aventurilor lui, nici pe departe atât de spectaculoase și de spumoase. Sau cine știe? ⁴

Chiar dacă sună aiurea, sunt și visători care, la naiba, așa trăiesc. Spun asta lustruindu-mi coiful, scutul, lancea și cuvintele, privind cerul de la înălțimea turnului în care pregătesc totul. Stau la etajul nouă, normal...

Și cum nu se poate altfel (căci ar fi un sacrilegiu și prostia prostiilor), închin izbânzile mele, înfrângerile și zelul, Dulcineei care să dea un sens, o direcție curajului, căci altfel cum să te lupți cu morile de vânt așa la întâmplare? Motivația e totul. Și nu fac nimic din toate astea doar pentru mine. Aș fi un impostor. ⁵

Așa că iată încă un experiment, realizat pe mine, desigur, căci îmi sunt singurul cobai. Mi-am dat astfel sema că felul meu de a iubi este straniu. Pentru că eu iubesc (la naiba!) ce poate fi, ce e acolo ascuns, poate invizibil sau imaginar... Un iremediabil îndrăgostitor cum sunt.

¹ Aici situația e cam complicată. Nu îmi mai dau seama cât e vis și cât e realitate. Probabil e așa cum trebuie, și una și alta.

² Dacă vi se pare că sunt prea multe note de subsol să știți că așa e. Dar nu are a face. Uneori rivalizează ca importanță cu textul!

³ Un scriitor fără patronaj literar e doar un artizan de cuvinte, un lucrător. Pentru a spera să fii mai mult trebuie să nu îți mai aparții prin ceea ce scrii, depășindu-te pe tine însuși dăruind, iubind, regăsindu-te în și prin altcineva.

⁴ Lucrez din zor la asta. Nu-mi pot dezamăgi idolul...

⁵ Aici mă îndepărtiez puțin de maestrul meu. Mă apropii de prietenii mei, romanticii. Ei știau nu numai să iubească altfel, dar și că ieșirea asta din tine te face să fii tu însuși doar în elanul nebunesc de a te arunca în posibil, în viitor, eliberându-te în și prin privirea incredibil de profundă ce vine din adâncul preistoriei, dar de o finețe și de un mister ca la începutul lumii. Nu degeaba ochii au ceva magic!

E un fel poate naiv, dar nu-mi pasă, ca un dor după o ființă ce are consistența aerului, deși e acolo în fața mea, cu ochii aceia de un negru săgetător și zâmbetul de o finețe ireală⁶. Platon ar râde că a mai găsit un lunatic (în sensul propriu de locuitor al lunii!) visător, năuc, aerian, chiar foarte aerian și iubitor al primăverii, ca el!

Am verificat această ipoteză științific și doare al naibii. Ha! Dar asta e esența curajului. Lașitatea nu e la ea acasă în inima mea. Chiar dacă mă mai bântuie gândul renunțării. Dar nu mă biruie niciodată...

E doar un fel de a fi. Felul *meu* de a fi. Asumat, trăit, rolul meu intrat în carne de nu mai pot să-l deosebesc de mine însumi.

Iată pe scurt experimentul, povestit cât se poate de sec.⁷

Am spus că femeia are ceva inefabil, superior bărbatului, sau, ca să nu fiu acuzat de exagerare⁸, că e complementară lui, de o complementaritate organică, viscerală, iar, în piramida lui Maslow, pe aceeași treaptă cu nevoia de autorealizare (s-ar putea să fie mai mult decât ar fi dispuși să creadă scepticii)⁹. Nu. Nu sunt plătit de nicio revistă feministă să scriu asta. Și sunt convins că multe femei ar considera ce spun ca o aiureală sexistă mascată cumva.

8 martie. Zi deja devenită, prin nefirescul în care se desfășoară, de o inautenticitate consumistă teribilă. E doar inautenticitatea lenei de a fi. Mă rog. Să lăsăm asta. Fiecare alege pentru el și, din nefericire, de multe ori și pentru alții.

Am decis cu o spontaneitate ludică (ce îmi e viscerală) că nu pot oferi flori, poate și pentru că am fost obișnuit de copil cu obligația de a oferi flori fără să simt nimic, o cutumă socială ieșită din matcă ce-și anulează chiar rațiunea de a fi. O floare nu se dă ca un ghemotoc de hârtie aruncat. Și nu se dă cu cozile în sus, ci invers... O floare se rupe din suflet. Pe fiecare floare e o parte din sufletul cuiva. Și tocmai dăruind o parte din suflet, sufletul crește și mai mult, se altoiește, înmugurește... Mă rog eu așa fac. Rar dar semnificativ.¹⁰

⁶ Îmi asum eșecul. Nu pot descrie acești ochi și acest zâmbet. Doar simt. Au ceva magic, hipnotic. Aria cerebrală a limbajului mi se blochează și aria vizuală crește inundând memoria cu imagini ce nu au cum să se ștergă sau să scadă în intensitate vreodată. E singurul moment în care regret că sunt sceptic în privința divinității. E imposibil ca natura să fi creat singură o operă de artă. Așa că am nevoie de ani pentru a-mi apropia tangențial cuvintele de ceea ce văd. Nici alții nu și-au terminat portretele. Acum știu și de ce. Au iubit căutarea, adrenalina descoperirii și dorul după... Și au învățat că frumusețea e singura aproximare a infinitului. Vi se pare că seamănă cu un fragment dintr-un filosof mistic? Greșiți. Nu e nimic simbolic. Mereu am fost un vizual. Abia acum am aflat de ce. Am râs degeaba de Aristotel. Ochii mi-au fost dați cu un scop. Acum știu care...

⁷ Am primit observația că ideile sunt cam împrăștiate. Așa este. Nu se poate ca ele să contrazică autorul!

⁸ Un critic feminin îmi șoptește că nu crede că sunt feminist. Punem pariu că da?

⁹ Mulțumesc unei bune prietene pentru Cum iubește omul actualizat, varianta lui Maslow care m-a însoțit într-un deșert pe care mi l-am asumat, și pentru că a citit în mine mai mult decât alții. Nu știu dacă l-am interpretat cum trebuie dar cam asta e versiunea mea. Așa e. Iubirea are frumusețea de a da din preaplinul tău, nu de a cere.

¹⁰ Ultimul buchet oferit cred că m-a durut mai mult. Dar câtă plăcere mi-a făcut să îl trimit, ca într-un alt secol, prin curier și cu o dedicație pe cînte, în linia tabloului clinic pe care îl cunoașteți. O boală (vitală, nu mortală) nu se poate întreține decât făcându-i pe plac. Căci florile îți pot intra în carne. Îți dai atunci propriul suflet smuls din tine. Și nu e ușor deloc... Dar îl ajuti să crească! Când aduci o ofrandă nu comentezi dacă te arde.

Așa că am oferit îmbrățișări de 8 martie. Căldura umană a devenit o ciudățenie și desigur că nu m-am așteptat la surprinderea pe care am trezit-o, dar nu despre asta e vorba. Mi-am dat seama că florile se usucă. Îmbrățișările nu! Raționament cât se poate de sănătos. Cred.

¹¹

Dacă discutăm însă la dimensiunea clipei îmbrățișările nu se usucă niciodată pentru că fiecare clipă e alta, așa că o îmbrățișare nu trece, nu se consumă rămânând din ce în ce mai puțină. Și nici nu e doar o descărcare de oxitocină, oricât de pasionat aș fi de neuroștiințe. Dar e infinită în felul clipei.¹²

Numai că o îmbrățișare e o deschidere a sinelui nostru care include în el un alt sine, dar o astfel de ieșire e nevoie să fie întâmpinată, să fie acceptată nu la modul fizic ci interior, profund. Așa putem îmbrățișa

orice și pe oricine că n-ar mai însemna nimic. Am cădea în îmbrățișările ghemotoc de hârtie. Și sunt destule din păcate.

O îmbrățișare are desigur și o voluptate a ei dar nu simpla voluptate ce se consumă, fără să fie deloc neimportantă, creierul și corpul lui fiind una. E voluptatea de face timpul să dispară.¹³ Neuropsihologii ar spune că iubirea nu e doar o izbucnire a instinctelor ci presupune o stimulare a funcțiilor superioare, activări ale ariei prefrontale care ne fac umani.¹⁴ Deci Platon avea dreptate în felul lui... Iubirea e o creștere de sine prin sinele îmbrățișat dar e și o transformare interioară de-a binelea, ca o alchimie psihică teribilă. Sigur că nu pot reduce iubirea la îmbrățișare doar, dar și numai clipa asta deschide o poartă către iubirea în carne și oase. A atinge sufletul cuiva îmbrățișând nu e o metaforă. Deloc. Încercați.

O ÎMBRĂ- ȚIȘARE E O DESCHIDERE A SINELUI NOSTRU CARE INCLUDE ÎN EL UN ALT SINE

¹¹ Am o bănuială, totuși, că se usucă și îmbrățișările. Doar că ele țin mai mult. Eu însă am memoria tactilă impecabilă...

¹² Îmbrățișarea nu are dimensiune temporală pentru că timpul se oprește. E și dificil, pentru că simțul tactil trăiește puternic în prezent. Memoria noastră se tot supraîncarcă și ne joacă feste, așezând praf și amintiri peste. Să fim isteți și să n-o luăm în seamă!

¹³ Dacă n-ați simțit că lumea se rotește în jurul vostru când îmbrățișați pe cineva, cred că e cazul să încercați. Altfel, pierdeți vremea crezând că trăiți. La fel și dacă nu vă treziți la trei dimineața simțind aceeași îmbrățișare. Sau dacă nu vă doriți să fi avut patine cu roțile în loc de tălpi. Sau dacă pe retină nu v-a rămas lipită silueta alunecând cu o grație infinită și ochii pe care sigur ați vrea să vi-i amintiți înainte de a muri, ca să fiți convinși că viața asta a meritat. Și chipul! Ar trebui să scriu o scrisoare separată (doar una?!) cu ce

pot citi eu pe chipul lui A. Nici nu vă trece prin cap...

¹⁴ Articolul Stephaniei Cacioppo et. al: *Social neuroscience of love, Clinical neuropsychiatry*, nr. 9, 2012, p.3-13, este genial. V-am spus că Don Quijote al doilea e pasionat de neuroștiințe. Ele nu l-au înnebunit încă. Nu râdeți. Creierul iubește, nu inima. Metafora asta e depășită. Și presupune tocmai o proastă cunoaștere a funcționării creierului. Hipotalamusul o ia razna și zăpăcește inima nu invers... Deci e corect să spui că cei care iubesc sunt duși cu capul. Știu din experiență. Deși n-am făcut unul, dar aș vrea să-mi văd creierul pe viu, pe un RMN funcțional așa se vede. Am ținut un creier în mâini dar nu mi-am dat seama dacă a iubit. Presupun că da. Altfel nu ar fi meritat să fie păstrat în formol. Ce să învețe studenții de la Medicină pe el? Ar fi fost doar o aberație a naturii. Și o risipă. Și natura nu prea își permite asta.

Mi-am dat seama că, în cultura noastră îmbibată excesiv de sexualitate de tipul abatorului, îmbrățișarea e stranie rău. Și că trupul a devenit carne de conservă mediatizabilă și nu carne a sufletului ca prelungire a lui, ca materializare a lui. Prostii filosofice. Nu și dacă le trăiești. Dar să le trăiești doare.

Cât râdeam de Cioran (și cât mai râd și acum) că se torturează singur și țipă înainte de a-l dura! Pentru că îl doare de dinainte de a se naște. Nu am putut să îl citesc ani de zile. Pentru că nu rezonaz cu viața ca o suferință mustind. Pentru mine viața e plăcerea clipei cu rafinamentul ei...

Corpul a devenit o haină sau un scut. Un gard de care atârnam la uscat sufletul, dar pe dinăuntru curții. Pe când corpul e o parte a sufletului, dar vizibilă! Nu mai torturați corpul să fie doar corp! Sunteți de o cruzime de măcelar. Lăsați-ne corpul în pace. Nu ni-l confiscați. Nu vă aparține. Corpul e una cu sufletul, e carnea lui... În ambele sensuri, în ambele direcții, de la corp către suflet și invers.

Acum, când scriu, îmi las creierul să se reverse peste tot trupul prin milioane și milioane de fibre, pompele de calciu și de potasiu lucrând febril și neurotransmițătorii alergând nebunește, și așa este în fiecare moment esențial al vieții noastre, fie el sărut, îmbrățișare, descoperire de sine, de alții, de ceva ce îți schimbă viața. A ta sau a altora.

Schimbarea asta, transformarea asta interioară care se vede, transpare prin carnea ta și o colorează altfel, cât de straniu e când întâlnești în sinele pe care îl îmbrățișezi un strigăt de frică mut... Nu pot să fiu chiar eu! Zice. Doare! Naiba să mă ia... Tocmai ca nașterea, nașterea din nou a sinelui doare, ce vrei?¹⁵ [...]

¹⁵ Cred că mai degrabă doare orgoliul și încăpățânarea de a nu accepta schimbarea. E ca și cum un nor sau un râu și-ar opri curgerea crezând că asta e starea lui naturală, statul pe loc... Mă uit la pescărușii care zboară prin fața ferestrei turnului meu. Ei sunt mai înțelepți, cu mult...

¹⁶ Mereu am crezut că frica e cea care nu ne lasă să fim noi înșine. Indiferent cum ar fi ambalată și deghizată, de multe ori în ce nu te-ai gândi...

S-a râs mult de Nietzsche cu al lui ce nu ne omoară ne face mai puternici. Dar ce nu ne omoară este tocmai nașterea!¹⁶

Am văzut abia adiind ca o umbră în ochii negri amintirea acelei temeri sădită de la naștere de către adult, unul din inamicii mei, teamă de care nu ne putem elibera decât prin transformare interioară și numai, insist oricât de aiurea ar părea, numai printr-o întâlnire cu ceilalți, nu în singurătatea noastră.¹⁷

Mă pot uita la o fotografie dragă și ființa ce mă privește de acolo într-o clipă congelată să fie cu mine, dar nu la această prezență a memoriei mă refer. Ci la prezența vie a clipei, la prezența față în față (lucrurile cu adevărat esențiale nu le înveți singur, ești trezit de altcineva semnificativ pentru tine...).

Imagine: behance.net

¹⁷ Adultul are prostul obicei de a face inducții de genul: dacă eu nu pot trăi înseamnă că nimeni nu poate. Dacă eu nu știu să fiu liber nici ceilalți nu știu. El transformă neputința lui într-o regulă pe care o impune altora. De obicei celor tineri. Și atunci le atârnam tot felul de pietre de moară de gât. Pe scurt îi educă în ale vieții prin prudență. Așa zice el. Îi e frică să trăiască și ar vrea ca nici alții să n-o facă!

De aceea am învățat să privesc ochii drept, direct, pentru că altfel ratez întâlnirea cu sinele.¹⁸

Neuropsihologii spun că o doză de obsesivitate face ființa iubită să fie motivație existențială și o scoate de sub incidența oarbă a instinctului.¹⁹ În acest fel a iubi te dezvoltă, chiar și prin nașterea din nou. [...]

Am început să văd cu ochii interiori, cât îi am pentru că mi-i tocesc uneori, cum se exprimă nonverbal un suflet în prea umanul troleibuz²⁰ cu care merg zilnic. Numai figuranții cred că experiențele esențiale sunt cele în care se deschide cerul și-ți cad în cap ideile platonice, prototipurile lucrurilor. Nu. Substanța la care reflectezi trăind-o clipă de clipă, în cele privilegiate pe care le simți, că celelalte trec tăcute și pe nesimțite, substanța asta e experiența de zi cu zi.

De aceea nu mai trăim nimic, pentru că fiecare clipă a devenit un gunoi existențial și normal (în sensul patologic!), pentru că vom căuta disperati momentele esențiale undeva în afară și departe de clipa aia nenorocită zilnică și prea umană.

Știu că un îndrăgostitor trebuie să fie sau să fi fost un îndrăgostit. Altfel nu poate trezi nimic în sinele celuilalt care să îl facă să crească. Dar delicatețea asta foarte puternică, pentru că este puterea vulnerabilității clipei care ne conține pe noi, nu e mereu înțeleasă și rămâne suspendată în aer, la jumătatea drumului. Aici nu ai ce face. În îmbrățișare se vine din ambele direcții... Dar chiar vulnerabilitatea noastră ne face puternici, așa că o floare e mai puternică decât un ciocan, ca să îi răspund ecoului lui Nietzsche. Vulnerabilitatea apei care e fluidă,

flexibilă și unită moleculă cu moleculă.

Urăsc organic frica, frica de a fi, frica de a nu fi tu însuși, frica de ce spun ceilalți, frica blestemată care oprește îmbrățișarea la mijlocul distanței și îți lasă ființa în drum pur și simplu. Abia atunci la mijloc, într-un fel de neant, te simți singur. Dar nu-i nimic. Doare ca nașterea, dar vine o altă îmbrățișare. Pentru că dacă e ceva stabil în ființa umană acel ceva e schimbarea!

Sper că atunci când dați la o parte textul se vede carnea. Și ochii pot fi bisturie. Nu te doare nimic. Pe moment.

O dată ce trăiești în ce ar fi putut fi și nu ești pe scenă, ca actor de-a binelea, ești pierdut. Doar acolo are sens *ce ar fi dacă...* În viață nu! Acolo doar curajul aventurii te face viu.

Asta nu înseamnă că textul e o joacă. E o formă de declarație de dragoste, o formă de iubire.

Fiecare text doare. Dar la naiba! Te naște așa. Deci cum iubim?

Așa cum ne naștem. Cu totul.

Ce-ți mai pasă că ai părăsit siguranța călduță a sinelui tău de ieri? Te vei naște mâine iar.

E un risc ca atunci când te arunci peste prăpastia dintre o clipă și alta.

Cum se amestecă apa a două râuri? Moleculă cu moleculă.

Așa se pot amesteca și două suflete.

De asta doare pentru că nu mai știi care moleculă e a ta și care e a ei.

Noroc că există mai multe feluri de a iubi. Și unul îl completează și îl compensează pe celălalt. Așa putem respira în fiecare zi. Pentru că avem de ce. Și dacă nu am pus baraje interioare apei curgerea asta interioară ne va transforma în fiecare zi și nu vom avea nevoie să ne întrebăm plămânii sau inima de ce își fac treaba și azi.

¹⁸ Îi datorez lui A. un concept foarte drag mie, acela de întâlniri transformatoare. Și dedicații pe cărți care ard și te forțează interior. Aripile sunt mult călitate astfel. Poți tăia văzduhul și norii mai bine așa...

¹⁹ Apud Stephanie Cacioppo, articolul citat anterior.

²⁰ Apropos, troleibuz care a devenit un mediu special în care îmi vin idei uimitoare. La asta nu v-ați gândit! Troleibuzul ca ferment al inspirației... Fiecare cu trăznăile lui, nu?

Ca Don Quijote al doilea mi-am adaptat puțin instrumentarul aventurilor. Deocamdată nu am un cal al meu. Nu mi-am ales-o pe Rocinante încă. Sunt la început.²¹ Știu că pare aiurea să merg cu cai de împrumut: troleibuz, tramvai, metrou... Numai că îmi scriu aventurile singur. Nu am răbdare să aștept pe cineva care să le descopere în manuscris. În felul ăsta pot răspândi curajul celui care m-a inspirat și mă inspiră zilnic: Don Quijote întâiul!

Am mai adus și o altă modificare. Fiecare cavalier... Apropo! Dacă nu știți, am fost deja armat cavalier chiar de Don Quijote însuși. Da! Nu vă mirați așa. Pe o stradă din Barcelona, unde mă întâlnesc anual cu prietenul meu printre celelalte personaje statui de pe Rambla... Deci, oficial, am toată legitimitatea să armez și eu cavaleri pe alții, ca prof actor îndrăgostitor, acum și cavalier, zilnic...

Modificarea este aceea că răspândesc din timpul vieții năzbâtiile pe care le fac, în condițiile în care nu am de gând să înnebunesc sau să mă trezesc vreodată. Dacă aș face-o, n-aș mai fi autentic! Fiecare discipol este destinat să își întreacă maestrul. Care, sigur, ar fi mândru.

Și am mai învățat ceva. Să ne aruncăm în fiecare clipă cu tot curajul nebun al descoperirii. Nu contează că ne alegem și cu multe cucuie sau răni. Juliturile trec. Experiențele trăite, nu. Pentru că ele ne construiesc ca ceea ce suntem. Altfel, îl ratăm pe cel de care ne ferim uneori: noi înșine! Dar ratăm în felul ăsta tot, pentru că, de murit, moare toată lumea; de trăit, trăiesc numai unii...

A, era să uit!

Don Quijote al doilea iese de-a binelea în lume. Va merge la o conferință de antropologie la Madrid. Sunt curios ce impresie va face oamenilor de știință adevărați. E pasionat, cum știți, de

neuroștiințe. Numai că e un pic trăznit. Dar, fără un dram de nebunie, nu iese nimic frumos pe lumea asta. Și a iubi, sub toate formele, e o nebunie, nu? Dar cât de frumoasă...²²

Semnat:

Abia acum eu însumi

Don Quijote al doilea²³

²¹ Normal ar fi ca adaptat lucrurilor și noilor aventuri calul să fie o motocicletă...

²² Poate vă întrebați cine e A. și deci cui îi aparțin ochii aceia negri care îl tot inspiră pe Don Quijote al doilea. A. poate să vină de exemplu de la Afrodita. Știți că Michelangelo avea în cap o reprezentare feminină a uimitoarei lui statui a lui David? Ei bine, ideea asta nu e adevărată, dar dacă aș fi Michelangelo sigur aș avea ca model pentru opera mea pe A: puterea delicateții radiind

frumusețe... Căci frumusețea e radioactivă!

²³ Mi-am mărturisit public diagnosticul neinclus în niciun nomenclator medical. Don Quijote e mai iubit decât m-aș fi așteptat. Frumos e că tocmai adolescenții m-au înțeles imediat, eu fiind pe jumătate adolescent, cum îmi place mie să spun, la limita echilibrului mental, căci full-adult nu vreau să fiu niciodată.

Mihail – Petrișor IVAN,
Colegiul Național „Spiru Haret”, București

Adevăr și certitudine în geometrie

o perspectivă istorico-filosofică

Geometria a fost idealul oricărui demers științific de până prin secolul al XIX-lea. Formularea axiomatică a lui Euclid, din secolul IV î.Hr., reprezenta un exemplar de construcție teoretică riguroasă și inatacabilă. Pornind de la axiome simple, clare și evidente, Euclid deduce cu precizie teoreme pe ale căror justificări le poate înțelege oricine are minte și răbdare suficiente.

Sau cel puțin așa s-a crezut până prin 1860. Independent unul de celălalt, un matematician maghiar, Bolyai, și unul rus, Lobacevski, atacă problema centrală a fundamentării geometriei euclidiene: chestiunea independenței axiomelor. Deși toate axiomele lui Euclid au o evidență greu de contestat, o întrebare poate fi pusă totuși despre relația dintre ele, anume: pot ele fi deduse unele din celelalte? Poate vreuna dintre ele să fie dedusă din mulțimea celorlalte? Sau, dimpotrivă, ele sunt logic independente, fiecare de toate celelalte? Ei bine, chestiunea fusese deja rezolvată pentru majoritatea axiomelor și postulatelor, în sensul că ele ar fi independente. Singura problemă deschisă rămăsese statutul postulatului paralelelor, care admite mai multe formulări echivalente, dintre care cea mai la îndemână este următoarea: „Printr-un punct exterior unei drepte se poate trasa o singură dreaptă paralelă cu dreapta dată.”

Imagine: wpclipart.com

EUCLID

Bolyai și Lobacevski închid chestiunea și arată că, într-adevăr, și acest postulat este logic independent. Dar felul în care cei doi au tranșat problema a produs cea mai mare criză din istoria matematicii. Pe scurt, un fel de a arăta că o anumită propoziție P nu se poate deduce dintr-o mulțime M de alte propoziții este de a lua o propoziție contrară lui P , să-i zicem Q , și de a arăta că din Q și propozițiile din M nu se pot deduce contradicții. Aceasta a fost strategia celor doi matematicieni în ceea ce privește postulatul paralelelor. Ei au luat toate celelalte axiome și postulate, au adăugat o propoziție contrară postulatului paralelelor, i.e. „Printr-un punct exterior unei drepte se pot trasa infinit de multe paralele la dreapta dată“, și au arătat că din acest nou set de propoziții nu decurg contradicții.

Până aici totul bine și frumos, dar criza vine din consecințele conceptuale ale demonstrației lor. Bolyai și Lobacevski au arătat că există cel puțin o geometrie care este diferită de cea a lui Euclid, dar la fel de riguroasă ca aceasta. Dar atunci, întrebarea care apare este aceasta: care geometrie este adevărată? Una ne spune de o unică paralelă, alta ne spune infinit de multe paralele. Situația se complică peste ceva timp prin munca lui Riemann, care construiește o geometrie în care, prin anumite puncte exterioare unei drepte, nu se poate trasa nicio paralelă la dreapta dată. Riemann arată și că există infinit de multe geometrii de acest tip, fiecare dintre ele incompatibilă cu toate celelalte. De unde mileniul întregi a existat o singură geometrie perfectă, inviolabilă, evidentă și universal acceptată, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, matematicienii se confruntă cu infinit de multe geometrii, toate riguroase, necontradictorii, dar și incompatibile între ele!

Odată ajunși în acest punct, trebuie să ne îndepărtăm de matematică și să ne îndreptăm către filosofie. Problema este: care este statutul acestor axiome ale geometriei? În virtutea cărui fapt le acceptăm? Acum, schema standard a statutelor epistemice ale judecăților cu valoare cognitivă din secolul al XIX-lea era, în linii mari, cea trasată de Immanuel Kant la finalul secolului al XVIII-lea.

Imagine: deviantart.com

Judecățile sunt, pe de o parte, fie *analitice*, fie *sintetice*. Judecățile analitice sunt adevărate exclusiv ca urmare a sensurilor termenilor pe care acestea îi folosesc, iar falsitatea lor este de natură logică. Un exemplu de judecată analitică adevărată este „Mamiferele sunt vertebrate“; pentru a constata adevărul acestei judecăți, nu e nevoie să cercetăm lumea – însuși sensul termenului „mamifer“ îl include pe cel al termenului „vertebrat“, iar cine contestă adevărul judecății noastre nu trebuie convins prin prelegeri de biologie, ci prin recitarea definițiilor din orice dicționar. Pe de altă parte, judecățile sintetice sunt adevărate parțial datorită sensurilor termenilor pe care îi conțin (evident, pentru că fără aceste sensuri nu avem nicio judecată), dar parțial și datorită unor fapte exterioare domeniului lingvistic. Un exemplu: „Creaturile care au rinichi sunt creaturi care au inimi“. Aici adevărul judecății nu poate fi descoperit printr-o investigație lingvistică. Pentru a o cunoaște, dimpotrivă, trebuie să cercetăm lumea.

Pe de altă parte, susține Kant, judecățile sunt fie *a priori*, fie *a posteriori*. Judecățile *a priori* sunt cele al căror adevăr poate fi descoperit independent de date empirice (i.e. informații obținute prin simțuri), sau al căror adevăr poate fi stabilit de rațiune însăși. Un exemplu ar fi „Orice eveniment are o cauză”. Aici, deși sensul termenilor „eveniment” și „cauză” nu poate fi descoperit decât prin confruntarea datelor experienței sensibile, totuși relația afirmată de judecata noastră este cognoscibilă independent de datele senzoriale. Nu e nevoie să cercetăm toate evenimentele din lume și să vedem dacă au avut vreo cauză pentru a ști că judecata este adevărată. Judecățile *a posteriori* pot fi cunoscute numai pe baza experienței senzoriale; rațiunea neajutată de simțuri nu poate descoperi adevărul unei astfel de propoziții. Un exemplu: „Sunt mai mult de 800 de elevi în Spiru”. Cred că este clar că, oricât de mult s-ar strofoca rațiunea, chiar a unui geniu, ea nu ar putea ajunge la concluzia certă că judecata dată este adevărată fără a primi măcar unele informații factuale. Fără a face mari deducții, am putea lua cataloagele și număra, unul câte unul, elevii înscriși în ele. Sau, cu ceva mai mult efort deductiv, am putea să deducem un număr de peste 800 de elevi din aceea că: (a) sunt 4 clase de gimnaziu și 32 de clase de liceu și că: (b) în niciuna dintre clase nu sunt mai puțin de 25 de elevi. Dar (a) și (b) sunt informații pe care nu le putem obține decât empiric, adică efectiv cercetând lumea.

Kant continuă prin a puncta că toate judecățile analitice sunt *a priori* și că toate judecățile *a posteriori* sunt sintetice. Dar el argumentează și că există judecăți sintetice *a priori*. Acestea ar fi, conform explicațiilor de mai sus, judecăți al căror adevăr nu este determinat exclusiv de sensul termenilor folosiți, dar este decelabil prin mijloace pur raționale, care nu folosesc deloc datele oferite de simțuri. Exemplul cel mai faimos oferit de Kant este acesta: „ $7+5=12$ ”. Deși, la prima vedere, aceasta poate părea o judecată analitică, o scurtă

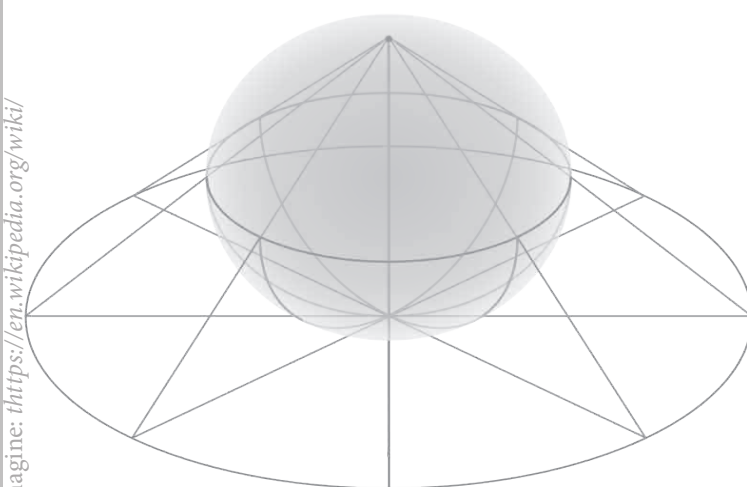
cercetare arată că, în sensul expresiei „ $7+5$ ”, nu este în niciun fel conținut sensul termenului „12”. Obişnuința noastră cu aceste calcule simple ne dă falsa impresie a unei asocieri imediate, similară cu aceea dintre „bărbat” și „burlac” sau dintre „pătrat” și „patrulater”. Dar, cu siguranță, asta nu poate fi corect. Să presupunem, sugerează Kant, că avem de a face cu o adunare mai complexă. Am mai fi tentați să spunem că sensul expresiei „ $743+428$ ” include sensul termenului „1171”? Evident că nu. Dar nu e nicio diferență de natură între „ $7+5=12$ ” și „ $743+428=1171$ ” - există doar o oarecare diferență de grad. Dacă cea din urmă judecată nu întrunește criteriile pentru analiticitate, atunci nici prima nu le întrunește. Astfel, judecățile aritmetice sunt sintetice, conchide Kant. În plus, este clar și că nu avem nevoie de experiențe senzoriale pentru a stabili adevărul acestor judecăți (niciunul dintre cititori nu a avut nevoie, sper, de 1171 de degete pentru a verifica cât fac $743+428$). Așadar, judecățile aritmetice sunt atât sintetice, cât și *a priori*.

Revenind la statutul axiomelor, e de spus că ele au fost de la bun început considerate a fi *a priori*. Cunoașterea lor nu se baza pe cercetarea lumii, ceea ce dădea geometriei o demnitate superioară oricărei alte științe. Până la Kant, axiomele erau considerate și analitice, deoarece cele două împărțiri, analitic-sintetic și *a priori* – *a posteriori*, erau văzute ca perfect superpozabile. Altfel spus, până la Kant, era vorba de o unică distincție, în speță analitic *a priori* vs. sintetic *a posteriori*. De la Kant la Lobachevski și Riemann, axiomele geometriei au fost în mod standard văzute ca judecăți sintetice *a priori*. Să vedem acum care a fost situația lor după descoperirea geometriilor non-euclidiene. Cert este că existența acestor geometrii a împiedicat interpretarea axiomelor ca judecăți analitice. Contrarele cel puțin uneia dintre aceste axiome se dovedeau a fi nu doar logic necontradictorii, ci, dimpotrivă, chiar fertile pentru dezvoltarea unor arhitectonici conceptuale inovatoare și riguroase.

„Aprioricitatea“ axiomelor a devenit, la rândul ei, problematică. Au fost explorate diverse rute argumentative care țineau să demonstreze că axiomele lui Euclid sunt cele „corecte“ și au fost reluate, criticate, apărate, îmbunătățite argumente kantiene apropo de geometrie. Dar, în cele din urmă, consensul general s-a stabilizat în jurul poziției susținute de Riemann însuși și care azi poartă numele de empirism geometric. Pe scurt, această poziție pretinde că (I) există mai multe geometrii logic posibile; (II) există o singură geometrie adevărată; (III) care dintre geometrii este adevărată va depinde de rezultatele unor teste empirice care deocamdată nu sunt fezabile tehnic, dar care sunt posibile teoretic.

Care ar fi aceste teste empirice? Ei bine, acestea ar avea de a face cu consecințele axiomelor. În geometria euclidiană, de exemplu, suma unghiurilor unui triunghi este de fix 180 grade. În geometria lui Lobacevski, suma este mereu mai mică decât 180 grade, iar în geometria lui Riemann ea este întotdeauna mai mare decât 180 grade. Un test posibil ar fi să desenăm un triunghi, să-i măsurăm unghiurile și să vedem cât e suma lor. Problema este, însă, că diferențele dintre sumele unghiurilor sunt cu atât mai mari cu cât triunghiurile însele sunt mai mari. Astfel, chiar dacă măsurăm triunghiuri, e posibil ca ele să fie prea mici și e posibil ca instrumentele noastre de măsură să fie prea imprecise pentru a sesiza diferențe semnificative care să ne permită să decidem între cele trei tipuri de geometrii. Pentru un test concludent, am avea nevoie de triunghiuri cu adevărat mari. De aici, ideea principală a devenit măsurarea paralaxei unei stele foarte îndepărtate. Paralaxa este unghiul subîntins de aparenta diferență de poziție a unei stele observată de pe Pământ în momente diametral opuse ale anului. Dacă am putea măsura precis o astfel de paralaxă, am avea la dispoziție un supertriunghi cosmic de cercetat, unul ale cărui puncte ar fi cele două poziții ale Pământului la puncte diametral opuse pe orbita

sa în jurul Soarelui și poziția stelei vizate. Pe scurt, pentru o stea foarte îndepărtată, dacă paralaxa ar ieși negativă, geometria universului ar fi lobacevskiană, dacă ar ieși pozitivă geometria ar fi riemanniană și dacă ar ieși nulă, geometria ar fi euclidiană.

GEOMETRIE NON-EUCLIDIANĂ:
proiectând sfera într-un plan

Problema tehnică, aici, este că paralaxele sunt foarte mici. Ele erau practic imposibil de măsurat în secolul al XIX-lea, dar ca o idee despre rezultatele posibile, ne putem uita la măsurătorile de astăzi. Paralaxa celei mai apropiate stele de sistemul nostru solar, Proxima Centauri, este de aproximativ 0.7687 arcsec (adică vreo 0.0002 grade). Asta nu spune multe, dar iată o comparație care să pună chestiunea în perspectivă: acel unghi este egal cu unghiul subîntins de o minge de fotbal aflată la o distanță de 6.3 kilometri. Astfel, chestiunea adevărului empirismului geometric a rămas într-o suspensie de natură tehnică. Testul era conceptibil, dar, pe moment, nefeabil.

Asta până la intervenția lui Henri Poincaré în dezbatere. Poincaré arată că, oricum ar ieși testul, concluzia către adevărul vreunei geometrii nu decurge. Ideea ar fi să observăm că, în experimentul paralaxelor, facem o ipoteză implicită privitoare la sensul expresiei „linie dreaptă“.

Triunghiurile, desigur, sunt figuri geometrice cu trei laturi, iar laturile sunt segmente de linii drepte. Dar care sunt acele „linii drepte” în cazul experimentului nostru? Nimic altceva decât traiectoriile razelor de lumină care ajung de la steaua vizată la Pământ. Dar atunci, rezultatul experimentului nu mai este atât de constrângător logic. Să presupunem că paralaxa este pozitivă. Atunci, putem trage două concluzii: (a) razele de lumină se propagă pe geodezice și geometria este riemanniană; sau (b) razele de lumină nu se propagă pe geodezice și geometria este tot euclidiană. Altfel spus, rezultatul experimentului poate fi interpretat fie ca arătând că falsă este geometria euclidiană, fie ca arătând că falsă este optica clasică. Între acestea, arată Poincaré, putem alege liberi, fără constrângeri logice.

Cum vom alege, atunci? Ei bine, pe baza unor considerente pragmatice. Cum ar fi mai convenabil să interpretăm experimentul? A renunța la optica clasică este, desigur, foarte deranjant, și o corectare a ei va produce dificultăți greu de surmontat. Dar a renunța la geometria euclidiană ar fi mult mai dificil; ea răspunde unor înclinații foarte puternic înrădăcinate în mințile noastre. [...] Poincaré susține că geometria euclidiană nu e în pericol de a fi refutată de niciun experiment empiric – chiar dacă rezultatul ar fi recalcitrant, am avea de ales între a renunța la geometrie și a renunța la optică, și vom alege mereu să nu renunțăm la geometrie.

Acestea sunt suficiente pentru a arăta că empirismul geometric este fals. Dar, revenind la problema inițială, care geometrie este, totuși, cea adevărată? Poincaré are aici unul dintre cele mai puternice și mai originale răspunsuri. Ei bine, susține matematicianul francez, întrebarea este lipsită de sens! Niciuna dintre geometrii nu este cea adevărată, pentru că niciuna nu este adevărată, cum niciuna nu este falsă. Geometriile nu sunt susceptibile de a fi adevărate sau false.

Faptul principal de la care pornește argumentarea lui Poincaré este cel al existenței geometriilor incompatibile între ele și logic coerente

în ele însele. Cum sunt de înțeles fundamentele acestor geometrii, adică axiomele? Dacă ele ar fi judecări analitice, atunci judecățile contrare lor ar fi autocontradictorii, la fel cum orice judecată contrară judecății „Triunghiurile au trei laturi” este autocontradictorie. Dar vedem că judecățile contrare postulatului paralelelor nu sunt autocontradictorii, deci, postulatul paralelelor nu este analitic. Să explorăm ipoteza că axiomele ar fi judecări sintetice a posteriori. În acel caz, argumentează Poincaré, nu doar că geometria ar fi supusă unei constante revizuirii pe baza unor diverse experimente (ceea ce e manifest fals – pur și simplu nu așa se întâmplă), dar dacă am fi riguroși ar trebui să o considerăm chiar de astăzi falsă cu totul (căci știm deja că nu există cercuri perfecte, sau linii drepte, sau orice altă realizare empirică adecvată a unui concept geometric). Deci nici sintetice a posteriori nu ar putea fi axiomele.

Dar sintetice *a priori*? Ei bine, dacă ar fi astfel, judecățile contrare axiomelor nu ar fi conceptibile și nici nu ar putea servi drept fundament pentru dezvoltarea vreunei construcții teoretice. Exemple de veritabile judecări sintetice a priori sunt foarte puține, conform lui Poincaré. Dar unul indiscutabil este principiul raționamentului deducției prin recurență, mai des numit – impropriu – principiul „inducției matematice”. Pentru a demonstra că o anumită formulă ține pentru toate numerele naturale, putem arăta că (I) ține pentru 1; și că (II) dacă ține pentru un n oarecare, atunci ține pentru $n+1$. Or, este ușor de văzut că nu este conceptibil un contrariu al acestui principiu și că, chiar dacă vreunul ar fi conceptibil, el nu ar putea servi la construirea unei aritmetici alternative. În chip esențial, deducția recurentă este fundamentală pentru aritmetica însăși, iar o respingere a celei dintâi duce necesar la o anihilare a celei de-a doua. Și din nou, faptul conceptibilității judecăților contrare postulatului paralelelor și al existenței geometriilor non-euclidiene arată clar că axiomele geometriei nu pot fi nici sintetice *a priori*.

Pare, deci, că am epuizat eșafodajul conceptual al teoriei cunoașterii kantiene. Axiomele geometriei, deși sunt judecați cu sens și cu valoare cognitivă, nu sunt nici analitice, nici sintetice a posteriori, nici sintetice a priori. Singura opțiune rămasă lui Poincaré era să conceptualizeze un nou statut epistemic pe care îl pot avea judecățile. Acestei noi categorii Poincaré i-a spus „convenție”. Convențiile sunt judecați pe care le alegem liber, dar nu arbitrar. Nici felurile de a fi ale lumii, nici rațiunea noastră nu ne constrâng să le adoptăm, dar ambele dau indicații, ambele sugerează, într-un sens, care sunt opțiunile de ales. Alegerea, în cele din urmă, se face pe baza simplității, utilității și fertilității convențiilor pentru rezolvarea diverselor probleme.

Ideea poate părea relativ obscură și similară unei retrageri în afara raționalității în sens comun înțeleasă. Dar convențiile sunt peste tot în jurul nostru, și o scurtă analiză ne arată că așa funcționează. Ordinea în care sunt trecuți elevii în cataloage este una alfabetică, după numele de familie și apoi după prenume. Asta, cert, este o convenție: nu decurge logic din principii fundamentale ale rațiunii că așa ar trebui făcut, și nici faptele empirice nu ne forțează să facem astfel. Am putea ordona alfabetic mai întâi după prenume, și apoi după nume; sau am putea ordona elevii după data nașterii; sau am putea să-i ordonăm după ultimele 6 cifre din codul numeric personal; sau după numărul matricol; sau am putea să-i trecem aleatoriu. Niciuna dintre acestea nu e o opțiune cerută sau interzisă de fapte sau de rațiune. De ce, atunci, îi ordonăm așa cum o facem? Mai întâi, pentru că e mai util să îi ordonăm decât să nu îi ordonăm; apoi, pentru că e mai simplu să îi ordonăm după prenume sau nume, pentru că le folosim mai des în interacțiunile cu ceilalți; și în fine, pentru că este mai eficient, deci mai util, să îi ordonăm după nume de familie, care sunt relativ numeroase și diverse, decât după prenume, care sunt relativ puține și comune.

Pentru a preîntâmpina o eventuală obiecție,

este de scos în evidență că nici simplitatea, nici utilitatea, nici fertilitatea nu sunt norme absolut preferabile. Cel mai simplu și mai eficient fel de a evalua elevii ar fi să le dai tuturor o notă de trecere, să zicem 7. Dar acesta nu e cel mai bun fel de a-i evalua. Cea mai fertilă replică la o oră de logică ar putea fi una care naște o discuție filosofică serioasă, dar dacă obiectivul este pregătirea elevilor pentru un examen, atunci, în termeni relativi, mai bine este să dai o replică seacă – și așa mai departe.

Or, susține Poincaré, axiomele geometriei sunt convenții. Ele sunt alese liber de noi și când le alegem avem diverse criterii neconstrângătoare în minte. În funcție de scopul pe care îl vizăm, preferabilă poate fi ori una, ori alta. Dorind, de pildă să discutăm despre suprafețe „ciudate” ca elipsoidele sau hiperboloizii cu două pânze, preferabil este să adoptăm o convenție contrară postulatului paralelelor. Dorind să calculăm aria terenului de baschet din curtea liceului, preferabil este să adoptăm postulatul paralelelor.

Ce relevanță are această poziție pentru chestiunea adevărului geometriei? Ei bine, Poincaré susține că chestiunea însăși este absurdă. A întreba dacă „adevărată” este geometria lui Euclid sau cea a lui Riemann este analog cu a întreba dacă „adevărat” este sistemul metric sau sistemul imperial: întrebarea este prost pusă, deoarece acestea nu sunt genul de chestii care ar putea fi adevărate sau false. Geometriile nu sunt decât convenționale.

Bibliografie

1. Kant, Immanuel (1781/1998) – *Critique of Pure Reason*, traducere de Paul Guyer și Allen Wood, Cambridge University Press.
2. Riemann, Georg Friedrich Bernhard (1868/1996) – “On the hypotheses which lie at the foundation of geometry”, p. 652-661 în *From Kant to Hilbert: A Source Book in the Foundations of Mathematics*, William Ewald, Clarendon Press.
3. Lobachevski, Nikolai (1840/1914) – *Geometrical Researches on the Theory of Parallels*, traducere de George Bruce Halsted, Open Court Publishing Company, disponibil online la <https://archive.org/details/geometricalresea00lobaiala/page/n6>
4. Bolyai, Janos (1896) – *The Science Absolute of Space : independent of the truth or falsity of Euclid's axiom XI (which can never be decided a priori)*, traducere de George Bruce Halsted, The Neomon, disponibil online la <http://real-eod.mtak.hu/2790/>
5. Poincaré, Henri (1902) – *La science et l'hypothèse*, Flammarion.

ACADEMICIAN

MUGUR ISĂRESCU

GUVERNATORUL
BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

DESPRE EDUCAȚIE

Foto: Corina Buzoianu

interviu realizat de echipa de elevi a
Colegiului Național „Spiru Haret” din București,
în cadrul proiectului *Euroscola*

10 octombrie 2019

„Am avut
parte de
profesori
din vechea
generație,
formați în
spiritul lui
Spiru Haret“

Mugur Constantin ISĂRESCU

s-a născut în localitatea Drăgășani (județul Vâlcea), „un oraș mic, dar vesel”, la data de 1 august 1949. În prezent îndeplinește funcția de guvernator al Băncii Naționale a României. De asemenea, a îndeplinit funcția de prim-ministru al României în perioada 22 decembrie 1999 - 28 decembrie 2000. Este cel mai longeviv șef de bancă centrală din lume, el fiind guvernator al BNR din 1990.

Biografia domniei-sale evidențiază din plin rolul educației, în toate ipostazele sale acționale (informală, formală și nonformală), un rol important revenind educației formale. Astfel, „a absolvit în anul 1971 cursurile Facultății de Comerț Exterior din cadrul Academiei de Studii Economice din București. După absolvirea facultății, a lucrat ca cercetător științific la Institutul de Economie Mondială din București pentru următorii nouăsprezece ani. A cunoscut direct țările cu economie de piață, participând la cursuri în Statele Unite. În anul 1989, a obținut titlul științific de doctor în economie cu teza **Politici ale ratelor de schimb**. În anul 2001 a fost ales membru corespondent al Academiei Române, devenind, în anul 2006, membru titular al acestui prestigios for științific al României.

În prezent este și președintele Secției de Economie, Sociologie și Științe Juridice a Academiei Române”¹

*

Într-o însorită zi de toamnă (10 octombrie 2019), echipa de elevi „Euroscola” a Colegiului Național „Spiru Haret” din București a avut o ocazie unică de a face cunoscut acest proiect inițiat de Parlamentul European: întâlnirea cu domnul Mugur ISĂRESCU, guvernatorul Băncii Naționale a României. În acest context, elevii au vizitat Muzeul Băncii Naționale a României, activitate ce a constituit o veritabilă lecție de istorie într-un cadru nonformal, susținută de doamna Sabina Marițiu.

A urmat întâlnirea cu domnul guvernator Mugur Isărescu și cu membri ai echipei de PR a B.N.R. Tematica discuțiilor a gravitat în jurul subiectelor de interes pentru campania pro-educație a liceenilor. Atmosfera prietenoasă a gazdelor, generată de amabilitatea și de buna lor dispoziție, i-a încurajat pe elevi să adreseze diferite întrebări.

¹ sursa: https://ro.wikipedia.org/wiki/Mugur_Is%C4%83rescu, accesat la data de 12.10.2019;

ANA MARIȚIU: *Stimate domnule Isărescu, „Euroscola” este un proiect inițiat de Parlamentul European pentru liceenii din statele membre ale Uniunii Europene. Până acum, temele au fost variate și de actualitate, reflectând problemele cetățenilor Uniunii Europene: șomaj, declin demografic, criza imigranților... Tema de anul acesta este cel puțin la fel de interesantă: aceea de a identifica personalități care au avut un parcurs demn și frumos în viață, atât grație educației, cât și practicării unei meserii. Mai mult, este avută în vedere și implicarea în viața comunității. Și vă suntem recunoscători pentru șansa pe care o avem de a sta de vorbă cu dumneavosatră. Ați fost prim-ministru, sunteți profesor universitar, academician, guvernator al Băncii Naționale a României de aproape 30 de ani și, în același timp, părinte, bunic, un fermier împătimit, pentru că am aflat pasiunea dumneavoastră pentru cultivarea viței-de-vie. Care dintre aceste ipostaze îl caracterizează, de fapt, cel mai mult, pe omul Mugur Isărescu?*

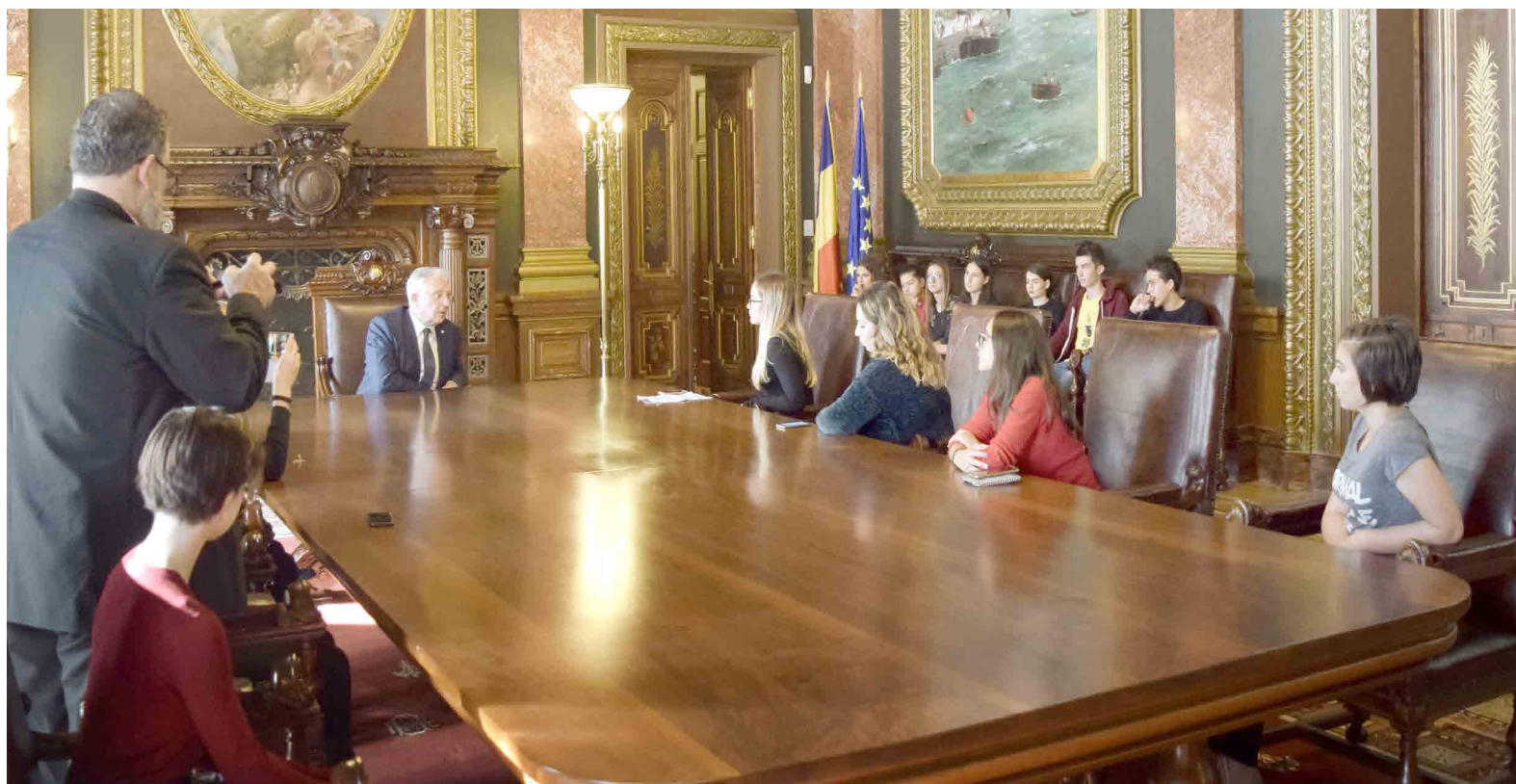
MUGUR ISĂRESCU: Cred că toate. Dacă le-am făcut, înseamnă că toate au contribuit. Dar, dacă e să stabilesc o ierarhie, probabil că aş acorda întâietate studiului. Eu, de când mă știu, citesc. Și nu de pe calculator (zâmbește). Adevărul e că, în acele vremuri, nici nu existau. Nu uitați că, înainte de a deveni guvernator, am fost cercetător (studii economice, cercetări în economia mondială).

A.M.: V-ați născut la Drăgășani, un mic oraș din județul Vâlcea...

M.I.: Mic, mic, dar vesel.

„Eu, de când mă știu, citesc.”

A.M.: Da... și ați reușit să aveți un parcurs personal și profesional care cred că poate fi caracterizat ca fiind exemplar. Care a fost rolul educației formale în devenirea dumneavoastră?

M.I.: Mare... mare! Deși Drăgășani e un oraș mic, am avut parte de profesori din vechea generație, formați în spiritul lui Spiru Haret. Și tatăl meu a fost profesor. A început ca învățător, apoi a lucrat în bancă, devenind, ulterior, profesor. Dar educația a fost esențială și se realiza cu seriozitate chiar și într-un oraș mai mic. Profesori buni, care țineau cont de morală în profesia lor, care vorbeau frumos și pe care îi respectam... Firește, ca orice elevi, mai făceam și isprăvi. Prin urmare, educația a fost importantă. Și după terminarea liceului (în 1966), am avut parte de dascăli foarte buni. Spre exemplu, l-aș menționa pe îndrumătorul tezei mele de doctorat: profesorul Costin

Kirițescu, fiul lui Constantin Kirițescu (care a fost șeful de cabinet al lui Spiru Haret). Acesta, la tată mă refer acum, a fost, la bază, profesor de biologie și este, cred, autorul celei mai bune lucrări despre participarea României la Primul Război Mondial. Fiul și-a început activitatea la Banca Națională. A susținut doctoratul în economie atât la București, cât și la Berlin. Parcursul său profesional a debutat sinuos: revenind în țară, a încercat trei ani să-și croiască drum și, când a reușit în sfârșit, a fost pus să numere banii.

A.M.: Considerați că educația non-formală, cei șapte ani de acasă pe care părinții noștri nu obosesc să ni-i amintească, are un rol cel puțin la fel de important în dezvoltarea noastră viitoare?

M.I.: Cel mai important! Școala mai modelează, dar cei șapte ani de acasă sunt fundamentali.

Irina Vlanga: În primul volum al lucrării dumneavoastră, *Reflecții economice*, amintiți în câteva paragrafe despre două dintre personalitățile care v-au modelat: profesorii Costin Murgescu și Costin C. Kirițescu. Într-o lume caracterizată de viteză, credeți că avem nevoie de exemple?

M.I.: Da! Avem! Și v-am demonstrat prin cei doi membri ai familiei Kirițescu.

I.V.: Ce v-a atras spre domeniul ce pare destul de arid al economiei?

M.I.: O să vă fac o mărturisire: eu am vrut să devin inginer. În anii '60, era la modă să studiezi la Politehnică – Facultatea de Electronică. Până în clasa a zecea, am vrut să urmez această direcție. Ce m-a determinat să schimb această opțiune? Cred că două aspecte: în primul rând, îmi plăceau istoria, geografia și, în al doilea, mirajul călătoriei în străinătate. Se deschiseseră și porțile Facultății de Comerț Exterior.

I.V.: Responsabilitatea care apasă pe umerii dumneavoastră, prin prisma funcției de guvernator, este una pe care puțini o constientizează îndeajuns. Toată lumea își dorește bani. Dar cum facem să dobândim

acești bani în mod sănătos. Știu că la nivelul băncii există mai multe programe și acțiuni în domeniul educației financiare. De ce credeți că este important acest domeniu atât de specializat al educației în viața unui individ?

M.I.: Există niște legități economice obiective care funcționează într-o economie, dincolo de voința noastră sau de bunele intenții. Ignorarea lor are consecințe care amintesc de cuvintele lui Dante: „Drumul spre iad e pavat cu intenții bune” (în cazul de față: inflație, scăderea puterii de cumpărare a oamenilor - adevărate boli sociale, generatoare de conflicte). De pildă, hiperinflația din Germania a constituit unul din factorii care l-au propulsat pe Hitler la sfârșitul anilor '20. Se ajunsese atât de departe, încât s-a tipărit o bancnotă cu douăzeci și patru de zerouri (n.r.: 000000000000000000000000). (*către alt elev*) Ia spune, ce înseamnă douăzeci și patru de zerouri? (*râde*) Ai idee? Poți să pronunți? Cum spuneam, cândva, în noiembrie, 1923, s-a cumpărat dimineața o pâine și seara - o felie de pâine. Așa de galopantă era inflația. Convulsiile sociale ajunseseră dramatice.

EUGENIU CARADA
fondatorul Băncii Naționale a României

Foto: https://ro.wikipedia.org/wiki/Eugeniu_Carada

Iulia Costache: Există prejudecata că bancherii trăiesc doar în lumea cifrelor. Știm însă că în calitate dvs. de guvernator ați încurajat și susținut o mulțime de proiecte culturale și educaționale: publicarea de cărți în colecția Biblioteca Băncii Naționale, înființarea muzeului și a bibliotecii BNR, susținerea anuală a unui simpozion pe teme de istorie și, poate cel mai important, restaurarea ansamblului de palate ale băncii din București în paralel cu punerea în valoare a imobilelor BNR din teritoriu. De unde această aplecare spre cultură, de ce această implicare socială a băncii centrale?

M.I.: Este vorba despre o tradiție. Banca Națională a fost înființată în anul 1880 (ca bancă mixtă) și a ajutat România, în Primul Război Mondial, mai mult decât oricine. De altfel, această instituție a avut un rol major în formarea României Mari. Pe de altă parte, importantă a fost, din punctul de vedere al implicării sociale, și legătura cu alte instituții. Cu Biserica, spre exemplu. Dacă veți călători prin țară, o să observați că multe dintre centrele de cult au fost finanțate de Banca Națională, deoarece Biserica este o parte a istoriei noastre. Și, nu în ultimul rând, aș adăuga faptul că această instituție beneficiază de una dintre cele mai frumoase clădiri. Fondatorul ei, Eugeniu Carada, a fost mâna dreaptă a lui Ion C. Brătianu, pașoptist. Cei doi au pregătit venirea lui Carol de Hohenzollern, care era francofil. Iar stilul acestei clădiri (*este vorba despre Palatul Vechi al Băncii Naționale a României, realizat de Albert Galleron împreună cu Cassien Bernard, amândoi foști elevi ai lui Charles Garnier, realizatorul celebrei Opéra Garnier, cunoscută și ca Opera din Paris*), este francezesc. Cealaltă clădire este mai modernă. De altfel, Carada însuși a creat sigla băncii, fiind și colecționar de artă.

„Educația financiară trebuie începută încă din școală“

I.C.: De-a lungul celor 30 de ani de când vă aflați în fruntea Băncii Naționale ați avut, desigur, prilejul să întâlniți și să lucrați cu o mulțime de personalități din străinătate. Trăim într-o lume globalizată în care granițele sunt doar simple linii trasate pe hartă. Considerați că educația pe care o primim în școlile noastre ne poate pregăti pentru realitățile lumii de azi?

M.I.: Nu prea. Este o perioadă complicată pentru toată omenirea, asaltată de fake-news, dezinformări... Iar educația financiară este un demers greoi. Trebuie începută încă din școală, altminteri... Știți care este cea mai mare sursă de stress, în opinia unora? Să ai datorii, pe care nu le mai poți plăti. Educația financiară este extrem de utilă.

Vă mulțumim că ați avut disponibilitatea de a ne împărtăși un crâmpeli din experiența dumneavoastră.

Mai multe detalii, imagini:

 vlastarul.com

FACEBOOK - Euroscola2019-CN-Spiru-Haret-București

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

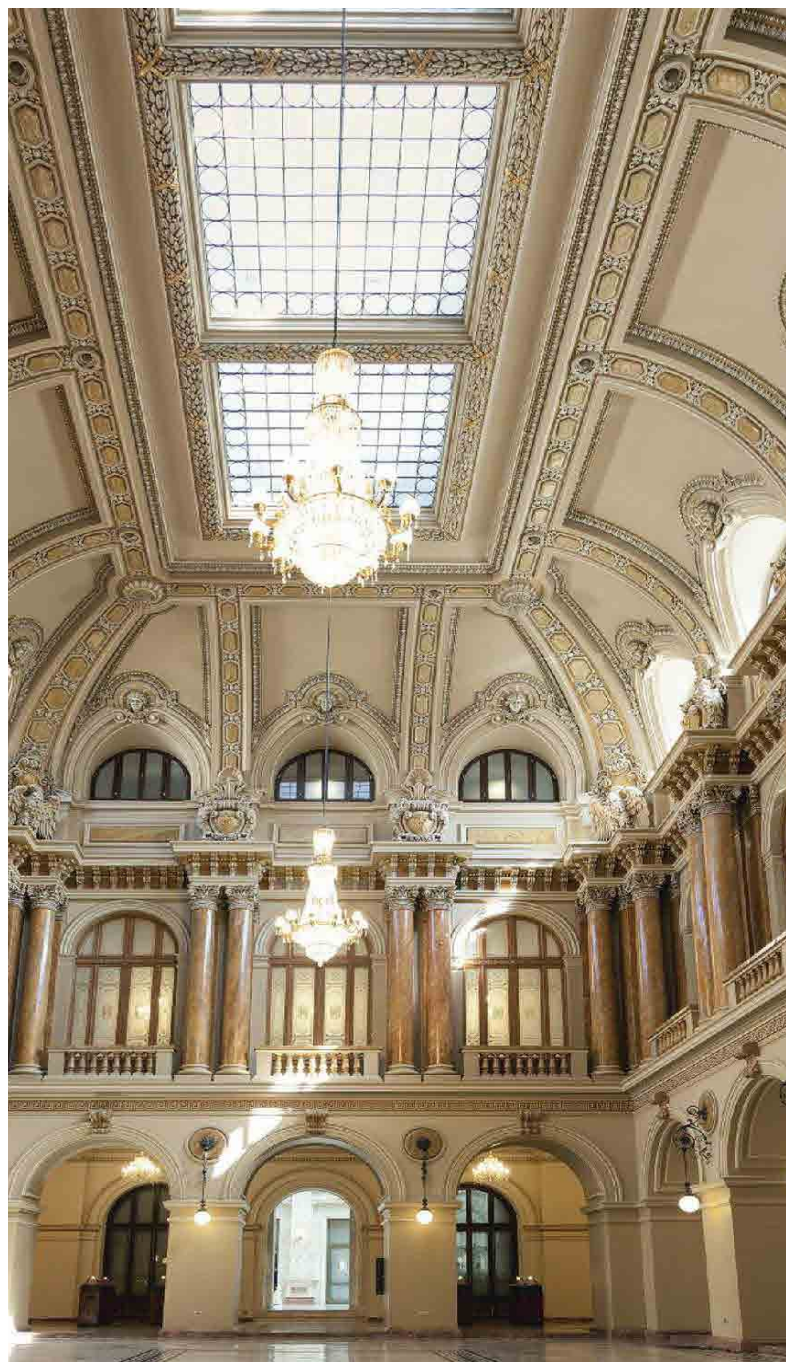
La 17 aprilie 1880, Parlamentul a votat, cu o largă majoritate de voturi, **Legea pentru înființarea unei bănci de scompt și circulațiune**, actul de naștere a Băncii Naționale a României, instituție care, încă din primii ani de funcționare, a contribuit în mod fundamental la modernizarea și dezvoltarea statului român.

Constituită după modelul Băncii Naționale a Belgiei și fiind a șaisprezecea bancă centrală înființată la nivel mondial, Banca Națională a României și-a început activitatea în două încăperi ale Senatului, aflate în actualul local al Universității București. În funcția de guvernator a fost desemnat Ion I. CÂMPINEANU, fost ministru liberal și ulterior primar al capitalei, dar cel mai important pion în coordonarea activității Băncii Centrale a fost Eugeniu CARADA, principalul colaborator al lui Ion C. Brătianu, cel care a fost director în cadrul instituției între 1883 și 1910.

Necesitatea organizării activității cu publicul și pe cea a imprimării bancnotelor a impus găsirea rapidă a unui sediu în care banca să poată funcționa. S-a decis, astfel, ca BNR să ocupe o parte din clădirea Creditului Funciar Rural, situată pe strada Colței nr. 21, unde, la 1 decembrie 1880, au fost inaugurate operațiunile cu clienții.

Extinderea rapidă a operațiunilor și importanța tot mai mare a băncii centrale în cadrul economiei naționale au reclamat, la scurt timp de la înființare, construirea unui sediu propriu.

Text și foto: Ana Marițiu, 11 G

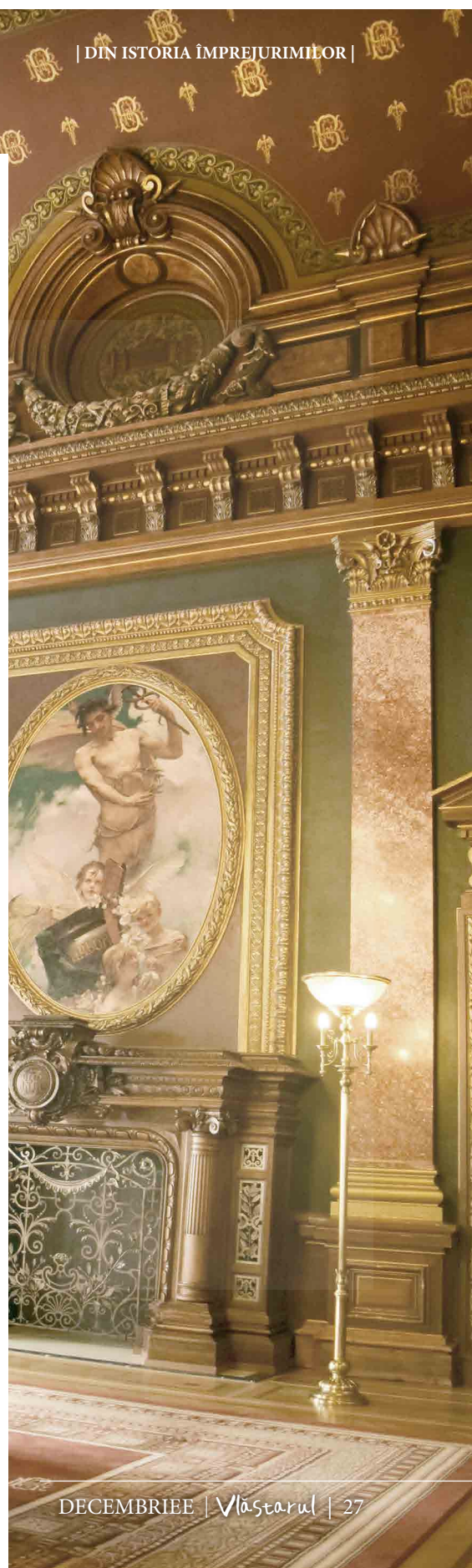

În anul 1882, instituția a achiziționat de la stat terenul din strada Lipscani nr. 10, în inima centrului comercial al orașului, pe care se afla în acel moment Hanul Șerban Vodă, cel mai mare han al Bucureștilor, construit la sfârșitul secolului al XVII-lea, în timpul domniei lui Șerban Cantacuzino. Pentru elaborarea planurilor viitorului palat al băncii, au fost angajați doi arhitecți francezi: Marie-Joseph Cassien Bernard, cel care lucrase alături de celebrul Charles Garnier la ridicarea Operei din Paris, și Albert Galeron, cel care, câțiva ani mai târziu, a dăruit Bucureștilor unul dintre cele mai reprezentative monumente ale sale: Ateneul Român.

Construit între 1884 și 1889, Palatul Vechi al Băncii Naționale a României din strada Lipscani, considerat de Ion Mincu, întemeietorul școlii românești de arhitectură, ca fiind „cea mai frumoasă clădire din București”, a fost dat în folosință în anul 1890. Construit în stilul palatelor bancare europene de la sfârșitul secolului al XIX-lea, palatul este decorat pe fațada principală cu patru statui întruchipând Agricultura, Comerțul, Justiția și Industria. Interioarele sunt bogat decorate atât la nivelul parterului, în fosta sală de operațiuni cu publicul, cât și la nivelul etajului I, în birourile conducerii și în sala consiliului de administrație.

Dezvoltarea activității băncii, cu precădere după realizarea Marii Uniri din anul 1918, a determinat conducerea BNR să caute soluții pentru extinderea spațiilor de lucru. S-a ajuns, astfel, ca în anul 1933 să fie cumpărat Palatul Chrissoveloni, din strada Lipscani nr. 16, un alt important monument de arhitectură al Bucureștilor. În anul 1940 au început lucrările de construcție a Palatului Nou al Băncii Naționale a României, situat în strada Doamnei nr. 8, lucrări care au durat până în anul 1953.

În Palatul Vechi al BNR funcționează actualmente și Muzeul Băncii Naționale a României, care, în expoziția sa permanentă, prezintă istoria circulației monetare pe teritoriul actual al României, o secțiune specială fiind dedicată istoriei aurului. Muzeul este deschis publicului, fiind unul dintre punctele de atracție ale Centrului Vechi al Bucureștiului.

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ „LAURENȚIU PANAITOPOL”

Pe data de 16 noiembrie 2019, a avut loc a douăsprezecea ediție a Concursului Național de Matematică „Laurențiu Panaitopol”, adresat atât elevilor din clasele VI-XII, precum și componenților lotului olimpic (proba de tip O.I.M.) și ai lotului olimpic de fete (proba EGMO). Concursul a fost inițiat de Colegiul Național „Spiru Haret” din București, prin aportul profesorului de matematică Alexandru CONSTANTINESCU, în parteneriat cu:

- Ministerul Educației și Cercetării;
- filiala București a Societății de Științe Matematice din România;
- Inspectoratul Școlar al Municipiului București;
- Institutul de Matematică al Academiei Române.

Selecția problemelor pentru concursul propriu-zis a fost coordonată de prof. Mihai BĂLUNĂ (inclusiv pentru proba EGMO) și prof. Traian PREDA, de prof. univ. dr. Cătălin GHERGHE și de cercetător dr. Călin POPESCU - pentru proba de tip O.I.M. Din cele patru probleme propuse spre rezolvare, una este selectată, de regulă, din „Gazeta Matematică” a S.S.M.R., revistă care se adresează învățământului matematic preuniversitar. Este cea mai veche revistă de cultură, cu apariție *neîntreruptă* din anul 1895. A treia revistă ce a conținut și preocupări în domeniul matematicii a fost „Vlăstarul” (1923).

ȘTIAȚI CĂ prima ediție a acestui concurs a purtat numele lui Spiru Haret, fiind organizată de liceul nostru?

Echipa de redacție

Un colaborator asiduu al revistei „Gazeta Matematică“ a fost prof. univ. dr. **Laurențiu PANAITOPOL**, un dascăl cu har, un matematician original, cu o operă matematică relevantă în mediul academic, un rezolvitor de probleme impecabil și un propunător de probleme unic în peisajul matematic românesc. În memoria lui, începând cu a doua ediție, acest concurs îi poartă cu mândrie numele, după ce, inițial, s-a numit Concursul de Matematică „Spiru Haret“.

Noutatea din acest an o constituie organizarea unei etape județene, conform noului regulament de organizare a Concursului Național „Laurențiu Panaitopol“, în urma căreia se realizează o primă selecție. La etapa națională, au participat **392** de elevi din București și din județele: Argeș, Bacău, Baia-Mare, Bihor, Brașov, Buzău, Călărași, Constanța, Dâmbovița, Dolj, Galați, Giurgiu, Ialomița, Iași, Ilfov, Mureș, Neamț, Olt, Prahova, Tulcea, Teleorman, Vaslui, Vâlcea.

Resursa umană a inclus: 50 de profesori asistenți și 63 de profesori evaluatori pentru concursul propriu-zis, 4 evaluatori pentru proba O.I.M și 2 - pentru proba EGMO. Conform tradiției, atât participarea, cazarea și masa pentru elevi și profesorii evaluatori, precum și premiile acordate au fost gratuite. S-au putut realiza toate acestea prin contribuția C.N. „Spiru Haret“, a doamnei **Maria Elena PANAITOPOL** și a prof. Alexandru Constantinescu. Doamna Maria Elena Panaitopol a acordat premiile de excelență la fiecare clasă/secțiune, în valoare de 100 de euro/premiu. Desfășurarea concursului în bune condiții s-a putut realiza prin activitatea deosebită a comisiei de organizare:

- Alexandru CONSTANTINESCU, Cristina MILITARU, Steliana ȘERBAN, Iolanda POPESCU, Ileana ȘERBAN, Irina ANGHELESCU – profesori la școala organizatoare;
- prof. Ana NAGHI, inspector de specialitate în cadrul M.E.C.;
- prof. Ioana NEACȘU, Inspector General

I.S.M.B.;

- prof. Alina PARASCHIV, inspector de specialitate în cadrul I.S.M.B.;
- prof. Gabriel VRÂNCEANU, profesor de matematică la Colegiul Național „Iulia Hasdeu“;
- departamentele: secretariat (Lucreția CIOBANU), administrativ (Veronica DIACONU) din cadrul C.N.S.H.B.

Subliniem, de asemenea, prezența doamnei director Mariana Magdalena COMĂNIȚĂ la festivitatea de premiere. În mod deosebit, implicarea elevilor voluntari din clasele a IX-a B, a X-a B și a XI-a D, a făcut posibilă încadrarea în programul stabilit. Aceștia și-au desfășurat activitatea în cele două etape ale concursului: dirijarea elevilor către sălile de concurs, respectiv introducerea în baza de date a concursului a numelor și notelor tuturor elevilor participanți. Este vorba despre:

- **Clasa a IX-a B:** Alecu Andrei, Badea Ana, Braicu Sebastian, Chepa David, Chiriță Anna, Ciobanu Ana, Constantin Tudor, Gheorghe Rareș, Guinea Paul, Iorgulescu Teodor, Springer Robert, Sava Andreea, Sava Bianca;
- **Clasa a X-a B:** Anghel Ioana, Botezatu Rareș, Bârliga Maria, Brai Ștefan, Chitic Ana, Ciolacu Daria, Cojocar Andrei, Constantinoia Alexandra, Grameni Alexia, Grumăzescu Amalia, Lătărețu Andrei, Madin Bianca, Mărculescu Carina, Neagoe Luciana, Opincă Alexia, Panaitescu Damian, Radovan Sebastian, Repanovici Cristina, Ștefan Mădălina, Vasile Elena;
- **Clasa a XI-a D:** Brânzoi Cosmin, Teleanu Dan, Velciu Răzvan;
- **Clasa a XI-a F:** Papacoea Ioana.

Detalii suplimentare privind rezultatele, numele elevilor premianți se pot găsi pe pagina dedicată concursului de pe site-ul S.S.M.R.: http://ssmr.ro/activitati/concursuri/Laurentiu_Panaitopol_2019.

PROF. ALEXANDRU CONSTANTINESCU

Foto: concursulpanaitopol.ro

Detalii: vlăstarul.com

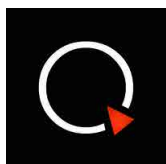
Radu CONSTANTINESCU

IN TER VIU

Foto: Jessamine Murdzek, 10 F
Text: Maria Caranica, 10 F

QUALITANCE
FIRMA ANULUI 2017

Realizat în cadrul campaniei de informare
și de conștientizare a echipei *Euroscola*
de la Colegiul Național „Spiru Haret” din
București

9 octombrie 2019

este o companie de tehnologie care dezvoltă soluții software revoluționare, înființată în anul 2007 de către Ioan IACOB și Radu CONSTANTINESCU. În anul 2017, este declarată firma anului de către Asociația Patronală a Industriei de Software și Servicii (ANIS). Astăzi, QUALITANCE are un grup de consultanți în Silicon Valley și a dezvoltat parteneriate cu nume sonore precum: IBM, Virgin, Ikea.

Nu în ultimul rând, QUALITANCE se implică și în viața comunității, dezvoltând proiecte de succes precum: MedEasy (o aplicație pentru optimizarea procedurilor medicale) și Let's Do It Romania, în parteneriat cu Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (sursa: wall-street.ro). Din anul 2017, Qualitance a susținut și activitatea revistei „Vlăstarul”, un motiv pentru noi de a ne exprima mândria și recunoștința.

În data de 17 octombrie 2019, o parte a echipei Euroscola de la Colegiul Național „Spiru Haret” ajungea la sediul Qualitance pentru a lua pulsul, de la sursă, al modului în care funcționează una dintre cele mai eficiente companii din România. Ceea ce i-a surprins (plăcut, firește) pe spiriști a fost, în primul rând, rapiditatea cu care orice problemă își găsea rezolvarea. O echipă de profesioniști de la departamentul PR i-a găzduit, oferind răspunsuri prompte tuturor întrebărilor. Punctul culminant l-a reprezentat interviul pe care co-fondatorul companiei, domnul Radu Constantinescu, l-a acordat tinerilor de la Spiru:

Reporter Euroscola: Euroscola este un proiect demarat de Parlamentul European, a cărui temă, în acest an, vizează importanța educației pentru reușita în viață. De aceea, prima noastră întrebare este: cum v-a influențat educația de-a lungul vieții?

Radu Constantinescu: În primul rând, mulțumesc pentru vizită. Mă bucur enorm că sunteți aici. Cred că educația m-a ajutat pentru a-mi configura o structură, un mecanism prin care să pot naviga mai ușor în diferitele situații prin care am trecut. Este vorba despre niște mecanisme logice pe care, exersându-le puțin (în abstract) în timpul liceului, am reușit să le îmbin cu succes pentru activitatea de zi cu zi.

R. E.: Credeți că liceul a fost perioada în care educația v-a influențat viața decisiv? Sau o altă perioadă a fost hotărâtoare?

R.C.: Aș zice că liceul e o perioadă a deschiderii, în care înțelegi o serie de lucruri, poate nu pe toate la un nivel foarte detaliat, dar suficient cât să-ți ofere o viziune mai complexă a vieții și niște opțiuni. Cred că facultatea este momentul în care e nevoie de o specializare foarte adâncă, să spun așa.

Foto: Diana Pufulete, 11 D

R. E.: Au existat modele în formarea dumneavoastră?

R.C.: Da, cred că profesorii de matematică pe care i-am avut și-n școala generală, și-n liceu, au fost modele. Mă gândesc la profesorul Petre Simion de la Școala nr. 190, la domnul Hari Moraru de la Colegiul Național „Mihai Viteazul” și apoi, desigur, a fost partea de business, în cadrul căreia am apelat întotdeauna la oameni mai deștepți decât noi, de la care am învățat mult. Acum, în cadrul companiei, avem un *board of advisors*, alcătuit din persoane care au reușit în diferite domenii, cum ar fi: Tom Chi, fondatorul Google X, pe zona de tehnologie, dar și Robert Neyber, pe zona de start-up-uri, sau Radu Cautis - în zona de strategie. Practic, întotdeauna am căutat să-nvăț de la cineva.

R. E.: În cadrul proiectului nostru, a apărut o idee cel puțin surprinzătoare pentru noi. Acea că „Educația ne face liberi”. Ce părere aveți?

Radu Constantinescu: Cred că este îndreptățită afirmația. Și vă explic și de ce. Educația ne dă opțiuni. Educația e un alfabet care te ajută pe tine (și pe cei din jur) să ajungi la un anumit nivel. În plus, fiind expus încercărilor și având o educație solidă, ți se deschid mai multe opțiuni, atât în carieră, cât și-n alegeri personale.

R. E.: În ziua de astăzi, ce importanță credeți că mai are educația?

R.C.: Cred că aceeași importanță pe care a avut-o întotdeauna: educația care se predă se poate schimba, educația în sine rămâne aceeași.

R. E.: Aveți vreun sfat pentru generația noastră?

R.C.: Fiți creativi, fiți încrezători și încercați, cumva, o dată ce v-ați ales o direcție, să vă concentrați asupra ei, ca să aveți rezultate, căci ele nu apar imediat.

R. E.: Echipa Euroscola și redacția revistei „Vlăstarul” vă mulțumesc!

Foto: Iulia Costache, 11 D

UNLOCKING THE POWER

of emerging technologies to build 21st century
digital products and services

QUALITANCE

| ABSOLVENT C.N.S.H.B. |

dr. **Corneliu** **IORGULESCU**

I
N
T
E
R
V
I
U

„Educația schimbă viața!”

2 OCTOMBRIE 2019

Campanie de informare și de
conștientizare realizată de echipa
Euroscola a Colegiului Național
„Spiru Haret” din București

„EDUCAȚIA ÎȚI OFERĂ
INDEPENDENȚA”

Corneliu IORGULESCU

este medic primar cardiolog la Spitalul Clinic de Urgență Floreasca, membru al Societății Române și Europene de Cardiologie. Încă din anul 2008 are competență europeană în dispozitivele cardiace implantabile și, în anul 2012, obține și competența europeană în electrofiziologie, ambele acordate de Societatea Europeană de Cardiologie. De asemenea, a publicat numeroase lucrări științifice în revistele de specialitate și a prezentat lucrări la congresele internaționale de cardiologie. Fost spirist, domnul doctor Iorgulescu a revizitat liceul în cadrul căruia și-a croit drumul spre medicină, împărtășindu-le colegilor mai mici experiența sa și cum educația este fundamentală în tot ceea ce privește dezvoltarea.

Pe data de 2 octombrie 2019, am avut șansa de a discuta cu un om excepțional, glumeț și deschis, în care am identificat atât un coleg, cât și un model.

Maria Burada: Ce ne puteți spune despre educația dumneavoastră? Mai precis, în ce perioadă credeți că educația v-a influențat decisiv?

Dr. Corneliu Iorgulescu: Bun, să mă prezint: sunt Corneliu, colegul vostru mai mare. Am fost, după cum v-a spus și domnul diriginte (*n.r.*: prof. Constantinescu Alexandru), pentru mine așa va rămâne întotdeauna, elev aici începând cu anul 1992, printre primele generații după revoluție, la reînceptul Liceului „Spiru Haret” (așa cum este astăzi și a fost și înainte unul dintre cele mai bune licee din țară). Ca proces, educația este permanentă. În momentul în care încetezi să te educi, nu e bine, apare plafonarea și se termină. Pentru mine, un salt educațional a însemnat liceul, față de școala generală. De ce? Pentru că intram deja într-un grup selectat printr-un concurs și asta deja face o diferențiere majoră. Nivelul la care se poate lucra cu un grup selectat e cu totul altul decât cel pe care îl avem în ciclul primar. După aceea, a urmat, bineînțeles, facultatea, dar dacă e să luăm ca educație generală în formarea individului, cred că liceul are o importanță mai mare decât facultatea. În facultate deja ți-ai ales o arie, te dezvolti unilateral strict pe o tematică, pe când restul lucrurilor le prinzi în perioada liceului. E o perioadă în care te formezi ca adult, relațiile sociale se schimbă radical și, în plus, acumulezi partea aceasta de cunoștințe generale și îți alegi un drum. Ca moment de educație, liceul aș zice că este un moment decisiv.

Teodora Bercea: Ați avut modele? Cine v-a influențat cel mai mult în timpul formării dumeavoastră?

C.I.: Eu am prins o perioadă proastă a României, anii 1990. Era o criză economică cumplită, un nivel de sărăcie național, un mediu foarte dificil. Motivul pentru care am ales medicina a fost faptul că era o meserie care-mi oferea independența de mediu. Practic, în medicină există relația medic-pacient și, din punctul acesta de vedere, e o meserie privilegiată definindu-ți existența.

M.B.: Ce importanță credeți că mai are, în ziua de astăzi, educația pentru reușita în viața unei persoane?

C.I.: Este esențială, din punctul meu de vedere. Există mai multe tipuri de reușită, dar, una peste alta, aș defini-o ca pe o INTEGRARE SOCIALĂ ȘI FAMILIALĂ COMPLETĂ. EDUCAȚIA ÎȚI OFERĂ INDEPENDENȚA. Dacă atingeți un nivel bun educațional, puteți să alegeți cariera. Cum ai ajuns în vârf, e foarte simplu: faci ce îți place. Inclusiv educația enciclopedică: de ce facem istorie, geografie? Pentru că îți permit să te dezvolti într-o varietate de domenii ulterior și, pornind de la un nivel mai bun, ai șanse mai mari să ajungi mai bun. Asta îți oferă educația: independența asupra sorții tale.

T.B.: În timpul campaniei noastre, s-a vehiculat o ipoteză extrem de interesantă: aceea că *Educația ne face liberi*. Ce părere aveți?

C.I.: Vorbind despre educație și despre libertate, cred

că în domeniul medical ai cea mai mare interacțiune cu mediul din afară: sunt multe cursuri, multe sesiuni științifice și o bună parte din formarea mea a fost în afară. E extrem de important să ai un nivel de cultură generală bun, să vorbești o limbă străină bine, te integrezi mult mai ușor. Educația e o limbă comună.

M.B.: Aveți vreun mesaj pentru oameni legat de acest aspect?

C.I.: E important să conștientizăm perioadele noastre de formare și să nu le pierdem. Din experiența mea, vă pot spune că oamenii care muncesc cel mai mult și sunt foarte serioși se și distrează. Să nu ratăm etapa și să folosim resursele mediului în care ne aflăm pentru a ne dezvolta. Să avem niște obiective de dezvoltare pe care să le urmăm. Ce obții în plus e ceva care-ți vine gratis, contezi doar tu și satisfacția e cu atât mai mare. E ceva ce obții tu cu mâinile tale. Mesajul meu ar fi: Nu ratați momentul. Trebuie să avem niște ținte de dezvoltare pe care să nu le ratăm.

„Dacă nu avem **LIBERTATE**, avem cătușe...”

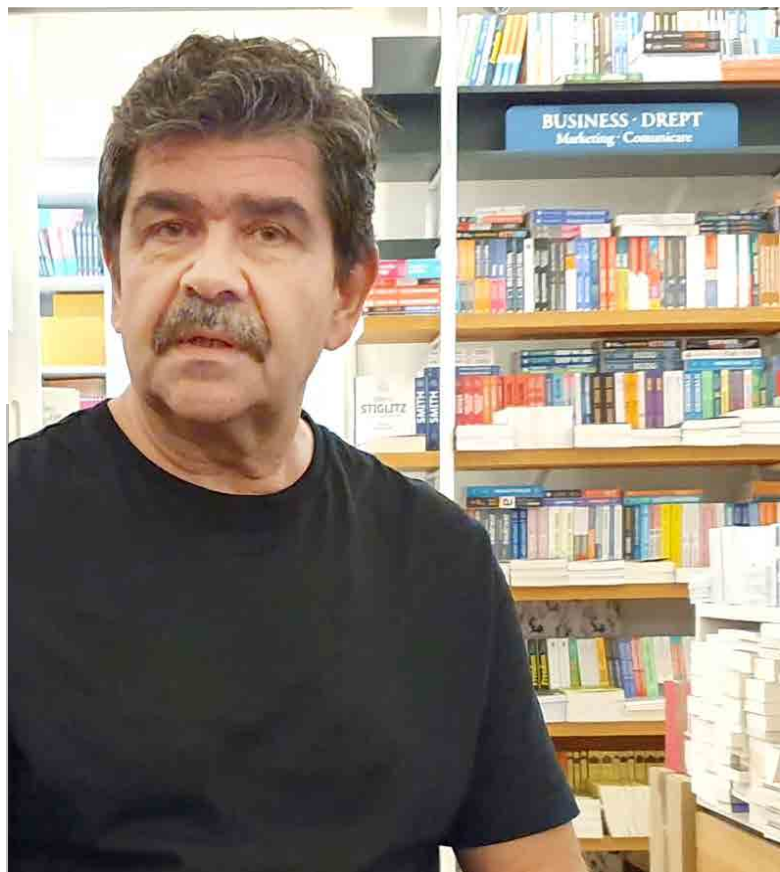
Un interviu despre educație cu domnul
Radu PARASCHIVESCU,
la Librăria Humanitas, Cișmigiu

O zi de luni... 7 octombrie 2019. Sau *Maniac Monday*, cum ar spune The Bangles. Și, totuși... pentru unii dintre noi, această zi a însemnat unul dintre acele momente unice în viață, când totul se petrece cu repeziciune, și a cărei importanță o conștientizezi mult mai târziu, minunându-te că ai putut avea parte de o asemenea experiență.

Pe scurt: în cursul dimineții, aflaserăm că, la librăria Humanitas din Cișmigiu, în jurul prânzului, urma să ne întâlnim cu domnul Radu PARASCHIVESCU. Când am ajuns, l-am surprins pe domnul Radu Paraschivescu citind o carte. Ne-a întâmpinat cu un zâmbet cald. Am descoperit un om deschis și liber, prietenos și amuzant. În zecile de minute care s-au scurs fără să ne dăm seama, ne-a împărtășit experiența sa de viață: cum a crescut și cum a fost educat, ajungând la concluzia că educația te descătușează, educația te eliberează de o „fixitate primejdioasă”.

Elena Vasile: Ați avut modele? Cine v-a influențat cel mai mult formarea?

Radu Paraschivescu: Câteva modele au fost... De pildă, fostul meu profesor de zoologie din clasa a VI-a, pentru că eu, pe vremea aceea, voiam să fiu profesor. Și... deși eram un elev neastâmpărat și poznaș, mi-ar fi plăcut să ajung profesor, ca să văd cum m-aș purta eu în fața altor elevi poznași,

RADU PARASCHIVESCU

este jurnalist, prozator, traducător și redactor de carte. Autocaracterizarea domniei-sale, „scriitor, traducător și cititor”, este susținută de asidua activitate scriitoricească: peste 2000 de articole publicate în ziare și reviste, peste 75 de traduceri, în special ale autorilor francezi, englezi sau americani (menționăm, pentru exemplificare, doar câteva nume: Salman Rushdie, Julian Barnes, John Steinbeck, William Golding, William Burroughs, Kazuo Ishiguro, David Lodge). Mai mult, domnul Paraschivescu este cunoscut și pentru emisiunile: „Dă-te la o carte” și „Pastila de limbă”.

Bogata activitate publicistică este completată de cea scriitoricească. Astfel, a debutat cu două romane (*Efemeriada*, *Balul fantomelor*) și cu un volum de povestiri despre București (*Bazar bizar*).

Omul acela mi-a trezit apetitul pentru predat, mai ales că predă zoologie în așa fel încât am rămas cu o cvasi-obsesie a fluturilor, care m-a făcut să-mi intitulez un roman „Fluturile negru”. Prin urmare, el e un model identificabil! Un alt model [...] a fost tatăl meu, căruia i s-a deturnat cariera și viața și care era un om pregătit pentru umanism. A fost smuls de război și silit apoi să facă altceva. În general, am preferat să iau de la mai mulți oameni mai multe lucruri, de la fiecare ce se poate lua, pentru că sunt oameni asumabili ca model 75% și respingători 25%. Sau invers. Și atunci... decât să-mi confecționez un portret robot al modelului, am preferat să iau de la fiecare ce mi s-a părut interesant.

E.V.: Ce importanță credeți că mai are, astăzi, educația pentru reușita în viața unei persoane?

R.P.: Depinde ce vrei să faci în viață. Dacă vrei să spargi bancomate, nu e neapărat nevoie de educație... de fapt, e nevoie de un soi de educație și acolo. Bunăoară, îmi vine în minte cartea „Oliver Twist”: copilașii aceia erau dresați să fure pe manechine ce aveau clopoței, astfel încât, când suna clopoțelul, însemna că nu se descurca și era prins. Dar, vorbind serios, educația e fundamentală și are câteva paliere. E vorba, pe de-o parte, de palierul didactic, care este, probabil, cel mai antipatic și prin care trecem toți cu urmări mai bune sau mai rele [...] Apoi, există un anturaj care înseamnă prieteni, familie, cunoștințe. Nu în ultimul rând, există o educație pe care o faci zi de zi și aș prefera să n-o faci programatic, adică să nu-ți spui „Eu mâine o să devin mai bun pentru că o să mă duc la bibliotecă și o să citesc 30 de pagini din Seneca”. Aceasta nu reprezintă o garanție, pentru că poți să le citești și să nu înțelegi nimic, poți să le citești și să le uiți, poți să le citești neatent sau îndrăgostit de colega de bancă sau în alte circumstanțe. Educația nu trebuie să fie ceva dirigențial, care să pisălogească și să tulbure viața, ci trebuie să intre în orizontul firescului. Goethe spunea: „Tot ce mă sporește e adevărat”. Ceea ce nu înseamnă că practicăm un soi de atletism cultural — 5 cărți pe săptămână...

„EDUCAȚIA TREBUIE SĂ INTRE ÎN ORIZONTUL FIRESFULUI”

Nici nu se poate așa ceva. Totul trebuie să intre într-un flux care să nu-ți violenteze viața și pașii, care să-ți placă, pentru că o educație contra curentului, o educație cu forța nu dă roade pe termen lung. E ca și cum ai învăța pentru un examen papagalicește (pentru că știi că, altfel, n-ai încotro), examenul trece, iar tu, după două zile, scotocești prin memorie și nu mai găsești nimic...

Foto: Iman Gemaledin-Belkis (11 D)

Text: Teodora Bercea (11 D)

Interviu realizat de: Elena Vasile, Ioana Anghel (10 B), Iulia Costache, Diana Pufulete (11 D)

Julia Costache: Cum comentați o perspectivă asupra educației (surprinzătoare pentru unii dintre colegii mei, covârșiți de respectarea regulilor acasă, la școală...), și anume aceea că „Educația ne face liberi“?

R.P.: Depinde de ce înțelegem prin educație, pentru că există (sau a existat) o formă de așa-zisă educație care te înrobea. Era educația prin dogmă, educația prin edict, prin ordin [...] educația de Ev Mediu cu miros puternic de tămâie, care te transforma într-un închinător la icoane de dimineața până seara. Acel om nu avea sentimentul libertății. Chiar dacă i se spunea că există intervale cerești la care el va ajunge, viața lui era cea a unui rob fără lanțuri. Dimpotrivă: o educație într-adevăr suplă îți oferă acces la libertate, pentru că destupă simțurile.

O educație înțeleaptă te face să vezi mai bine, să auzi mai bine, te face să înțelegi și, înțelegând, ești liber. Dacă nu pătrunzi sensul a tot ceea ce se întâmplă în jurul tău, autonomia-ți e redusă și, prin urmare, libertatea e diminuată. Educația făcută judicios, fără ifose, natural, deschide încă o poartă a libertății.

I.C.: Aveți vreun mesaj pentru generația noastră?

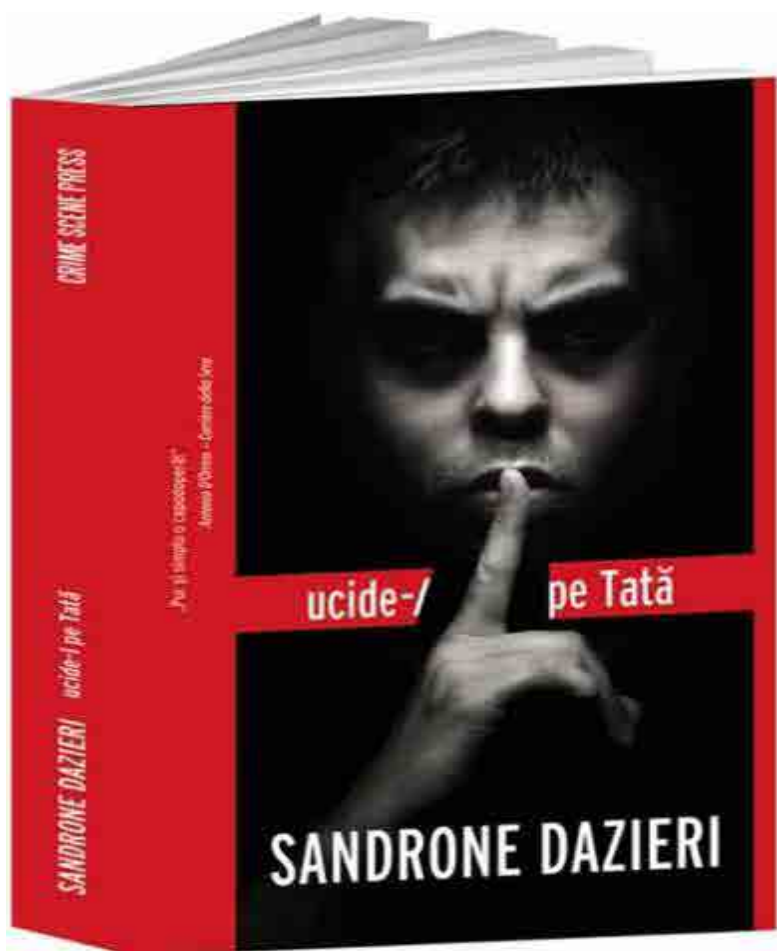
R.P.: Să vă trăiți viața și să nu vă refuzați nicio plăcere, să vă plimbați... Să mergeți și în afara țării, să vedeți cât mai multe locuri, pentru că cele mai multe oferă comori. Să vă îndrăgostiți, din când în când să mai citiți și să nu vă lăsați conduși de ignoranți. Să vă sustrageți de sub domnia și de sub tirania lor, pentru că, în momentul în care tu ești bine *mobilat*, tânăr, cu elan și ajungi să fii dirijat de un astfel de individ, e păcat de zestrea ta.

**„SĂ VĂ ÎNDRĂGOSTIȚI,
SĂ MAI CITIȚI
ȘI SĂ NU VĂ LĂSAȚI
CONDUȘI DE
IGNORANȚI.“**

„OMUL CARE ADUCE CARTEA“

„UCIDE-L PE TATĂ“

Rareș Hărăbor, 9 A

Imagine: libris.ro

- **Titlu:** *Ucide-l pe Tată* (I-am scris mai sus, oricum)
- **Autor:** Sandrone Dazieri (cel care a scris cartea)
- **Editura:** Crime Scenes Press (oare de ce nu mă miră?)

PERSONAJELE

(INSTANȚELE CARE BLA-BLA...)

- Colomba este protagonista, o tanti polițistă (*nu cea de la colțul străzii, ci alta*) retrasă, în vârstă de 30 de ani și foarte musculoasă (condoleanțe fostului).
- Dante este protagonistul, colecționar de lucruri din anii '50 - '90': albume, filme, etc., în vârstă de 40 de ani.
- Rovere e șeful departamentului de poliție și prieten apropiat al Colombei.
- Tireli este un prieten de „încredere“ al Colombei, chirurg criminalist și un foarte mare iubitor de copii.
- Neamțul este un ucigaș care încearcă să aplice bătăi copiilor neascultători cu cuțitul. A, tot el încearcă să îi omoare pe Colomba și pe Dante (*te poate urmări și acum*).

ACȚIUNEA - INTRODUCERE

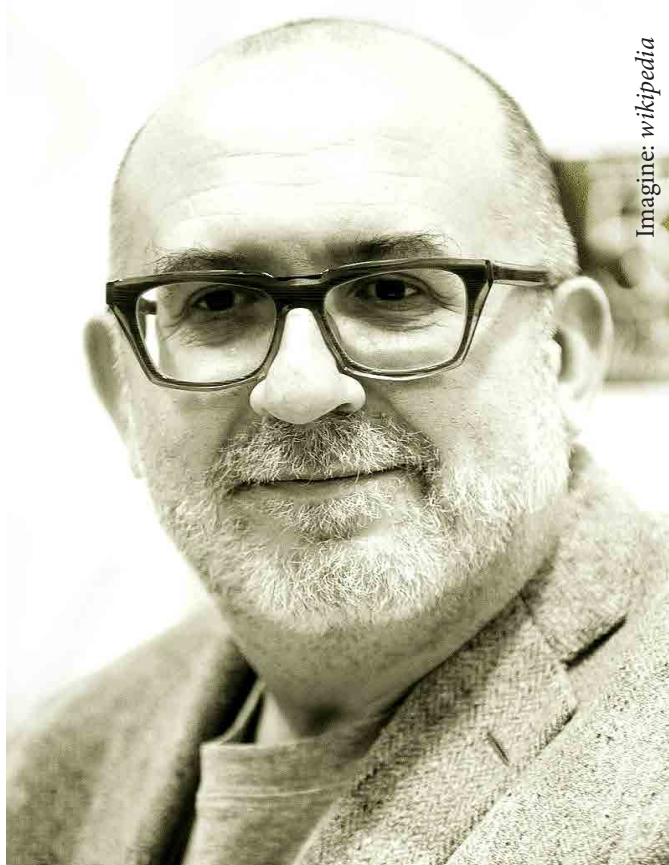
Acțiunea începe când un bărbat, domnul Maugeri, se duce la picnic cu soția și copilul lui. Însă, când se trezește, constată dispariția lor... (*bam-bam-bam!*). Are loc o investigație și apare Colomba, tanti protagonistă. După câteva cercetări o găsesc pe mamă... decapitată. Rovere îl implică și pe Dante Torre în rezolvarea cazului.

ACȚIUNEA - CONTINUARE

Dante va sesiza că Tatăl e de vină și, pe măsură ce evenimentele se succed, mai repede sau mai domol, vor ajunge la indicii care îi vor aduce mai aproape de această figură. La un moment dat, polițiștii află că Tatăl făcuse parte dintr-un regiment în timpul războiului (*nu contează care*). Rovere este ucis de o explozie în momentul în care încearcă să le arate ceva Colombei și lui Dante. Din urmăritori devin urmăriți de poliție, când Colomba omoară pe cineva în legitimă apărare.

OMUL CARE ADUCE CARTEA

SANDRONE DAZIERI

Imagine: wikipedia

SANDRONE DAZIERI (pe numele adevărat Sandro Dazieri) s-a născut în 1964 la Cremona. Cariera lui a avut un traseu neobișnuit. După terminarea gimnaziului, părăsește orașul natal și se înscrie la școala de management hotelier din San Pellegrino Terme, unde studiază gastronomia. În aceeași vară începe să lucreze ca bucătar, meserie pe care o va practica vreme de zece ani. În anul 1999, publică primul său roman, *Attenti al Gorilla*. În anul 2014 publică romanul *Ucide-l pe Tată* (*Uccidi il Padre*), care devine, în scurt timp, bestseller și este tradus în 20 de țări. (sursa: crimescenepress.ro)

ACȚIUNEA - CONTINUĂ ÎNCĂ, DIN PACATE

Este vorba despre niște butoaie aruncate într-o carieră, devenită acum lac. Reușesc să scoată butoaiele, dar se intersectează cu Neamțul (capturat repezător de poliție). La rugămințile Colombei, Santini, sergentul poliției, deschide butoaiele și... ghiciți ce e în ele...

BUTOAIELE

În butoaie sunt cadavrele a peste 70 de oameni de toate vârstele, dezmembrați și îndesați în acid sulfuric pentru a se dizolva. (bravo pentru cei care au ghicit. Constatare: totuși, nu e în regulă dacă v-ați gândit la așa ceva. Doamne, ce oameni...)

SFÂRȘITUL

(ÎN SFÂRȘIT, CĂ AM ÎNCEPUT SĂ MĂ
PLICTISESC)

Dante este răpit și Colomba, alături de Santini, pleacă în cautarea lui. Dante se întâlnește cu Tatăl, care, de fapt, nu e Neamțul, ci Minutilo, acea *****. Acesta încearcă să îl îngroape pe Dante, aflat într-o dubiță (*detaliu important: Dante este claustrofob*). Colomba îl salvează pe Dante, ucigându-l pe Tată, și fiecare își reînnoadă cursul firesc al existenței.

OPINIA MEA

(INCLUDE ȘI PĂRERILE DIN WWW)

Dacă îți place sângele și ai o sensibilitate la așa ceva, iar lumea e roză pentru tine: în primul rând, fugiți la oftalmolog, iar, în al doilea rând, nu îți recomand cartea. Dacă te pasionează romanele polițiste și îți place să fii ținut în suspans, ai putea-o încerca.

O ȘCOALĂ „ALTFEL“

prof. dr. Cristina ȘTEFAN

În data de 24 octombrie 2019, la Colegiul Național „Spiru Haret“ din București, a avut loc o activitate de informare a tinerilor cu privire la modul în care sunt percepuți refugiații și migranții în țara noastră și în Europa

În 24 octombrie 2019, Agerpres transmitea că Institutul Român pentru Drepturile Omului (IRDO) a reunit la Colegiul Național „Spiru Haret“ din București, reprezentanți ai unor instituții naționale și organizații internaționale, într-o campanie de informare și conștientizare în rândul tinerilor, cu privire la modul în care sunt percepuți refugiații și migranții în țara noastră și în Europa.¹

Evenimentul s-a desfășurat de Ziua Internațională a ONU, când s-a aniversat Carta ONU, de la adoptarea căreia au trecut 74 de ani. Reprezentanți ai Inspectoratului General pentru Imigrări (IGI), ai Agenției ONU pentru Refugiați din România (UNHCR), ai Consiliului Național Român pentru Refugiați (CNRR) au prezentat elevilor de la clasele de uman, profilul Științe sociale, câteva aspecte din complexitatea problematicii integrării sociale a migranților.

În prezent, în întreaga lume 70,8 milioane de oameni sunt strămutați forțat; în fiecare minut, 25 de oameni sunt siliți să fugă din țara lor.

CONST. NOICA

¹ sursa: <https://www.agerpres.ro/comunicate/2019/10/24/comunicat-de-presa-institutul-roman-pentru-drepturile-omului--391429> (accesată la data de 01.12.2019).

Crochiu reprodus din nr. 7-8, anul V (1929), revista „Vlăstarul“

Refugiații vin din țările unde au loc conflicte armate, iar viața oamenilor este pusă în mod sistematic în pericol: Siria, Irak, Afganistan, Sudanul de Sud, Somalia – sunt țările de origine. Ei merg prioritar în țările din vecinătate (Turcia, Pakistan), apoi se îndreaptă spre țările mai îndepărtate. În Europa, cei mai mulți migranți sunt în Germania. În țara noastră, în mod curent au făcut solicitări de azil, în medie, aproximativ 1500 de oameni, iar un maxim al cererilor duce până la 4000 de persoane.

Pentru a veni în întâmpinarea curiozității elevilor, UNHCR România a lansat de curând Kitul educațional “Teaching About Refugees / “Predarea-învățarea noțiunilor referitoare la refugiați”.

Care este deosebirea între un migrant și un refugiat? De ce orice refugiat este un migrant, dar nu orice migrant este un refugiat? Ce consecințe rezultă din faptul că în timp ce migrantul alege să se mute dintr-o țară în alta, refugiatul acționează în regim de urgență, determinat de un pericol evident, care îi pune viața în pericol? Respectarea dreptului la viață, dar și a dreptului de a trăi în mod liber în propria țară, fără ca existența de fiecare zi să fie restricționată, prejudiciată – sunt teme de conștientizare civică într-o țară democratică.

Ce putem face pentru refugiați? – au fost întrebări elevii de către doamna Gabriela Leu, de la Agenția ONU pentru Refugiați din România. Răspunsurile primite au fost dintre cele mai variate, dar în esență au vizat: activități de voluntariat, oferirea unor donații, organizarea unor evenimente culturale pentru promovarea diversității și combaterea prejudecăților, constituirea unei rețele de sprijin pentru copiii refugiați.

Activitatea educativă Percepții și atitudini privind integrarea socială a migranților s-a desfășurat în Sala de festivități a colegiului, îndrăgita Sala Noica. Oare despre ce teme de interes discuta, pe vremea când era elev al școlii, Constantin Noica?

**De ce
orice
refugiat
este un
migrant,
dar nu
orice
migrant
este un
refugiat?**

„Visez o școală în care să nu se predea, la drept vorbind, nimic“ (C. Noica)

Știm că, în anul 1927, Noica debuta în revista liceului cu ***O poveste***, în care scria: „Sunt două lumi. Cea care este și despre care nu se vorbește; se numește lumea reală, pentru că nu e nicio nevoie de a vorbi despre ea pentru a o vedea. Și cealaltă e lumea artei; e cea despre care trebuie să se vorbească, pentru că altfel n-ar exista. (...) Într-una trăim. Către alta aspirăm. Lumea în care trăim, de ce am vorbi despre ea?“²

Lumea în care trăim a devenit una de o complexitate aparte. Cum să ne găsim locul într-o astfel de lume? – se întreabă probabil nu doar cei care se refugiază pentru a scăpa cu viață sau cei care migrează, de pildă migranții economici, cei care caută activ modalități pentru a trăi o viață de o calitate mai bună, ci noi toți, indiferent de mediul social în care trăim. Abordarea unor subiecte de acest fel permite o ieșire din comoditatea ideilor așezate în tiparele consacrate ale științelor, iar pentru cum se poate face în mod autentic școală constituie o provocare benefică.

În ***Jurnalul de idei***, Constantin Noica scria: „Visez o școală în care să nu se predea, la drept vorbind, nimic.“ Menirea adevăraților profesori este aceea de a fi pentru elevi „doar mijlocitori între ei și ei înșiși...“ În limbajul pedagogiei de astăzi, am observa că rolul profesorului este să creeze bune contexte de formare a elevilor, să îi sprijine în conștientizarea unor dimensiuni ale vieții, să îi motiveze într-o dezvoltare.

Noica insistă că „Stări de spirit, asta trebuie dat altora; nu conținuturi, nu sfaturi, nu învățături.“³ O concluzie se poate formula: dacă lumea în care trăim ne ajută să înțelegem din nuanțele care descriu profunzimea naturii umane, dacă ne dă ocazia de a avea acea stare de spirit reflexivă, în care să gândim asupra sensului vieții într-o lume globalizată, atunci merită să vorbim despre ea.

² Constantin Noica, ***Semnele Minervei. Publicistică I, 1927-1929***, Editura Humanitas, București, 1994;

³ Constantin Noica, ***Jurnal de idei***, Editura Humanitas, București, 1990.

LECTURĂ

Foto: pexels.com

Pauză de

Eternitate

*Cuvintele
trupuri muribunde
contopesc-n mersul nopții,
cuvintele...
magia sufletului,
neant ascuns de mistere
sărutul morții,
eternitatea!*

Tăcerea

*Tăcerea
poartă măști false,
Noaptea poartă mănuși,
iluzii deșarte
și lumânarea
alungată de timpul
crucilor bătrâne.*

Foto: Corina Buzoianu

Peisaj nocturn

*Cerul
plapumă de vise
semănată de timp*

Bun rămas

*Șoptesc
balanțele din suflet
dezechilibrează durerea.
amprente dure,
suntem potirul
patimilor din urmă.*

Ciobanu Alexandru-Eusebiu
clasa a X-a

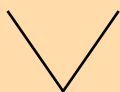
IUBIRE

*Iubirea poți să îmi spui tu oare ce
e în adâncul tău?*

*Poți să îmi spui tu oare
cu ce balsam atingi inima
sau cu ce vorbe
cauți fărâma de lumină
a buzelor ascunse
deșertăciuni sufletești
în fântâni de speranțe?*

NEPUTINȚA TĂCERII

*Înghesuit, plictisit
văd neputința tăcerii,
timpul devine
o ruină falsificată*

Foto: Corina Buzoianu

Alexandru-Eusebiu CIOBANU

[PAUZĂ DE LECTURĂ]

MIRRESMELIRIGE

De ce?

*Stă luna toată într-o parte,
Semeață, dulce vis al nopții,
Pe ici pe colo se văd munții
Ea pleacă-ndată mai departe.*

*Amar e cerul fără ea,
Un gol în suflet, un pustiu,
O pată albă, nu mai știu;
Oprește-te, nu mai zbura!*

*Dar stelele ce tot șoptesc?
Un cântec se aude-n cer,
O așchie de violoncel
De ce nu tac? De ce vorbesc?*

*O caut în zadar, privesc
Dar ceru-i gol, nu înțeleg
Și visele eu mi le leg
Să-i văd lumina, atât doresc.*

*De ce nu vine? De ce tot pleacă?
Te-aștept, pe tine, te-aștept și-o viață
Nu mă uita, ca printr-o ceață
Căci simt cum dorul mă îneacă.*

*Unde te duci, draga mea lună?
Întoarce-te, nu mai visa;
Oprește-te, nu te-nălța
Auzi tu cerul tot cum sună?*

*Dar nu m-ascuți, nu-ți amintești,
Ești prinsă-n veșnicul tău joc
Mereu alunecând din loc
De ce nu vrei să te trezești?*

Inimă toamnă

*Toamna frunzele cad plângând,
Străpunse de săgeți otrăvite,
Se împrăștie pe pământul adormit tremurând
Și se adună în grămezi chinuite.*

*Vântul le poartă pe umerii lui
Și ele dansează orbește;
Sunt prinse cu lanțuri în jocul zborului,
Ce veșnic frunze izgonește.*

*Iar cerul plânge acum suspinând
Și ploaia apare-n eternul abis,
Ea vindecă inimi zdrobite cântând
Și totul în jur pare un vis...*

Chira CRĂCIUN, 10 D

PE URMELE LUI PRÉVERT...

Foto: pexels.com

L'appel de la mer...

*Il a mis son âme
Dans la mer,
Il a mis ses mains
Dans la même mer,
Il a mis ses soucis
Dans le sable.
Avec la petite pelle à sable
Il les a mélangés,
Il a bu le parfum de la mer
Et il a respiré,
Sans me regarder.
Il a mis le feu au sable,
Il a reculé d'un pas
L'âme noyée,
Il a jeté les cendres
Dans la mer,
Sans me voir,
Sans me regarder.
Et moi, j'ai tourné autour de moi
Et je me suis laissée couler.*

Chemarea mării...

*Și-a aruncat sufletul
În mare,
Și-a înfipt mâinile
În aceeași mare,
Și-a proptit problemele
În nisip.
Cu lopățica de jucărie
Le-a amestecat,
A băut parfumul mării
Și a respirat,
Fără să mă privească.
A dat foc nisipului,
A făcut doi pași înapoi,
Cu sufletul înecat;
A aruncat cenușa
În mare,
Fără să mă vadă,
Fără să mă privească.
Și eu, eu m-am întors
Și m-am cufundat în mare.*

FR

Irina ALEXE, 9 F
Coordonator: prof. Mihaela ZOICAȘ

RO

*Dans la maison aux murs blancs
Il a mis des tableaux de toutes les couleurs
Dans la pièce sans aucune fenêtre
Il a mis des miroirs qui montrent son avenir
Dans le salon sans aucune chaise
Il a mis un trône pour voir le monde entier
Il a bu des vins fins...
Et il est passé devant moi
Sans me reconnaître
Il a allumé des feux qu'il ne peut pas éteindre
Il a fait des châteaux
Avec les idées et les sentiments des autres
Il a mis du bois
Dans le feu qui continue à brûler
Sans me voir au plus près des flammes
Il a mis le feu aux forêts entourant les châteaux
De sorte que tout le monde s'est enfui
De ses souhaits insensés
Il a élevé des murs
Sans me regarder
Sans me parler
Et moi, je me suis tournée vers moi-même,
J'ai détruit les murs
Et j'ai donné un nouveau maître au trône .*

Foto: skyrim

FR

Dans les pas de Prévert...

JACQUES PRÉVERT était un poète et scénariste français, associé au surréalisme. Après le succès de son premier recueil de poèmes, *Paroles* (à 45 ans) devient, grâce à son langage et à ses jeux de mots bien connus, un grand poète populaire. (source: wikipedia)

Irina-Tania CHISCOP, 9 F
Coordonateur: prof. Mihaela ZOICAȘ

RO

Pe urmele lui Prévert...

JACQUES PRÉVERT a fost poet și scenarist francez, asociat cu suprarrealismul. După succesul primului său volum de poezii, *Paroles* (la vârsta de 45 de ani) devine, grație limbajului familiar și jocurilor de cuvinte, un mare poet popular. (sursa: wikipedia)

Irina-Tania CHISCOP, 9 F
Coordonator: prof. Mihaela ZOICAȘ

În casa ai cărei pereți sunt veșnic albi
El a pus tablouri de toate culorile
În camera fără ferestre
A pus oglinzi ce îi arată viitorul
În sufrageria fără măcar un singur scaun
El a așezat un tron ca să vadă lumea întreagă
A baut vinuri fine...
Și a trecut pe lângă mine
Fără să mă recunoască
A aprins focuri pe care nu le poate stinge
A construit castele
Cu ideile și sentimentele altora
A mai pus lemne
În focul ce continuă să ardă
Fără să mă vadă atât de aproape de flăcări
Le-a dat foc pădurilor care înconjurau castelele
A făcut lumea să fugă
Cu dorințele sale nesăbuite
A construit ziduri
Fără să se uite la mine
Fără să-mi vorbească
Iar eu m-am întors spre mine,
Am dărâmat zidurile
Și i-am dat tronului un nou stăpân .

Stă un bătrân

*La un birou vechi de lemn, cu picioarele așchii și fațada crater,
Stă un bătrân.
Nu e unul cu ochii plânși cu sânge,
cu oasele facute din cianură și amintiri,
e doar un bătrân.
Stă. Poate se gândește;
dar nu pierde, nu-l doare.
Undeva în el zâmbește, undeva plânge, undeva țipă...
Undeva îl doare,
dar nu-și vinde oasele ca să care pe umerii învechiți memorii.
În acea casă mare și goală,
În acel oraș de fantome,
În acea lume,
Stă un bătrân.
Este bine că stă...
Căci anii nu-l mai iartă, venele nu-l mai duc.
E singur...
dar toți suntem.
Stă, atras de valuri, de vânt, de ciori...
Există.
Ai tu o foaie, dar nimeni nu știe de el,
iar el nu e totuși un suflet pierdut care umple golul tăcerii dintre doi prieteni?
Nu trăiește, nu respiră, nu moare?
Deci, totuși, știi.
lacrimi, cerneală, sânge, răs,
se transformă toate într-un bătrân
ce privește craterul fațadei din lemn.
Nu e o amintire, un drum,
E un om.
A cântat, a țipat, s-a născut, a fost, a stat.
E un bătrân.
N-am auzit de el?
Ba da, a umplut golul pe când plângeam după un stâlp,
Sfâșiindu-mi Crezul în două.
A fost acolo.
A stat.
Căci în această lume, când timpul piere, acolo unde se duc morții
când învie și oamenii când râd,
Stă un bătrân.*

Foto: pexels.com

Ioana NEAGA-BUDOIU, 9 D

Tartar

Cobori din boltă spre abis,
nouă zile ți-ar lua căderea,
nouă zile ce nu se termină nicicând.
Sufletul îți sfâșie mintea,
întunericul îți jupuie norocul,
Speranța a rămas undeva în lumea celor vii.

Cazi pentru eternitate,
iar, când ajungi jos,
Aterizezi și mori.

Nu e locuința sufletului
Mai frumoasă decât palatul celor decedați,
Nu e memoria mai demnă
Decât împăratul unor aripi frânte.
Totul se termină aici,
Păcătosule!

Mai ai vreo dorință?
Nu ai cum să mori, nu ai cum să trăiești.
Luciul apelor trage pe el amintirile,
un râu sălbatic te curăță de omenie.
Vrei să-ți despici arterele,
una câte una.
Ai văzut mai mult întuneric?

Ai văzut mai puțină lumină?
Păcătosule,
Credeai că te prefaci în pământ
cu toate omorurile în spinare?
Acum suferă!
Nu e ca și cum ai de ales,
pânza aceea veche te așteaptă.

Aerul pare a fi sânge,
Dar e sulf strâns de pe cerul gurii tale;
Lebăda e un struț,
Iar tu plângi degeaba.
Urcă! Dar nu urci niciunde,
apele care te vindecă o să-ți aducă sfârșitul.
De ce ai pluti spre disperare,
Când poți pluti aici?
Vântul e cumva acid?
De ce te plângi?
Nu asta ai vrut din prima?

O să pieri în brațele mele,
dar nu te aștepta să te strâng la piept.
Eu sunt cel care te îngroapă.

Ioana NEAGA-BUDOIU, 9 D

Dansa

*Dansa.
Dansa într-o cameră pustie,
Dansa cu un cordon de stele pe talia dreaptă;
Când cuțitul ieșea din rană,
Dansa.*

*Pe podiumul de lemn vechi,
Își împletea panglicile pantofilor de fier,
Dalele se îmbibau cu apă,
Trupul suga lapte din cer.*

*Tocul de cerneală
Trasa versuri pe podea,
Măslinul uscat curăța lespezile
Și dansa.*

*Atunci când i-a căzut piciorul,
Iar mirosul greu de seu a acaparat pereții,
Marmura a plouat cu funingine de lalele.*

*Coarda de Cașmir
A fost vândută pe un pat de sidef și coriandru;
Cu venele albastre pe rotunjimile pielii,
Dansa.*

*Gâtul lung, rupt pe spate,
Se deșira ca o fațadă de cărămidă;
Cu timpul,
S-a prăbușit la pământ,
Într-un dans.*

Foto: C. Buzoianu

Ioana NEAGA-BUDOIU, 9 D

Artistul

A văzut-o ca pe o floare,
I-a adus un mac
Ce s-a veștejit peste noapte.
A văzut-o ca pe o cicatrice
Ce i-a rămas scrijelită cu cerneală pe inimă.
A văzut-o ca pe o ultimă chemare,
O ultimă urmă de speranță.

Din creștetul capului îi creștea câte o lacrimă,
Pe scalp,
Frângându-se ușor în cursul râului.
Cu un suspin de uimire,
Se arată aura asupra îngerului.
Stătea ca un fluture fragil pe coroană,
Plângând la fiecare lovitură a vântului.

Și simte străfulgerarea ochilor:
Lumina cântului unui om mort.

Romantă

Își rupse pleoapele,
Își scoase ochii,
Umorele îi curgeau pe obraji,
Lăsând șanțuri adânci în urmă,
Miros de sare
Și acid, plângând pe vene.

Și-a descoperit cancerul
Într-o convorbire literară,
Scâncind de durere
În fundul încăperii;
Arta este o armă
Care te va salva la finalul zilei,
Sau te va ucide.

Sapă la fântâna aceea
De câteva eternități;
Când a fost să dea de apă,
De sub stânci i-a tâșnit sânge.

Ioana NEAGA-BUDOIU, 9 D

#1st letter

*Seducție în lentii pași ai unui suflet mahmur,
Credință în mituri ferecate de către nebuni,
Rugi îngenunchate într-un decor surd,
Imaginez acum o soartă.
Slujesc un ideal sculptat din asfințituri,
Orbit de iluzia miilor de înțelesuri.
Ard întru perfect, emoții deșirând,
Remodelând dintr-o privire un
Eu atât de-absurd.*

*Pornesc o cursă a inimii, în mii de cardinale,
Eliberându-i de-atâta sfială, toate tainele.
Navigând pe șters hotar, din maluri ea își țese,
Tumultu-i de vise.
Renaște,
Urzind platonice povești.*

*Strecoară un decor, de-o dulce fantezie,
Umbrind fără regret, umilă rațiune.
Făurind din focurile toate,
Lut de un sărut sculptează,
Erosul sălbatic, lesne mi-l mimează.
Tremuru-mi naiv, buchet mi-l împletește,
Ucigând de-atâta puritate,
Lunca-mi fără de păcate.*

*Profanând vreo trei porunci,
Efemer îmi soarbe ființă,
Rugi tăcute-ngenunchiid,
Ecou, să se cârpească acum credință.
Chemat dulce către neant,
Harpie de flori ascunsă.
Ești?*

Foto: C. Buzoianu

Bianca BĂDOI

#2nd letter

Scăpat în paradisuri goale,
Croit de un ecou atât de cunoscut,
Rug săpat din frântul gând,
Ispășesc acum primordial cuvânt.
Sculptând rătăcitor surâs,
O veche față sub măști mi se arată,
Arzând de jocurile toate,
Ruginește-n ceas o ultimă mișcare.
Eul amorteste-n vânt.
Dăruind, din nou, pereche de pleoape,
Erosul în epilog îl sparge.
Armat de-o fantezie surdă,
Pornesc o cursă-a inimii,
Umil, în impraștiate cardinale,
Suflecând cravata, rațiunea firii.

#3rd letter

Scriși în nouă cercuri de ispită,
Cărunți de-atâta vină primordial pecetluită,
Robi ai sinelor psihoze,
Imaginari în propria poveste,
Scurși printre tainele pleoapelor,
Ologi de-un suflet, frânți în asfințituri,
Amețiți de-o dulce efemeritate,
Rătăcim în orizonturi întoarse,
Eliberați prin propriul gând.
Pictați într-un tablou finit,
Ecou cioplit din timp trecut,
Nesăbuiți, încă răsunăm din paradisuri.
Trup suflat cu prim cuvânt,
Răsfrânt în lină ignoranță,
Umilește-acum vreo trei porunci.
Chinuiți de-un drum c-un singur cardinal,
Regi peste umbră hotar,
Eroi ai micii scene de satiră,
Adormim pe pat de măști sihastru.
Trădători ai eului voințe,
Onorăm de-un veac orgolii,
Ruginim, pătați de ființă.

Bianca BĂDOI,
absolventă, promoția 2015

Vei fi o toamnă

Foto: C. Buzoianu

Anca Ștefania COLȚAN, 10 E

*Te-am așteptat să vii
Cu inima deschisă,
Cu furtuni de frunze
Și emoții line.*

*Te-aș ruga să-mi colorezi cimentul
Cu murmur sidefat
Și să-mi ucizi soarele cu rugina ta.
Presară-mi rumegușul copacilor stinși
Pe efigia mea aspră cuprinsă de crengi,
Șlefuită de fulgere, tunete, ploi de satin.*

*Lasă vântul s-audă păcate
Lasă brazii să-l certe pe cel ce te rănește
Lasă-te și ia-mă pe mine în schimb.*

*Ceaiul acum e rece,
Oare eu privesc pe fereastră,
Când tu stai în zadar
Să te faci toamnă.*

*Din înaltul cerului se lasă
O pătură deasă de ceață.
Într-o armonie de culori
Vântul cu frunzele dansează.
Și-au luat zborul melancolicii cocori,
Spre alte zări se îndepărtează.
Apusul dezvăluie o feerie
Din cer cad picături de rugină.*

Echipa, 10 E:
Mihai Mihalache
Alexandra Popescu
Andreea Russu
Corina Cazanoi
Miruna Dumitrașcu

Misterul toamnei

Urmările unor siluete de fluturi

*Din neant s-a înălțat pământul,
Fiorii, speranțele, marea,
În neant se vor prefăce la final.*

*O spirală de vid, un sâmbure de negură;
Nu a fost și nu va fi înțeles,
Ochii ți se proptesc în acel nimic.*

*Gust de umbre ce nu există,
O amețeală în spatele capului,
Un fagure de vid.*

Haos

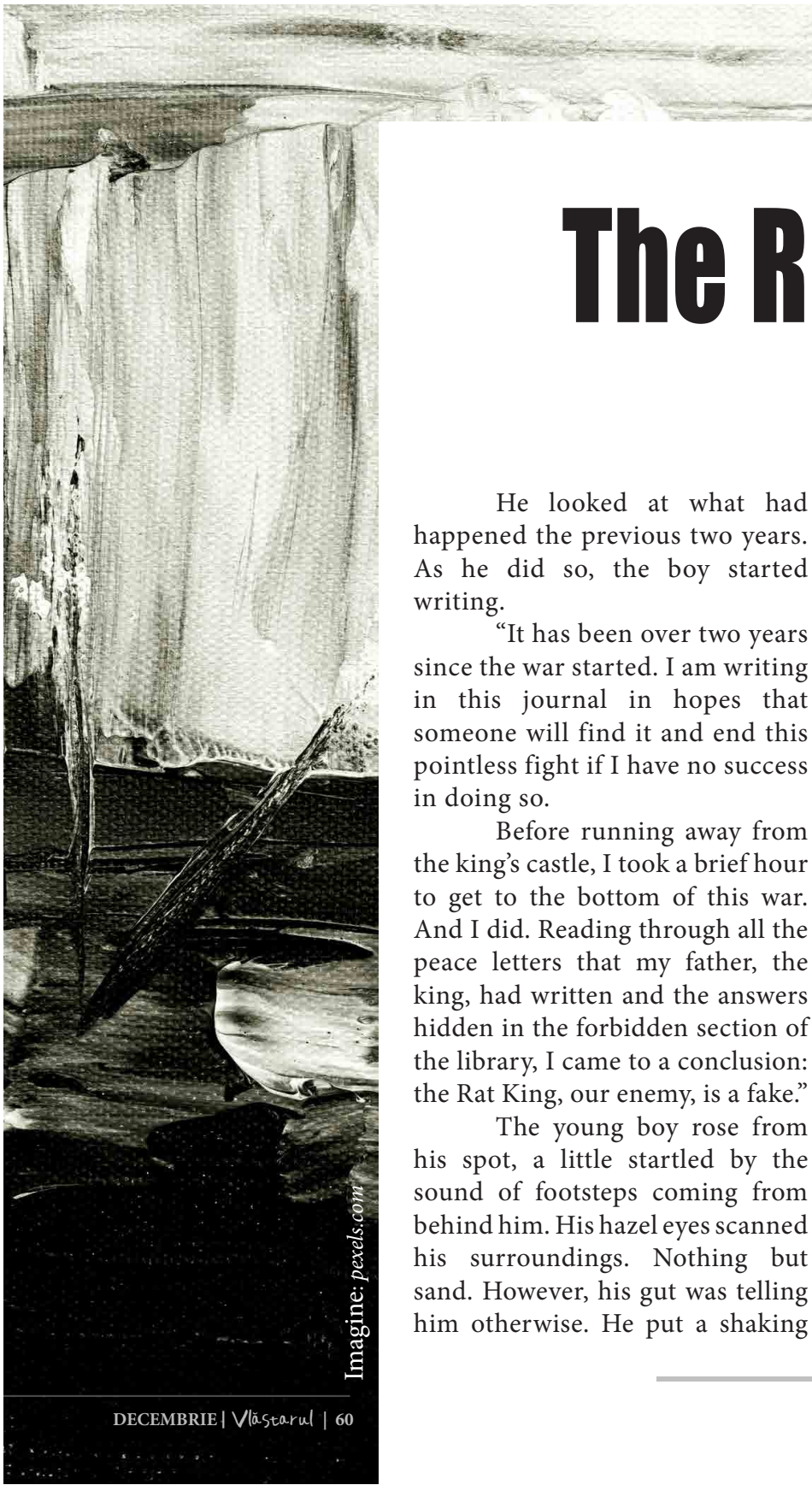
*Un oraș pustiit de arșiță, de soare și lavă,
Blocuri amenință cerul, încercând să cadă în același timp,
Aerul e greu, nu e strop de apă,
Iar frigul e fierbinte, soarele e o groapă de praf.*

*Pe străzi, un covor sumbru de cadavre,
Aripi plâpânde îmbibate de noroi gros,
O mlaștină de argint ruginit,
Mușchii ochilor se usucă, cad, ai vedea numai cenușiu.*

*E liniște, liniște sinistră, mortuară,
Un trup de fluture mi s-a prins de deget,
E moale și umed, umflat de vânt,
Îmi pulsează, sfârșit, pe piele, fără aripi.*

*Miile de umbre crestează coșciuge în cimentul topit,
Un strigăt de durere e în mine,
Mă prinde nebunia, pe fluturi...
Aștept să le crească roua din nou.*

Ioana NEAGA BUDOIU, 9 D

Imagine: pexels.com

The Rat King

Găzdaru Ana-Maria, 9 B

He looked at what had happened the previous two years. As he did so, the boy started writing.

“It has been over two years since the war started. I am writing in this journal in hopes that someone will find it and end this pointless fight if I have no success in doing so.

Before running away from the king’s castle, I took a brief hour to get to the bottom of this war. And I did. Reading through all the peace letters that my father, the king, had written and the answers hidden in the forbidden section of the library, I came to a conclusion: the Rat King, our enemy, is a fake.”

The young boy rose from his spot, a little startled by the sound of footsteps coming from behind him. His hazel eyes scanned his surroundings. Nothing but sand. However, his gut was telling him otherwise. He put a shaking

hand on his silver sword, which was hanging loosely over his waist band.

The prince took a few steps towards his milky white horse when he suddenly froze in his track. Whispers could be heard, but the young prince couldn’t understand what the people were mumbling. Right when he wanted to turn around, the boy felt a sharp pain in his lower back. He fell to the ground, eyes facing his attacker: the Rat King, who was wearing a wicked smile like a golden crown. With a pale hand and long, slender fingers, the enemy picked up the leather journal and laughed.

“You thought you could stop me, little one? I am going to take over your world and there is nothing you can do. It is inevitable.” And with that, the Rat King disappeared, leaving the young prince to give his last breath.

The City of the West

Găzdaru Ana-Maria, 9 B

Barbara just couldn't stop smiling. After a long journey through the dry desert, she had finally felt the light breeze coming from the magical city rising in front of her like the Alps. She held a shaking hand in front of her. Her pale fingers were grasping a small, yet crumpled photograph which showed the city in shades of black and white. "The City of the West" was inscribed in a messy handwriting, on the back of the picture. Barbara's eyes were beaming with delight as she could prove everyone wrong. She could show the people that she had found the mystical place called "The City of the West".

She took one step ahead and stopped dead in her tracks. The wind became stronger, forming what seemed to be a tornado that was cornering her. Barbara tried to escape it, but she couldn't. She felt a sharp pain at the base of her head and blacked out.

When her eyes finally opened,

the bright light of the desert sun was burning her skin. Barbara felt her body being in so much pain, but she ignored it and rose up, looking around.

A sudden gasp escaped her mouth. She was in the middle of the abandoned desert, back where she had started the journey. It took her some seconds to realize what had happened to her. "The traveler's curse..." she thought. "It is a time loop. I am stuck in this journey forever, trying to find the city, because I will never be able to turn back or reach it. The magic of the city will not allow a non-magical being to step inside, but it will not let it go back to the human world. I am stuck in between the magical world and my reality... What have I done?!"

From the distance, Barbara's silhouette could be seen turning around and walking away, or dragging her feet while disappearing behind the desert's sand. As she kept on going, the sun started going down and her never-ending journey began.

Imagine: pexels.com

Anastasia MAREȘ, 10 C

ALL YOU NEED IS LOVE

Ați auzit vreodată povestea lui *Da și Nu*? Mie mi-a plăcut tare mult când am aflat-o și aș vrea să o aflați și voi:

Prin urmare, faceți cunoștință cu *Da și Nu*. În gramatica limbii române, le știm drept adverbe de întărire, dar în viața de zi cu zi le folosim cu scopul de a le oferi celor din jur răspunsuri privind neclaritățile, îndoielile sau curiozitățile lor: „Vrei ciorbă la prânz?” *Da*. „Ți-e somn?” *Nu*. Mă iubești? Pauză.

Este pur și simplu fascinant cum poți avea răspuns pentru aproape orice. Și totuși, la o întrebare care pare atât de simplă, indiferent de vârstă, te întorci la sentimentele trăite de primul „Te iubesc” din adolescență. N-am să uit niciodată când am întrebat-o pe bunica mea pentru prima dată ce este iubirea. Ea a răspuns cu aceeași întrebare, iar eu credeam că este un joc. La nouă ani am răspuns prima dată cu „nu știu” (destul de previzibil), apoi cu „încercare și acceptare”, ultimul răspuns fiind „gesturi mici venite de la persoane mari”. Dar oare așa este?

Cum știi că iubești? „Pur și simplu știi”, zic cunosătorii. Desigur, nu scăpăm de fluturii din stomac sau de inima care începe să bubuiască când acel/ acea cineva se apropie de noi. Dar oare este același sentiment ca atunci când mă trezesc și

văd că soarele-mi zâmbește? Sau când mă îndrept spre bucătărie și simt aroma de cafea care mă așteaptă? Sunt mulți tineri care, probabil, nu au trăit încă acea dragoste adolescentină de vară. Bănuiesc că este o chestiune de timp.

În timp ce scriu, stau să mă gândesc când am spus prima dată „te iubesc”. Mai mult ca sigur părinților, apoi bunicilor... Cu cât înaintam în vârstă, mă auzeam spunând „iubesc să dansez” sau „ador să călătoresc”. Apoi le-am zis prietenilor mei. Surpriză! Când faci ceea ce-ți place, sau când ești înconjurat de persoanele care te acceptă pe deplin, nu simți altceva decât iubire. Desigur, fiecare are o perspectivă diferită asupra iubirii. De asemenea, știu că, peste ani, voi avea probabil o altă viziune. Cine știe? Să scrii despre iubire este un subiect destul de comun printre adolescenți, ceea ce mă determină să cred că, de fapt, ne inspiră. Căci, la șaisprezece ani, iubirea poate fi cel mai frumos sentiment. Fiecare cântec are versuri diferite, și totuși... același înțeles. Așa este și cu iubirea.

Așadar, *Da și Nu*, pe lângă ajutorul pe care ni-l oferă în fiecare zi, ne învață că, la anumite întrebări, răspunsul nu mai are importanță, atâta timp cât faci (și spui) ceea ce simți. În final, *all you need is love*.

Maria ENE, 12 H

■ ■ ■
(fără titlu)

Precum eroul lui Nietzsche, Zarathustra, m-am avântat în pustiu și, fără să-mi dau seama, i-am întâlnit metamorfozele, dar ele au trecut pe lângă mine în același timp și cu aceleași dorințe care nu mă includeau. M-am transformat atunci și eu în altceva și mi-a plăcut, eram un fel de șoim translucid care nu își dorea nimic altceva în afară de singurătate. Șoimul meu iubea singurătatea și îi mulțumeam pentru asta; orașul mă epuiza, iar metamorfoza mea, superioară tuturor celorlalte, mi-a arătat adevărata lume în pustiu: acolo nu erau nici oameni și nici animale și eram o singularitate nemuritoare, rătăcitoare pe stâncile pe care doar eu puteam umbla. Mă simțeam ființă unică și necreată.

Am început apoi să vreau mai mult decât pustiul pământului și m-am afundat din ce în ce mai mult în stânci [...] La acea vreme eram șoim.

Așa că m-am întors la suprafață cu un pregnant sentiment al dezamăgirii și i-am întâlnit din nou pe oameni și m-am izolat de pustiul htonian. Dar când am ajuns acolo, cu toții se speriau de mine și nu înțelegeau metamorfoza mea. Era frică și neînțelegere și haos, căci un animal sălbatic nu are ce căuta printre ei. Au încercat să mă ucidă, să vadă dacă nu cumva carnea mea e bună de mâncat, dar carnea conceptelor și imaterialului nu e hrănitoare pentru om, e toxică și inutilă, așa că, spunându-le aceasta, am zburat definitiv din fața lor. Aceea a fost ultima mea privire cu oamenii.

Nu am întâlnit niciodată supraomul, deși mi-am dorit în fiecare clipă, și fiecare fibră increată vibra de dorința descoperirii lui, supraomul nu m-a vrut pe mine. Eu am ajuns șoimul translucid care-și trăiește singurătatea în pustiul cu pietre.

Am încercat din nou să găsesc Adâncul

în care, mai demult, n-am văzut decât întuneric, și am reușit. Dorința mea ardea și, astfel, am putut crea focul, care m-a condus prin temple subterane, descoperind cetăți scufundate în tone de pământ și bolovani albaștri. Acolo e foarte mult albastru, acolo sub pământ; e multă apă și multe diamante neșlefuite și reci. Și e frig. Cu țurțuri pe aripi am zburat și cu focul din piept mi-am luminat calea și ea mi-a descoperit comori impresionante de care eu însă nu aveam nevoie. [...]

Zburând mai jos, am ajuns, în sfârșit, în centru: o cameră mică și gri. Brusc, sentimentele umane mi-au revenit, iar din metamorfoza mea am ajuns din nou om. Nimic mai tragic nu se putea întâmpla și nicio ființă să nu simtă durerea pe care am simțit-o eu: eu eram supraom. Stăteam în camera cea mică și gri și toate amintirile umane mi-au revenit subit, mișcându-se pe lângă mine cu o viteză uluitoare. Șoimul meu era mort pe umărul meu și aripile lui atârneau fără viață, străpunse de săgeți înflăcărare. Dorința din pieptul lui murise și odată cu ea a murit și nemurirea mea devenind uman și suprauman deopotrivă. Am ajuns în camera bucuriei și camera iubirii, cea mai ascunsă cameră de pe pământ, loc pe care nu l-am descoperit decât eu trecând prin toate celelalte anticamere. Aș fi putut să rămân cu oamenii fără să-mi creez metamorfoza, dar astfel cum aș mai fi ajuns vreodată aici? A trebuit să mor de două ori ca să înviu a treia oară, iar acum, când am ajuns aici, cu toate că sufletul meu e sfâșiat și gol, ma simt mai împlinit ca niciodată. Pe scaunul din mijlocul camerei mă aștepta un dar, cel mai frumos cadou pe care l-am primit vreodată. Era credința, singurul lucru pe care nu l-am avut niciodată, iar atunci, primind credința, am crezut în mine. [...]

Imagine: C. Buzoianu

BOBOC ÎN SPIRU

DE CE SPIRU?

De ce Spiru? N-aș putea spune. Cu amintirea intrării la liceu proaspătă în minte, fiind în clasa a noua, încă n-am răspuns acestei întrebări.

Pentru mine, decizia de a merge la Colegiul Național „Spiru Haret” a fost strict bazată pe un moment prielnic, în care cineva i-a rostit numele. Apoi, cu timpul, am devenit din ce în ce mai convinsă că acesta era locul potrivit pentru mine. Și am avut dreptate!

În prima zi de școală, tremuram de emoție. N-aș fi îndrăznit să mă desprind de grupul clasei mele pentru nimic în lume. Deși toată lumea era foarte prietenoasă, nu-mi puteam găsi locul. Mi-era teamă de profesori, de elevi, de școală...

După nicio săptămână, resimțeam o profundă singurătate. Aș fi plecat oriunde. Voiam să mă întorc la vechii mei colegi atât de mult, încât începusem să-mi planuiesc meticolos mutarea. Cu mine în liceu, din fosta mea clasă de gimnaziu, nu intrase nimeni.

Dintr-a doua săptămână, mă simțeam mai liniștită. Nu-mi abandonasem încă planurile de a mă muta, însă începusem să mă obișnuiesc, încet-încet, cu noua mea viață. Totuși, nu trecea o zi fără să mă gândesc cu

Andrada VARI, 9 G

nostalgie la anii petrecuți în gimnaziu, trăind în trecut. Așa se face că, odată cu începutul celei de-a treia săptămâni, am hotărât să fac o mică schimbare de peisaj și, într-o după-amiază, mi-am vizitat fosta școală.

Când am ajuns în curte, am gasit-o goală. Încă nu se sunase de pauză. Am profitat de aceste câteva clipe pentru a privi în liniște clădirea ce-mi fusese atâta timp școală. Aceste câteva momente au fost răgazul de care aveam nevoie ca să simt cum o uriașă greutate mi se ridică de pe suflet. Doar această imagine familiară mi-a dat puterea să mă eliberez de tot stresul și durerea care se îngramadisera în sufletul meu de când începusem liceul.

A fost doar un moment, în care n-am mai vrut să mă gândesc la nimeni și la nimic. Plecând de la școală, parcă o liniște interioară îmi cuprinsese sufletul. Timpul petrecut acolo mi-a dat putere și voință să mă deschid în fața noii mele școli și să o îndrăgesc. Acesta a fost, pentru mine, adevăratul moment de trecere dintre gimnaziu și liceu.

Acum, aproape că n-aș mai putea spune de ce mă temeam la început. N-aș părăsi Spiru pentru nimic în lume, căci acum el este, cu adevărat, școala mea.

Imagine: C. Buzoianu

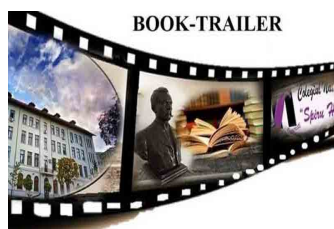
EUROSCOL ÎN MEDIA Noutăți & PROIECTE ÎN DERULARE

S-a încheiat o primă etapă din cadrul Olimpiadei Naționale a Sportului Școlar. Cu bucurie felicităm echipa de baschet a Colegiului Național „Spiru Haret” din București și pe coordonatorul acesteia, domnul profesor Ilie Pițigoi, pentru performanța de a fi obținut Locul I la faza pe sector a acestei competiții.

Pe data de 4 octombrie 2019, elevi și profesori au avut onoarea de a o întâmpina, la Colegiul Național „Spiru Haret”, pe scriitoarea Nora Iuga, acompaniată de colegii ei mai tineri: Albert Denn și Mihai Ivașcu, în cadrul proiectului „Apropo de literatura română contemporană”. Evenimentul se datorează doamnei profesoare Camelia Săpoi. Detalii despre proiect - în numărul viitor.

E o certitudine! Concursul „Buc-trailer” este internațional. Liceul nostru a devenit partener în proiectul BOOK TRAILER FESTIVAL, inițiat de Italia, ca modalitate de a stimula lectura. Elevii trebuie să aleagă o carte și să realizeze un trailer, folosind mijloace ICT, muzică proprie, animație și grafică personală. Inițiativa acestui proiect de succes a aparținut doamnelor profesoare Camelia Săpoi și Roxana Ștefania Ciobanu. Ultimele știri despre noul format al competiției le veți afla în numărul viitor.

Concursul *SpirArt* a ajuns, în acest an, la a XVI - a ediție, sub coordonarea doamnelor profesoare Sanda Amarandei și Mariana Magdalena Comăniță. Cum deja ne-a obișnuit, competiția de creații artistice vizuale are trei subsecțiuni: grafică, pictură și colaj. Tematica din acest an: „Suprerealismul”. Vernisajul expoziției cu lucrările câștigătoare are loc pe data de 12 decembrie 2019. Alte secțiuni ale concursului au fost: design vestimentar, fotografie, interpretare muzicală. Mai multe detalii puteți afla accesând pagina de Facebook a concursului.

TEDEdClub

Spiru Haret

Imagini: Maria Burada, 10 D

TEDEd

vine în Spiru!

Probabil ați mai auzit înainte de TED. Nu, nu mă refer la un ursuleț de pluș sau la filmul de comedie apărut în 2012, ci la conferințele TED, cunoscute drept *TED Talks*, ce au drept slogan "Ideas worth spreading". Conceptul de *TED Talks* apare în America, în 1984, la New York. Conferințele tip TED au la bază *public speaking*-ul, tema discursului rămânând la alegerea vorbitorului. Același lucru se întâmplă și cu TED ED, diferența constând în faptul că se adresează, în mod special, elevilor și profesorilor de pretutindeni.

Astfel, TED ED Spiru este o organizație non-profit, un club în care elevii nu numai că vor învăța să susțină un TED Talk sau își vor îmbunătăți competențele de comunicare orală, ci vor reuși să își învingă și teama de a vorbi în public. Această inițiativă a venit din partea elevei MARIA BURADA, din clasa a X-a D, care ne-a mărturisit: „mi s-a părut un concept nou, ceva inovativ, o chestie care nu a mai fost făcută la noi la acest nivel și am crezut ca poate ajuta tinerii de-o vârstă cu mine și, în același timp, mă poate ajuta pe mine să îmi dezvolt abilitățile de *public speaking*“.

Așadar, dacă sunteți interesați de *public speaking*, de conferințele tip TED, sau pur și simplu vreți să încercați ceva nou, alăturați-vă noului proiect Spiru.

Anastasia Mareș, 10 C

5 MARTIE 2020:

data participării elevilor de la Colegiul Național „Spiru Haret” la ziua *Euroscola*,
din cadrul Parlamentului European de la Strasbourg

Parlamentul European a inițiat programul, „Euroscola”, pentru a-i informa pe tineri despre procesul de integrare europeană și pentru a promova participarea lor la construcția Uniunii Europene. Anul acesta, elevii au fost stimulați să consulte programul „Educație și formare 2020” (ET 2020) ce asigură „cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale”. În cadrul programului *Euroscola*, ediția a XII-a (2019-2020), a fost lansat concursul cu titlul generic „Educația schimbă viața!”.

Euroscola

#EuroscolaRO2019

Foto: lovrec.hr

Euroscola

CAMPANIE DE INFORMARE ȘI CONȘTIENTIZARE

E U R O S C O L A 2 0 2 0

Profesori coordonatori:
Corina Buzoianu,
Alexandru Constantinescu

Foto: pngall.com

Parlamentul European a creat programul **Euroscola** pentru a informa tinerii despre procesul de integrare europeană și pentru a promova participarea lor la construcția Uniunii Europene. „Educație și formare 2020” (ET 2020) este cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și al formării profesionale, creat pe baza predecesorului său, programul de lucru „Educație și formare 2010” (ET 2010). Acest cadru prevede obiective strategice comune pentru statele membre, inclusiv un set de principii pentru atingerea acestor obiective, precum și metode de lucru comune cu domenii prioritare pentru fiecare ciclu de lucru periodic. Cadrul se bazează pe abordarea învățării pe tot parcursul vieții. Prin urmare, vizează orice formă de educație formală, non-formală sau informală – de la învățământul pentru preșcolari la învățământul superior și formarea profesională pentru adulți.¹

Tematica de până acum a fost variată și de actualitate, reflectând probleme majore cu care se confruntă populația Europei la ora actuală (șomaj, declin demografic, criza imigranților etc.). Anul acesta, provocarea a fost extrem de interesantă: aceea de a identifica „personalități care au reușit să aibă un parcurs demn și frumos

în viață prin educație și/sau învățarea și practicarea unei meserii”. În acest context, ediția 2019-2020 a concursului **Euroscola** se desfășoară sub titlul generic „Educația schimbă viața”.

Ce a trebuit să facă elevii? „Să conceapă și să implementeze o campanie de informare și conștientizare a publicului larg cu privire la rolul educației și al învățării unei meserii, pornind de la una dintre poveștile de succes întâlnite/identificate în timpul colectării informației”.

Ce a realizat echipa de la Colegiul Național „Spiru Haret” din București?

1. a identificat și a contactat personalități care au reușit prin educație/meseria practică: domnul academician Mugur ISĂRESCU (guvernatorul Băncii Naționale a României), Florin BUSUIOC (PRO TV), Iuliana TUDOR (TVR 1), Monica DAVIDESCU (actriță, Teatrul Național „I.L.Caragiale”), Andrei HUȚULEAC (actor, Teatrul Metropolis), Dragoș BUCUR (PRO TV), Liliana POPESCU (prorector, S.N.S.P.A.), Cornel IORGULESCU (cardiolog, Spitalul Clinic de Urgență Floreasca) și, nu în ultimul rând, actrița Maia MORGENSTERN (Teatrul Evreiesc de Stat), al cărei mesaj a devenit motto-ul campaniei liceenilor: „Educația ne face liberi”;

¹ Sursa: europarl.europa.eu

EDUCAȚIA NE FACE LIBERI!

DESPRE ROLUL

EDUCAȚIEI

2. a realizat parteneriate cu 2 școli gimnaziale, 1 liceu și diverse entități (S.C. Qualitance, Initial Auto S.R.L., Centrul European de Limbi Străine „Averroes”);
3. a susținut, în rândul elevilor de gimnaziu, importanța educației și a practicării unei meserii, în funcție de potențialul fiecăruia;
4. a realizat diverse materiale publicate pe pagina de Facebook /Instagram a proiectului.

TITLUL CAMPANIEI DE COMUNICARE:
EDUCAȚIA NE FACE LIBERI!

PUBLICURI - ȚINTĂ: au fost vizate patru categorii de persoane (fizice/juridice).

a. *personalități ale societății actuale*, cunoscute publicului larg mai mult via mass-media;

b. *adolescenți* cu vârste cuprinse între 13 și 15 ani (clasele a VII-a și a VIII-a). La această vârstă, educația se manifestă mai mult sub forma constrângerii. De aceea, prin interacțiunea cu colegii lor mai mari de la liceu, copiii de gimnaziu au avut șansa de a conștientiza faptul că educația e mult mai mult decât constrângere;

c. *părinți/familie* (aceștia sunt cei care trebuie să conștientizeze faptul că modelul parental joacă un rol decisiv în formarea copiilor);

d. *instituții/firme* direct implicate în procesul de învățare a unei meserii, cum sunt: Autoritatea Națională pentru Formare Profesională Inițială în Sistem Dual din

România (ANFPISDR), S.C. Qualitance (firma IT a anului 2017), S.C. Initial Auto.

STAKEHOLDERS (publicuri implicate): membrii organizației din Colegiul Național „Spiru Haret”, părinții elevilor implicați în proiect, personalități din mass-media, directori de școli generale/licee, managerii unor firme.

SCOPUL CAMPANIEI a fost acela de a informa comunitatea locală cu privire la obiectivele strategiei-cadru ET2020 și de a conștientiza importanța educației pentru reușita în viață (atât în plan personal, cât și în plan profesional).

OBIECTIVE GENERALE:

- informarea și conștientizarea tinerilor cu vârste cuprinse între 13 și 15 ani și a părinților acestora cu privire la efectele benefice ale educației, pe termen mediu și lung;
- conștientizarea, de către comunitatea locală, a rolului pe care îl joacă actanții educației informale (familie) în asigurarea unui parcurs personal și profesional demn și frumos al tinerilor.

AXA DE COMUNICARE: față de celelalte campanii pro-educație, demarate online (și nu numai), campania „Educația ne face liberi!” se distinge prin intenția de a demonstra că modele actuale din societate sunt, de fapt, oameni de lângă noi, care au reușit grație educației primite și/sau a practicării unei meserii.

E
U
R
O
S
C
O
L
A
2
0
2
0

START!

ACTIVITĂȚI

PARTENERI

Profesori coordonatori:

Corina Buzoianu,

Alexandru Constantinescu

Campania noastră de informare și conștientizare s-a desfășurat la foc continuu. Din data de 10 septembrie 2019 și până în momentul în care a trebuit să „predăm armele”, fiecare, cu mic, cu mare, a pus umărul la construirea ei. A fost o luptă cu timpul și cu noi înșine, care a demonstrat că voința și motivația puternică sunt ingredientele de bază ale reușitei.

Activitățile s-au succedat în cascadă, într-un ritm amețitor: de la obișnuitele ședințe de lucru ale echipei și până la vizitele oficiale. Unele evenimente erau pregătite din timp. Altele au necesitat mobilizare de pe azi pe mâine sau, câteodată, de la 11.30 la 15.00. Ele pot fi urmărite oricând pe pagina de Facebook a proiectului: Euroscola2019Spiru.

Pornind de la obiectivele proiectului, acțiunile de informare și conștientizare ce au fost implementate au avut rolul de a informa publicurile țintă în legătură cu beneficiile educației, în toate ipostazele sale acționale: formală, nonformală și informală, și de a conștientiza importanța demersului educativ pentru reușita personală și profesională. Astfel, strategia de informare și conștientizare s-a desfășurat pe două mari direcții: 1. *acțiuni directe* de promovare a mesajelor din campanie și 2. *campania online* (a urmărit, în primul rând, să se alinieze cu cea desfășurată direct). Acțiunile din cadrul campaniei au fost:

ȘEDINȚĂ DE LUCRU:

S-au constituit grupurile de lucru (echipa IT, echipa PR, echipa de filmare, echipa de traducători, redactori, fotografi, grafică) și a fost întocmită lista cu personalități care au avut un parcurs personal și profesional demn și frumos. În urma unui poll (Facebook), elevii au ales personalitatea care va fi în centrul campaniei. A fost stabilită strategia de campanie (axa de comunicare, publicuri-țintă, obiective).

„POVEȘTI DE LÂNGĂ NOI!”

Sub acest titlu generic, au fost realizate interviuri, pe toată durata campaniei, cu personalități ale societății actuale, în vederea conștientizării rolului educației pentru reușita personală și profesională, astfel:

domnul Florin BUSUIOC (PRO TV) – 23.09, doamna Iuliana TUDOR (TVR) – 27.09, domnul Dragoș BUCUR, (actor/PRO TV) – 28.09, doamna Liliana POPESCU (prorector S.N.S.P.A.) – 30.09, doamna Monica DAVIDESCU (actriță) – 02.10, domnul Radu PARASCHIVESCU (scriitor) – 07.10, Radu CONSTANTINESCU (manager S.C. Qualitance QBS S.R.L., declarată compania anului 2017) – 09.10, doamnele Carmen USCATU și Oana GHEORGHIU de la asociația „Dăruiește Viață” (din inițiativa cărora a fost construit Primul Spital de Oncologie și Radioterapie Pediatrică din România) – 16.10, domnul Alex DIMA (PRO TV, prezentatorul emisiunii „România, te iubesc!”) – 19.10. Fiecare interviu a fost publicat pe site-ul revistei liceului, *vlastarul.com*. De asemenea, a fost evidențiată implicarea domniilor lor în comunitate și au fost realizate materiale video de susținere a campaniei;

CREAREA UNUI EVENIMENT ONLINE

cu privire la al *Doilea Summit European Pentru Educație*, de la Bruxelles, din data de 26 septembrie 2019 (Facebook).

„POVEȘTI DE LÂNGĂ NOI!”

A fost realizat un INTERVIU cu doamna MAIA MORGENSTERN (Teatrul Evreiesc de Stat) și un articol despre povestea de succes a domniei sale, bazată, în special, pe educația primită în sânul familiei. De asemenea, a fost evidențiată implicarea doamnei Maia Morgenstern în comunitate (numeroase campanii umanitare) și recunoașterea domniei-sale de către autoritățile din Europa și din România. Mesajul doamnei Maia Morgenstern („Educația ne face liberi!”) a devenit sloganul campaniei de informare și conștientizare a echipei „Euroscola” de la Colegiul Național „Spiru Haret” din București.

MASĂ ROTUNDĂ

Această activitate, cu titlul „Provocările educației în perioada actuală”, l-a avut ca invitat special pe domnul doctor Corneliu IORGULESCU, medic primar cardiolog la Spitalul Clinic de Urgență Floreasca, membru al Societății Române și Europene de Cardiologie. Ulterior, a fost realizat și un interviu, mesajul domnului Iorgulescu fiind: „Educația îți oferă independență”.

SONDAJ ONLINE (esondaje.ro)

A fost realizat un sondaj online, cu titlul „EDUCAȚIA: LIBERTATE SAU CONSTRÂNGERE?”, alcătuit din nouă întrebări. Rezultatele obținute au constituit un feedback important în ceea ce privește informarea publicului cu privire la obiectivele strategiei cadru ET 2020. Deoarece un procent însemnat al respondenților a demonstrat că nu se cunosc aceste obiective, au fost realizate flyere informative.

Foto: echipa Euroscola

CONFERINȚĂ

Pe data de 10 octombrie 2019, ora 12.30, a avut loc conferința cu titlul „Contribuția educației la construcția societății”. Invitații, ofițeri străini și români din structurile N.A.T.O. (aparținând unității Headquarters Multinational Division South East - HQ MND – SE) au instistat asupra contribuției fiecăruia la construcția edificiului social prin intermediul educației, subliniind că educația formează caractere.

„POVEȘTI DE LÂNGĂ NOI!”

În aceeași zi, la ora 15.30, echipa Euroscola a Colegiului Național „Spiru Haret” din București ajungea la Muzeul Băncii Naționale a României. Vizitarea muzeului a fost urmată de o întâlnire cu domnul academician Mugur ISĂRESCU (guvernatorul Băncii Naționale a României), în cadrul căreia s-a discutat despre reușita personală și profesională a domniei sale, bazată pe educația primită în sânul familiei, fără însă a exclude aportul important al educației formale și al modelelor - dascăli valoroși, „formați în spiritul lui Spiru Haret”. Mesajul domnului academician, „Eu, de când mă știu, citesc”, pune în lumină importanța lecturii, a studiului individual pentru reușita în viață. De asemenea, domnul academician Mugur Isărescu a evidențiat implicarea Băncii Naționale a României în acțiuni și evenimente caritabile, de-a lungul timpului..

DEZBATERE în limba engleză

O activitate extrem de dinamică a reprezentat-o dezbateră în limba engleză pe tema educației, cu titlul ”DESIGN THE FUTURE OF LEARNING”, desfășurată la Centrul European de Limbi Straine AVERROES, București. Discuțiile au pornit de la discursul lui Sir Ken Robinson, ”How To Escape Education’s Death Valley”.

REALIZAREA SCURT-METRAJULUI

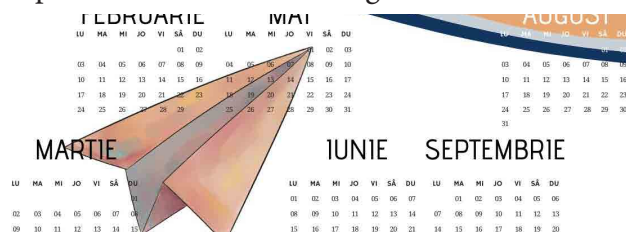
În după-amiaza zilei de 15 octombrie 2019, cu sprijinul Mindset Productions, a fost realizat scurt-metrajul „Educația ne face liberi”.

CAMPANIE ÎN ȘCOLI GIMNAZIALE

Echipa „Euroscola” a promovat importanța educației pentru reușita în viață în cadrul unor activități desfășurate la: Școala Gimnazială nr. 190 (sector 4), Școala Gimnazială „Maria Rosetti” (sector 2) și Școala Gimnazială nr. 112 (sector 3). Publicul - țintă a fost alcătuit din elevi ai claselor a VII-a și a VIII-a. A fost evidențiat exemplul de succes al doamnei Maia Morgenstern.

„AVION, CU MOTOR...”

Echipa „Euroscola” a promovat importanța educației pentru reușita în viață în cadrul unei activități mai puțin obișnuite: înarmați cu calendare promoționale și cu avioane confecționate din hârtie, membrii echipei au mers în Piața Universității, un loc intens circulat. Odată ajunși, au lansat avioanele, distribuind calendare, promovând campania și implicarea doamnei Maia Morgenstern.

IMPACTUL CAMPANIEI

- Numărul de apariții în mass-media locale: 8 (dcnews.ro, GoldFm, standardnews.ro, flux24.ro, piatapresei.ro, standardnews.news, ziuaneews.ro, ziarulmetropolis.ro)
- Numărul de interviuri: 11
- Numărul materialelor promoționale distribuite în cadrul acțiunilor directe: 300.
- Numărul participanților la activitățile campaniei (elevi de liceu și de gimnaziu, părinți, personalități, membri ai unor instituții): 380

În mediul online, impactul activităților din campanie e evidențiat de statisticile generate, astfel:

FACEBOOK: audiența atinsă — 1040 Like/pagină; impactul postărilor — 37,100; interacțiuni — 17,300 mii; clickuri pe link: 236. Afîșul de campanie, în numai o zi, a obținut un impact de 1,200. În plus, am urmărit comunicarea bidirecțională simetric, reacționând ori de câte ori vizitatorii comentau unele mesaje.

INSTAGRAM: 306 de urmăritori.

Campania „Educația ne face liberi!” nu a rămas fără ecou în rândul colegilor participanți la proiect. Pe paginile de Facebook/Instagram ale proiectului, au fost publicate reacții ale acestora. Iată câteva dintre aprecierile membrilor echipei „Euroscola”:

- „Cu unul dintre cele mai impunătoare, dar, în același timp, calde discursuri, Maia Morgenstern mi-a atras atenția asupra unui lucru esențial pe care educația ni-l oferă: libertatea”. (Ana Marițiu, 11 G)
- „Am conștientizat, ascultând-o pe doamna MAIA MORGENSTERN, că educația ne deosebește prin libertatea pe care ne-o oferă. Cred că, în viață, ne este dat să întâlnim oameni al căror mesaj ne va influența, la un moment dat, existența.” (Irina Vlanga, 11 G)

Afișul campaniei, realizat de Teodora Bercea, 11 D

<https://www.dcnews.ro/elevi-de-la-colegiul-spiru-haret-la-c.....> See More

DCNEWS.RO

Elevi de la Colegiul "Spiru Haret", la concursul EUROSCOLA

| INTERVIU *Euroscola* |

MAIA MORGENSTERN

„Educația schimbă vieți!”

Campanie de informare și de
conștientizare realizată de echipa
Euroscola a Colegiului Național
„Spiru Haret” din București

2019

„EDUCAȚIA NE FACE
LIBERI”

26 SEPTEMBRIE 2019

Maia MORGENSTERN

s-a născut în București, la data de 1 mai 1962. A studiat la Academia de Teatru și Film între 1981 și 1985, jucând ulterior la Teatrul Tineretului din Piatra Neamț, până în 1988. A apărut apoi pe scena Teatrului Evreiesc de Stat din București, după care s-a alăturat trupei de la Teatrul Național „Ion Luca Caragiale”. Debutul în cinematografie s-a produs în anul 1983, cu filmul *Prea cald pentru luna mai*, în regia Mariei Callas Dinescu.

Numele său, *Morgenstern*, în traducere liberă înseamnă *Steaua de dimineață*, iar în germană - *Luceafărul de dimineață*.

Printre rolurile notabile pe scena de teatru se numără Lola Lola din *Îngerul albastru* (Der Blaue Engel) sau Kathleen Hogan în *Park Your Car in Harvard Yard*. Este cunoscută publicului român mai ales pentru rolurile din filmele *Balanța*, *Cel mai iubit dintre pământeni*, *Patimile lui Hristos*.

În anul 2004, Parlamentul European de la Strasbourg o desemnează „Actrița și Femeia anului 2003”. Din 2010 este numită ambasador pentru Alianța Civilizațiilor în România.

În iunie 2012 apare într-un spot (pro bono) în care sprijină campania „Salvați Roșia Montană”, acesta devenind, într-o singură zi, cel mai vizionat clip al artistei pe youtube.

În anul 2018, Maia Morgenstern primește titlul de Cetățean de Onoare al Municipiului București, „în semn de recunoaștere a activității sale și a contribuției la dezvoltarea identității și diversității culturale”, se arată în proiectul de hotărâre. (sursa: <https://www.news.ro/social/cgmb-a-aprobatacordarea-titlului-de-cetatean-de-onoare-actriteimaia-morgenstern-si-fostului-canoist-ivan-patzaich-in-1922404923032018081218363310>)

Foto: echipa Euroscola

Pe data de 26 septembrie 2019, în jurul orei 15.00, o parte a echipei „Euroscola” de la Colegiul Național „Spiru Haret” din București a avut șansa extraordinară de a o întâlni pe actrița MAIA MORGENSTERN, a cărei poveste de succes se datorează atât unei educații din familie orientate spre cultivarea libertății de a alege, cât și meseriei practicate cu pasiune și dăruire. Mai mult, MAIA MORGENSTERN a rămas permanent conectată la public, atât în interiorul sălii de spectacol, cât și în afara acesteia, implicându-se în acțiuni umanitare.

În opinia domniei sale, educația înseamnă, în primul rând, libertate și presupune, înainte de toate, formarea unui orizont cultural: „Are pondere, însemnătate și vigoare cuvântul tău, dar și umbra pe care o lași, în sens metaforic, atâta vreme cât ești tu însuși bine căptușit cu cunoaștere, cu orizont, atâta vreme cât sculptezi în tine, ești propriul tău sculptor. Aceasta îți oferă libertate și determinare”.

Interviu realizat de Ana Marițiu și Isadora Băltățeanu Morgenstern (11 G)
Foto: Iman Gemaledin-Belkis (11 D) și Corvin Ghiță (10 A)

Foto: echipa Euroscola

„EDUCAȚIE EGAL : INDEPENDENȚĂ, LIBERTATE, AUTODETERMINARE“

Ana Marițiu: „Euroscola“ este un proiect inițiat de Parlamentul European pentru liceenii din statele membre ale Uniunii Europene. Până acum, temele au fost variate și de actualitate, reflectând problemele cetățenilor Uniunii Europene: șomaj, declin demografic, criza imigranților... Tema de anul acesta este cel puțin la fel de interesantă: aceea de a identifica personalități care au avut un parcurs demn și frumos în viață, atât grație educației, cât și practicării unei meserii. Mai mult, este avută în vedere și implicarea în viața comunității. Și vă suntem recunoscători pentru șansa pe care o avem de a sta de vorbă cu dumneavoastră. Am vrea să știm ce ne puteți spune despre educația dumneavoastră și în ce perioadă a vieții credeți că v-a influențat decisiv?

Maia Morgenstern: Educația, în opinia mea, nu este un proces care se încheie. Cred că este un proces continuu și mai cred că nevoile omului, pe parcursul întregii sale existențe, se modifică, se transformă, în funcție de alcătuirea fiecăruia; de respirat, avem nevoie să respirăm cu toții; să ne hrănim - avem nevoie cu toții. Nu vreau să repet, dar s-ar putea să fim mai sensibili sau mai puțin sensibili, să vibrăm sau să vibrăm mai puțin la un domeniu al vieții sau la altul, care devine obiectul studiului nostru, al educației noastre, în general. Și aceasta pornește încă de la primele momente de viață, când trebuie să ne adaptăm, să începem să existăm ca ființe sociale. Începe din fragedă copilărie, când învățăm să folosim lingurița, să exploatăm limbajul corpului (de fapt, limbajul, în general). Și continuă pentru totdeauna. De aceea, cred că educația este un proces continuu.

În ceea ce mă privește, familia, principiile, valorile ce mi-au fost sădite în suflet și în educație, primite de acasă din primii ani ai existenței, au contat foarte mult. Modul de a concepe educația diferă de la familie la familie și se schimbă; metodele, chiar și cele pedagogice, se transformă, însă tabla înmulțirii rămâne aceeași. Dacă vrei să construiești orice, ea rămâne aceeași tablă a înmulțirii. Prin analogie, și anatomia este aceeași, dar, de la organism la organism, de la ființă la ființă, lucrurile pot fi diferite. Și sunt diferite, însă ele răspund unor principii. Este strict părerea mea: lucrurile pot fi sensibile, diferite, și-n același timp există niște piloni în funcție de care ne construim, ne dezvoltăm, progresăm ca societate, ca lume, ca viață, regresăm, revenim asupra hotărârilor noastre, ne grăbim să tragem concluzii.

Revenind concret la educație, la ce am învățat și la cum am învățat, la cât au fost de permisivi sau de stricți părinții mei, la cât a contat pentru ei la ce sunt bună eu pe lumea aceasta: nu mi-au impus: „tu vei merge pe această cale“, însă m-au educat să învăț a învăța, mi-au recomandat, și poate că au reușit, și să am un orizont cultural, fără să fie nevoie să fiu pricepută în a face operații, a construi poduri, a face și arhitectură, și sculptură, și pictură, și medicină... și toate celelalte.

Dar: a ști exact pe ce lume trăiești, a cunoaște cum se dezvoltă zona de interes pe care vrei s-o urmezi, a fi la curent cu tot ce e nou în domeniul tău de activitate, sau în altul (în care se cuvine să fii foarte bine informat) - toate acestea nu trebuie să reducă nevoia unui orizont cultural, a unei perspective asupra vieții.

A.M.: Ați avut modele, sau cineva care v-a influențat foarte mult de-a lungul carierei dumneavoastră?

M.M.: Poate că am avut modele. De fapt, cu siguranță au fost unele personalități care, într-un fel sau altul, mi-au influențat existența (vorbesec de existența artistică) și în timpul studiilor preuniversitare. Și în liceu au existat dascăli, personalități care m-au influențat, care au avut o contribuție foarte serioasă la formarea mea ca om. Dacă spuneam la vremea mea că învăț de dragul profesorului, nu însemna că mă tem de profesor, ci că mă inspiră. Prejudiciile funcționau, din păcate, și nu sunt mândră deloc. Zâmbesc așa, când mă gândesc că aveam dreptate, judecând matematic: fizica - imposibilă, la chimie nu înțelegeam, sportul - prea obositor, desen - n-am talent, la muzică - lasă că știu eu și tot așa, din păcate. Dar eu existat, nu tot timpul, dascăli cu vocație. Să spui că înveți de dragul lor, chiar așa era, pentru că reușeau să transforme... Gândindu-mă acum la modul concret: matematica am descoperit-o foarte târziu și foarte greu, în clasa a XII-a, dar la fizică, profesorul reușea cu exemple, cu har, cu răbdare, cu umor (fizica fiind o materie grea), să transforme materia într-un organism viu, cu balans, cu dialog. Toate se mișcau, aveau un sens, era ceva foarte frumos.

A.M.: Ce importanță credeți că mai are în ziua de azi educația pentru un adolescent, pentru un tânăr?

M.M.: Educația este egal independență, nu țin multă teorie că e foarte complicat. Ce răspuns vă așteptați voi să dau? Un răspuns formal? Nu vreau să dau niciun răspuns formal. Educație egal independență, egal libertate, egal autodeterminare.

A.M.: Aveți un mesaj pentru oameni legat de acest aspect, de educație?

M.M.: Cred că am și spus, nu vreau să dau sfaturi atunci când nu sunt cerute. Dacă reușești să construiești în tine o bază, o temelie atât de solidă, devii un om liber și stăpân pe tine, care se poate exprima, poate alege pentru sine. Nu neapărat cu scopul de a-i influența pe alții, ci cuvântul său să aibă pondere. Are pondere, însemnătate și vigoare cuvântul tău, dar și umbra pe care o lași, în sens metaforic, atâta vreme cât ești tu însuși bine căptușit cu cunoaștere, cu orizont, atâta vreme cât sculptezi în tine, ești propriul tău sculptor. Aceasta îți oferă libertate și determinare.

„Am o părere foarte bună despre generația din ziua de azi“

Irina Vlanga: Dacă ar fi să luați un tren magic spre trecut și să vă întâlniți pe dumneavoastră din liceu, ce sfat v-ați da?

M.M.: Încredere în sine. Ceea ce nu înseamnă nici egoism, nici a fi închipuit, nici a fi abuziv sau nepăsător față de ceilalți. Încrederea și respectul în sine. Încrederea în capacitățile și în forțele proprii.

A.M.: Și un sfat pentru noi, liceenii?

M.M.: Respectul de sine, conștiința valorii voastre!

A.M.: Acum, dacă ne permiteți, avem câteva întrebări ușor adaptate celor din *Chestionarul lui Proust*. De ce vă temeți cel mai mult?

M.M.: De boală.

A.M.: Cum arată ziua perfectă?

M.M.: Ziua în care sunt de folos cuiva, măcar unui om pe lumea asta.

A.M.: Ce calitate preferați cel mai mult la oameni?

M.M.: Răbdarea... prețuiești ceea ce ție îți lipsește. Încerc să dezvolt în mine răbdarea.

A.M.: Dacă ați putea să vă schimbați o trăsătură de caracter, care ar fi aceea?

M.M.: Dezordinea.

A.M.: Mâncarea preferată?

M.M.: Iaurt, chefir.

A.M.: Rock sau folk?

M.M.: Da... niciuna.

A.M.: La munte sau la mare?

M.M.: „La mare“, în sensul... „la munte“.

A.M.: La oraș sau la țară?

M.M.: Pe drum.

A.M.: Carte sau film?

M.M.: Carte.

A.M.: Ce părere aveți despre generația din ziua de azi?

M.M.: Am o părere foarte bună despre generația din ziua de azi, o părere excepțională. Am foarte mulți și buni prieteni, oameni care mă ajută, oameni foarte, foarte tineri pe care mă bazez, de la care învăț, rămân cu gura căscată în fața orizontului cultural, îmi povestesc pentru ce ar face o alegere, și nu alta și, prezentându-mi argumentele, sunt fascinată, profund fascinată, foarte mândră. Și cred că sunt lucruri foarte importante, bune și frumoase. Mă delimitez total de văicăreala că vezi, Doamne, nu mai e la fel. Dimpotrivă. Întâlnesc oameni tineri, determinați, curioși, serioși, preocupați de ce se întâmplă în jurul lor, de propria lor devenire. Și, atunci când nu se întâmplă așa (căci nu-i întotdeauna la fel), întâlnesc oameni din tot felul de generații, mai puțin educați, violenți, vulgari, cu un comportament de animale sălbatice, hăituite și înspăimântate, îmi spun că undeva e vina noastră, mă rog, a generațiilor care au trecut.

A.M.: Vă mulțumim foarte mult.

„CU CARTEA PRIN LICEU“

Proiectul „Cu cartea prin liceu“ a fost inițiat de scriitorul TEODOR HOSSU-LONGIN și se adresează tinerilor cu vârste cuprinse între 12-18 ani. Despre ce este vorba?

T.Hossu-Longin, însoțit de alți scriitori contemporani, de fiecare dată alții, vizitează școlile bucureștene pentru a oferi șansa elevilor de a discuta cu Scriitorul. O inițiativă care a găsit teren fertil și la Colegiul Național „Spiru Haret” din București.

Tinerii spiriști și-au dat, din nou, întâlnire cu literatura, în cadrul amplului proiect cultural „Cu cartea prin liceu”, inițiat și coordonat de Teodor Hossu-Longin. A fost un dialog al sincerității, dar și al provocărilor cotidiene, scriitorii invitați, Doina Roman și Marian Truță, împărtășindu-le celor prezenți, elevi ai claselor a X-a H și a XII-a E, frânturi de viață, momente unice ale experienței literare.

S-a deschis, pentru o oră, un univers al literaturii, în cadrul căruia întrebări, nerostite până atunci, și-au aflat răspuns: „mai mult decât scrierile propriu-zise, am aflat contextul în care acestea se nasc, sursa inspirației”. (Andra Stan, 10 H).

Experiența descrisă drept „utilă și creativă” (Simona Scarlat, 10 H) a deschis câteva uși spre calea artei literare, autorul Marian Truță mărturisindu-le tinerilor că actul creației este generat de emoții, iar Teodor Hossu-Longin invitându-i „să iasă din nebunia dementă prin literatură”.

Dezbateră a fost adusă în sfera valorilor, a succesului și a determinării, întrebările liceenilor reflectând încercarea lor de a se privi în oglinda cugetului, a trăirilor: „Cum putem evita apatia în rândul cititorilor?”, „Película temporală este sfidătoare?”.

Printre gânduri, zâmbete, imaginație, fotografii, spiriștii au privit cu încredere către „măine”, atunci când vorbele au fost estompate de încurajarea de a-și urma pasiunea, de a nu o lăsa să zboare stinsă.

Text: *prof. Liana Hera*

Foto: *Corina Buzoianu*

Profesori coordonatori:

Corina Buzoianu

Liana Hera

DIN LUMEA LARGĂ

MUNTELE PORDOI

Imagini wikipedia.org

Text: Alexandra ZAMAN, 9 G

Muntele Pordoi face parte din masivul Sella, situat în Alpii Calcaroși din nordul Italiei. La Sass Pordoi, vârful muntelui, la 2.950 de metri altitudine, au apărut un refugiu și chiar și o telecabină, în anul 1963. Care este însă povestea lor?

Maria Piaz, cea care avea să fie cunoscută drept „mama muntelui Pordoi”, s-a născut în 1877, în satul Pera din Valea Fassa, în apropierea masivului Sella. Avea o soră mai mare, Oliva, și un frate mai mic, Tita. Maria era foarte diferită de alte fete: îndărătnică și foarte determinată să-și găsească propria cale în viață. Așa cum se obișnuia pe atunci în satele sărace din Fassa, Maria a fost trimisă, la fel ca toți ceilalți copii de vârstă ei, la o familie de tirolezi pentru a avea grijă de ferma lor și a învăța astfel cum să își organizeze în viitor gospodăria. Dar tocmai pentru că nu îi plăcea să i se dicteze ce să facă, a evadat de nu mai puțin de șapte ori!

Maria a făcut un singur compromis și a respectat dorința părinților: s-a măritat la doar 19 ani cu un bărbat înstărit, Cristoforo Dezulian, cu care a avut 7 copii. [...] În anul 1902, mergând până în satul învecinat, Arabba, Maria a fost fascinată de Pordoi, așa că a închiriat acolo o căbănuță. A uitat de vechile ei ocupații prin care abia reușea să își întrețină familia și a ales o carieră în turism. S-a dedicat, deopotrivă, creșterii copiilor și turismului, acest rol dublu aducându-i numele de „mama muntelui Pordoi”. Greutățile din timpul războaielor mondiale și cei trei ani petrecuți în lagărul de la Katzenau (pentru că ajutase niște soldați să treacă granița) nu au oprit-o din planurile ei mărețe. Astfel, în 1957, ea și fiul său, Francesco, au avut ideea strălucită de a construi o telecabină până la Sass Pordoi, iar la 86 de ani, Maria participa cu bucurie la inaugurarea ei. Aceasta este povestea fenomenalei Maria Piaz.

ATENȚIE!

Foto: Corina Buzoianu

Profesori coordonatori:
Corina Buzoianu și Liana Hera

SE FILMEAZĂ!

„SPIRU“ la FESTIVALUL FILMELOR DE LA
CANNES LA BUCUREȘTI, ediția a X-a,
Competiția pentru liceeni
Une minute de vie, une minute de cinema

Detalii: vlăstarul.com

(aici pot fi vizionate câteva scurt-metrajele)

**Luna octombrie.
2019.
Un telefon.
Din nou
Și același
răspuns
afirmativ.**

Text: Daria Pană, IOF
Foto: Corina Buzoianu

În luna octombrie a acestui an, s-a desfășurat a zecea ediție a FESTIVALULUI FILMELOR DE LA CANNES LA BUCUREȘTI. În alte țări europene, acest eveniment include o competiție de scurt-metraje destinată liceenilor. *Les Films de Cannes a Bucarest* „și-a propus să intermedieze un dialog între adolescenți și cineaști, în ideea de a cunoaște fiecare câte puțin din lumea celuilalt. Anul acesta, proiectul le propune tinerilor să realizeze ei înșiși filme nu mai lungi de un minut despre ce îi preocupă pe ei, cu mijloacele pe care le au la îndemână”. (sursa: *eventbook.ro*).

Proiectul s-a derulat, anul acesta, în șase licee din București. În fiecare dintre ele, un cineast a discutat cu tinerii despre structura unei narațiuni, despre caracterul manipulativ al limbajului vizual și, nu în ultimul rând, despre plăcerea de a urmări, dar și de a face cinema.

Mentorii au fost:

- Radu Muntean la Colegiul Național „Spiru Haret”;
- Catrinel Dănăiață la „Școala

Centrală”;

- Paul Negoescu la Colegiul Național „Sfântul Sava”;
- Nicolae Constantin Tănase la Liceul de Arte Plastice „Nicolae Tonița”;
- Bogdan Mustață la Colegiul Național Bilingv „George Coșbuc”;
- Marc Solomon la Colegiul Național de Informatică „Tudor Vianu”.

Anunțul nu a trecut neobservat în rândul spiriștilor, cu atât mai mult cu cât, în acest an, s-a înființat un nou club de film în liceu. Doamna profesoară Corina Buzoianu, contactată de organizatorii competiției, a comunicat informația elevei Arina Ciocan (11 G), inițiatoarea clubului de film. Astfel, cinci echipe s-au înscris la concursul *Une minute de vie, une minute de cinema*.

Proiecția scurt-metrajelor a avut loc pe data de 27 octombrie, la Cinema Muzeul Țăranului.

Pelicula declarată câștigătoare de la liceul nostru s-a intitulat *În pas cu lumea*. Unul dintre membrii echipei, Matei Greceanu (12 B), ne-a mărturisit că „Radu Muntean ne-a ajutat extrem de mult când i-am aratat cadrele, înainte de montaj, ne-a făcut să înțelegem că oamenii care văd filmul nu o să priceapă ce transmitem dacă nu ne punem în poziția lor în momentul în care filmăm. Pentru noi era destul că am aflat părerea dumnealui despre film, nu mai conta atât de mult dacă ieșeam învingători”.

În luna octombrie, 2019, mai multe echipe de elevi de la Colegiul Național „Spiru Haret” din București au participat, cu scurt-metraje proprii, la competiția „Une minute de vie, une minute de cinema” din cadrul Festivalului Filmelor de la Cannes la București, ediția a X-a.

Un alt scurt-metraj interesant s-a intitulat *Gustul apei*. Din echipa de elevi ai clasei a X-a B, coordonată de doamna profesoară Liana HERA, au făcut parte: Amarandei Mira, Anghel Ioana, Botezatu Rareș, Ana Chitic, Alexandra Constantinoia, Răzvan Marinescu, Opinca Georgia, Sorial Sherif și Ștefan Mădălina.

Festivitatea de premiere s-a desfășurat asemănător ediției de anul trecut: au fost proiectate filmele, publicului acordându-i-se răgaz pentru a vota. Rezultatele votului au fost anunțate de domnul regizor **Cristian MUNGIU**, care a înmănat premiile echipelor câștigătoare din fiecare liceu. Noutatea, în acest an, a constituit-o faptul că, pe lângă diplomă, elevii câștigători au primit și un premiu în bani, în valoare de 1000 de lei.

În interviul acordat reporterului „Vlăstarul”, Matei Greceanu a evidențiat circumstanțele care au determinat implicarea echipei sale în competiție:

Daria Pană: Cum ați aflat de competiție?

Matei Greceanu: Am aflat de la colegii din clubul de film al liceului.

D.P.: În cât timp s-a mobilizat echipa?

M.G.: Echipa s-a mobilizat în câteva ore.

D.P.: Cum v-a venit ideea și ce șanse de câștig credeți că aveți?

M.G.: Am vrut să facem un film care să te țină constant în suspans, să nu poți anticipa ce urmează, așa că ne-am gândit la un film în care se văd numai picioarele personajului. Era perfect pentru aceasta. Inițial nu am crezut că avem șanse mari de câștig, dar, în timpul filmărilor, ne-am dat seama că o să fie un film interesant.

D.P.: Care a fost cea mai grea parte a filmării?

M.G.: Cea mai grea parte a fost să exprimăm o trăire a personajului fără să îi filmăm fața.

D.P.: Și... în pas cu lumea au fost:

M.G.: ... eu, Alin Zlotea și Ștefan Tudorache.

Turul PRO TV cu ALEX DIMA

Un interviu despre educație cu domnul
Alex DIMA,
la sediul PRO TV, București

Alex Dima, reporter de televiziune, este realizatorul câtorva dintre cele mai incisive anchete jurnalistice din țară. De unsprezece ani aduce românii în fața televizoarelor duminică, cu emisiunea „România, te iubesc!”. A scris o carte cu același nume, alături de colegi, care cuprinde cele mai reușite reportaje ale lor.

Vineri, 19 octombrie 2019, Alex Dima a acceptat să ne acorde un interviu, care s-a transformat într-o veritabilă lecție în cadru nonformal.

Primul lucru pe ordinea de zi – INTERVIUL: ➤

Text: Bercea Teodora, Postelnicu Amalia (11D)

Interviu: Grumăzescu Amalia (10B)

Foto: Pufulete Diana (11D), Constantinoia Alexandra (10B)

Amalia Grumăzescu: În ce perioadă a vieții credeți că v-a influențat educația cel mai mult?

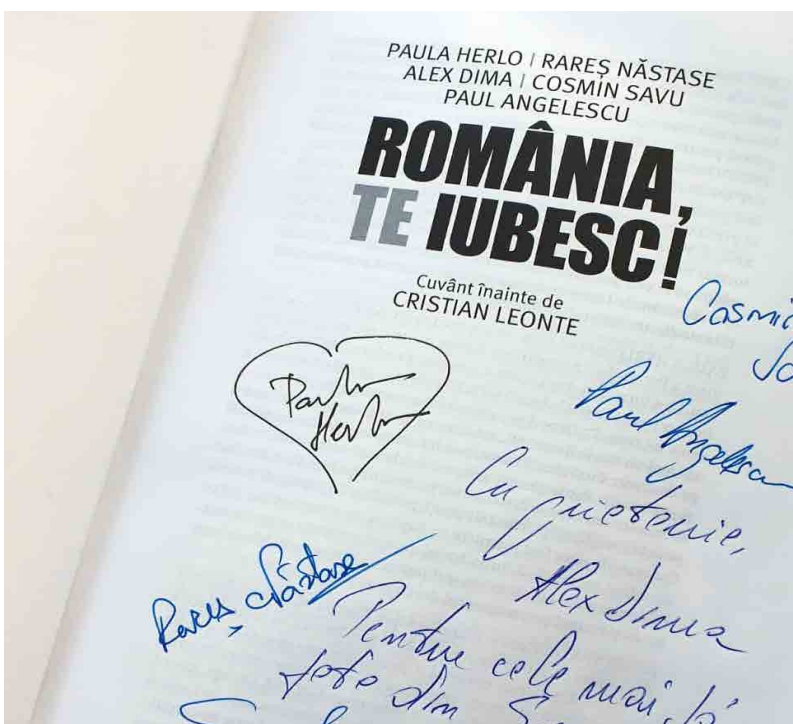
Alex Dima: Cred că de la primele informații primite acasă... de la părinți, de la bunici. Acolo a început; iar apoi în școală, la liceu, în facultate, și în fiecare zi după aceea.

A. G.: Ați avut modele în viață?

A. D.: Nu pot să spun că am un model, o persoană anume despre care să declar pe deplin că m-a influențat. Am avut, de-a lungul vremii, diverși profesori care m-au influențat în diverse etape (în școală, în liceu). După aceea și aici, la muncă, unde au existat diferite persoane de la care am primit și „am furat”. Pentru că meseria aceasta „se fură”. [...] Totuși, am avut un profesor care m-a influențat fără să știe lucrurile astea, în liceu...

A. G.: De ce specialitate?

A. D.: Preda mai multe materii. Eu am absolvit seminarul teologic și acolo erau foarte multe discipline despre care, în sistemul laic, nu se știe. Am aflat multe lucruri de la acel profesor care era și foarte sever, dar și foarte simpatic în același timp; lucruri pe care, mai târziu, le-am folosit sau mi-au folosit. În fiecare zi cred că, dacă te uiți în jurul tău, găsești oameni de la care să înveți ceva.

„AI ÎNCHIS TELEFONUL, AI RĂMAS SINGUR.”

Indiferent că mergi pe stradă sau te duci în parc; poți să te uiți la un copil care se joacă și poți să înțelegi foarte multe, ceva de acolo să te ajute. Acum... depinde de tine, dacă îți deschizi ochii. Dacă stai închis în lumea ta, doar tu cu tine... [...] Rețelele sociale, în mod normal, ar trebui să ne apropie, nu? Câți prieteni aveți pe Facebook? Eu am 5 000 pentru că am atins limita. Câți dintre ei îmi sunt prieteni? Câțiva... îi numeri pe degetele de la o mână probabil. Fie, de la două. Dar toate aceste facilități ale comunicării actuale, în care noi ne aruncăm, cu dorința de a ne face prieteni, de a ne afirma și de a ne exterioriza, de fapt, pe noi ne închid. Pentru că prietenii tăi sunt aici (telefon). Ai închis telefonul, ai rămas singur. Și atunci, cred că ar trebui de multe ori să ne impunem să evadăm din cercul ăsta în care intrăm și din care nu mai ieșim, tot învârtindu-ne în el. Găsești modele și aici, dar de multe ori sunt modele de carton, false; sunt ca niște bule de săpun. Modele adevărate poți găsi în viața de zi cu zi.

A. G.: Ținând cont că dumneavoastră ați urmat teologia, cum de ați ajuns reporter?

A. D.: Așa a vrut Dumnezeu. Râd, dar acesta poate fi răspunsul. Am făcut 4 ani de liceu și 5 de facultate, deci 9 ani de teologie în total.

După acești ani am ajuns la concluzia că nu mai vreau să fiu preot, pentru că, a fi preot, înseamnă foarte multă răspundere și foarte multă credință. Preoția nu este o meserie; e o misiune și eu, în momentul acela, am considerat că nu sunt omul potrivit pentru așa ceva. Apoi am predat un an, mi-a plăcut foarte mult, dar câștigam foarte puțin și atunci am căutat o soluție să-mi găsesc altceva de lucru. Pentru că... poți să rămâi la un anumit nivel, la un moment dat, și să fii nemulțumit, să te palafonezi și să fii nefericit, sau mai există varianta ca, atunci când ceva nu funcționează, să spui: „Sunt aici, hai să vedem care sunt alternativele. Ne reorientăm, recalculăm traseul și mergem mai departe.” Și atunci am decis: după un an de predat, mi-am căutat ceva de muncă; de multă vreme mi se părea interesant domeniul acesta al televiziunii și, când a apărut, la un moment dat, un anunț că se căutau reporteri, m-am dus, am depus un C.V. și am fost selectați câțiva din foarte multe sute de oameni.[...] Locul se numea Realitatea TV și am lucrat aproximativ un an, după care m-am mutat la Pro TV. Am fost foarte mulți ani corespondent pe politic, iar în 2008 am început proiectul la care lucrez și acum: „România, te iubesc!”. Chiar dacă am renunțat la ideea de a mă preoți, am rămas foarte

legat și de seminar, și de biserică, pentru că sunt niște locuri din care îmi iau foarte multă energie. Îndemn pe toată lumea să-și găsească un loc din care, la un moment dat, să se alimenteze cu energie.

A. G.: S-a vehiculat o ipoteză surprinzătoare pentru noi, aceea că „Educația ne face liberi” (în condițiile în care noi, elevii, percepem educația mai mult sub forma constrângerii - din cauza notelor, a absențelor). Dumneavoastră cum comentați?

A. D.: No comment! (Râde) Comentez pentru că, în funcție de unde privești, cele două afirmații sunt adevărate. Procesul educațional te constrânge, e adevărat. Eu acum nu cred că în istoria omenirii elevul a fost dintodeauna foarte fericit. De la clasa pregătitoare, de la clasele primare, pe copil îl iei de la joacă și îl pui într-o bancă și începi să-i dai informații. El normal că nu-și dorește. Mai depinde foarte mult și de învățător/educator, de cât de mult îl atrage. Dar, în general, preferă alte activități (să stea acasă, să doarmă și să se joace) și, atunci, trebuie să existe mecanismul acesta, nu neapărat al constrângerii, ci al afectării programului lor obișnuit de libertate.

A. G.: Vă mulțumim!

După realizarea interviului, ne-am crezut munca încheiată, dar Alex Dima avea alt plan: un tur complet al studiourilor Pro TV de pe Pache Protopopescu. Firește, cum puteam rata o asemenea oportunitate de a cunoaște culisele televiziunii?

Turul a început cu o „atracție” unică: un raft încărcat de trofee, dintre care mi-a sărit în ochi unul pentru Premiul Emmy. Acesta a fost câștigat de colega și co-autoarea cărții sale, Paula Herlo, în privința căreia nu a ezitat niciun moment să-și exteriorizeze admirația.

Pentru că începuseră *Știrile de la ora 13:00*, Alex Dima a decis să ne surprindă în cel mai plăcut mod posibil: ne-a condus spre platoul de filmare, în timp ce Diana Enache prezenta în direct. Apoi ne-a explicat cum funcționează teleprompterul, cine informează reporterii de pe teren când să vorbească, ce emoții îi încearcă atunci când urmează să intre în direct. Ne-a încurajat, în timpul unui reportaj de la Cotroceni, să facem o poză pe platou cu Diana Enache. Nici nu speram la o astfel de surpriză!

Următoarea „stație” a fost mai puțin impunătoare, dar cel puțin la fel de importantă. Era locul unde se petrece întreaga magie: de la scrierea efectivă a știrilor, la introducerea pe ecran a titlurilor. Ne-a prezentat o mulțime de oameni muncitori, ale căror profesii au reprezentat o noutate pentru noi.

După ce a sfârșit prezentările despre tehnicalitățile legate de știri, ne-a arătat birourile și, apoi, ne-a făcut cunoștință cu unul dintre colegii săi de la montaj. Ne-au demonstrat, concret, cât se lucrează pentru un material de 40 de minute și, la final, ne-au relatat câteva crâmpie din viața privată a oamenilor de televiziune: program de lucru, concedii etc.

Turul nostru s-a încheiat cu un exemplar semnat al cărții „România, te iubesc!”. Deschiderea cu care am fost primiți a constituit o lecție importantă: aceea că, indiferent de contextul cotidian, adesea încărcat de sarcini, pentru educație se găsește mereu timp, dacă există voință.

P „Profesor (limba română):
— Când s-a încheiat
romantismul?
Elev:
— Când a apărut “Fifty Shades
of Grey.”

E „Profesor:
— Vă uitați la ceasul ăla de mă
faceți geloasă!”

R „Profesor (fizică):
— Cum ți-ai rupt mâna?
Elev:
— N-am calculat bine viteza.”

L „Elev:
— Doamna, facem excursie la
Untold?
Diriginte:
— Sau în august, la corigențe.”

E „Profesor:
— În picioare, domnișoară!
Ești deja cocoșată ca mine, de
greutățile vieții.”

”

Cluburile
Interact:
7 la număr în
București și 68
în țară

“

s-a deschis

**INTER
ACT**

în **SPIRU!**

Text și foto: *Tedodora BERCEA, 11 D*

Interact
Rotary Sponsored Club
București OCTO

Așteptarea a luat sfârșit: s-a înființat un nou club *Interact*, la Colegiul Național „Spiru Haret” din București. Numele este INTERACT BUCUREȘTI OCTO (nu *Interact* Spiru, cum s-ar putea crede). De ce? Pentru că nu vrem să excludem posibilia membri din afara liceului. Prin urmare: întâlnirile se vor desfășura în Spiru și majoritatea e alcătuită din elevi spiriști, dar oricine este binevenit. De pildă, în acest an, vicepreședintele nostru este o elevă de la Colegiul Național „Gheorghe Lazăr”.

De ce OCTO? Pentru că așa se numește „familia” din care facem parte. Cluburile *Interact*, 7 la număr în București și 68 în țară, sunt sponsorizate de Rotary, o asociație la nivel mondial care luptă pentru pace, educație și apă curată în mediile defavorizate.

Într-o familie Rotary, există, firește, clubul Rotary, care are posibilitatea de a înființa:

- un club partener *Rotaract* (format din studenți și masteranzi, 18-30 ani);
- un club sponsorizat *Interact* (format din liceeni, 14-18 ani);
- un club sponsorizat *RotaKids* (format din copii, sub 12 ani).

În familia noastră, există Rotary OCTO și Rotaract OCTO, care, anul trecut, și-au propus să deschidă un *Interact* aici, în Spiru. Pe 11 noiembrie, anul acesta, dorința lor s-a materializat, odată cu inaugurarea clubului nostru. Toate cele trei cluburi OCTO s-au reunit la Intercontinental pentru ceremonia în cadrul căreia am primit Certificatul de Organizație, care atestă că existăm.

În acest moment, suntem 25 de membri, din clasele a zecea, a unsprezecea și a douăsprezecea, dar, simultan cu primul nostru proiect la care lucrăm, vom organiza și interviuri pentru viitorii membri.

Totul va fi anunțat pe paginile noastre de Facebook (Club Interact București OCTO) și Instagram (@interact.octo).

”

De ce...
OCTO?

“

În acest
moment,
suntem 25 de
membri

Biologia... ALTFEL!

Revenim promovând o inițiativă interesantă, răsărită între zidurile clădirii din Strada Italiană nr. 17. Este vorba despre orele de biologie, desfășurate sub îndrumarea doamnelor profesoare **Claudia MOGA** și **Vera CĂLIN**. Despre ce este vorba? Despre o alianță prolifică între biologie și beletristică, rezultatul fiind

creații versificate ale colegilor pe diferite subiecte din biologie.

Continuăm astăzi seria acestor producții literar-științifice, în care e exersat spiritul ludic, cu câteva exemple de la clasa a X-a E. Promitem să revenim constant, căci sunt pe cât de multe, pe atât de interesante.

Iulia Costache, 11D

Te salut, Univers!

Ioana Kamelia Lazăr, 10 E

*Eu te-am iubit întotdeauna, Soare,
Cu razele-ți scăldate-n seve sfinte
Ce freamătă în apa din izvoare
Ca sângele spre inima-mi fierbinte.*

*Și brațele-mi, în dans fără cuvânt,
Mlădițe fragede, le simt cum cresc
Să te cuprindă pe tine-ntreg, Pământ,
Pentru al vieții dar să-ți mulțumesc.*

*Și vreau să te păstrăm mereu curat
Generator de suflu viu în taine
Să-ți crească codrul mare-n lung și-n lat
Grâne și flori să ți se țeasă-n haine.[...]*

*Te vom cunoaște noi la microscop
Genetic cum apari, plâpândă plantă,
Dar sufletul îți va păstra un strop
Din dragostea gingașă ce ți-o poartă.*

Poezia fotosintezei

Alexia Badale,
10 E Monica Stoian,
Bianca Cîmpeanu

*Planta crește fără oprire,
Tu trebuie să adaugi apă, aer și puțin soare
Din vis străvechi se desprinde
Și se aruncă toată
În lume.*

*E un proces
Destul de ușor de înțeles:
Copaci, plante de toate neamurile
Captează raze
Absorb apoi apa în nervuri
Și prind putere de îndată.
Nu se produce sporadic
Și nici bezmetic
În vreo frenezie a trăirii.
Molcom, tulpina se înalță
Sfidând cernoziom mohorât.
Fotosinteză.*

vlastarul.WIKI

wikipedia.org/wiki/Revista_„Vlastarul”
din 2019

REPREZENTANȚI VLĂSTARUL ÎN ANUL ȘCOLAR 2019-2020:

Corvin George GHIȚĂ, 10 A
Ioana- Cristina ANGHEL, 10 B
Miruna ȘCHIOPU, 10 C
Andrei HORNOIU, 10 D
Andreea RUSSU, 10 E
Daria PANĂ, 10 F
Daria IONESCU-MIU, 10 G
Maria Ștefania IACOB, 11 H
Ana-Maria MARIȚIU, 11 G
Iman-Belkis GEMALDIN, 11 D

COORDONATOR ECHIPĂ:
Sabina Georgiana DOROBANȚU, 11 D

LA NOI E ALTFEL!

WIKI

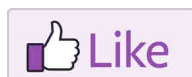
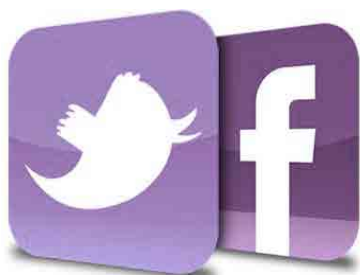

Vlastarul
PE
WIKIPEDIA

Încă din vara anului trecut, elevul ANDREI TEODORU (12 C) a încercat să realizeze pagina de Wiki a revistei „Vlastarul”. Întrebat fiind cum i-a venit ideea, a răspuns: „Inițiativa a răsărit pur și simplu. M-am gândit de ce o revistă cu asemenea tradiție nu beneficiază de o pagină pe Wikipedia. Am început prin a scrie despre istoric, dar a fost destul de dificil la început. În toamnă m-am lăsat păgubaș pentru că, în ianuarie, 2019, să încerc din nou. Firește, mai avem de lucru, dar... a ieșit!”

REPREZENTANȚI
Vlastarul

Începând din primăvara acestui an, echipa redacției s-a extins. Urmând modelul interbelic, s-a înființat echipa „reprezentanților” revistei. Pe scurt: în fiecare clasă, un elev are sarcina de a prezenta „Vlastarul” celorlalți colegi, de a-i încuraja să publice creațiile lor.

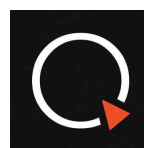

Vrei să te implici în viața revistei?

revistavlastarul@yahoo.com

vlastarul.com

Sponsor oficial:

QUALITANCE

MULȚUMIRI

Echipa de redacție aduce mulțumiri doamnelor și domnilor profesori: Ioana Dumitru, Cristina Ștefan, Victoria Mihalcea, Liana Hera, Dana Sburlan, Marina Burada, Camelia Săpoi, Cristiana Achim, Georgiana Mușat, Claudia Moga, Vera Călin, Mihail - Petrișor Ivan, pentru implicarea în realizarea acestui număr și pentru susținerea activității revistei în mediul on-line.

ZIUA ABSOLVENTULUI: 12 decembrie 2019

CONCURS!

În fiecare an, 12 decembrie (*Ziua Absolventului*) este un prilej de sărbătoare pentru elevi, profesori și absolvenți ai Colegiului Național „Spiru Haret”. În acest an, liceul nostru va fi gazda unui eveniment deosebit, invitat fiind domnul Theodor PALEOLOGU. Continuând o tradiție de familie, domnia sa militează pentru „bunul simț” („paradox” al societății contemporane), adresând spiriților invitația de a așterne pe hârtie câteva cuvinte care să evidențieze viziunea lor asupra acestui subiect. Le urăm colegilor noștri multă inspirație!

Sabina Dorobanțu, 11 D

Revista Colegiului Național „Spiru Haret”,
București
ISSN 2065-4308